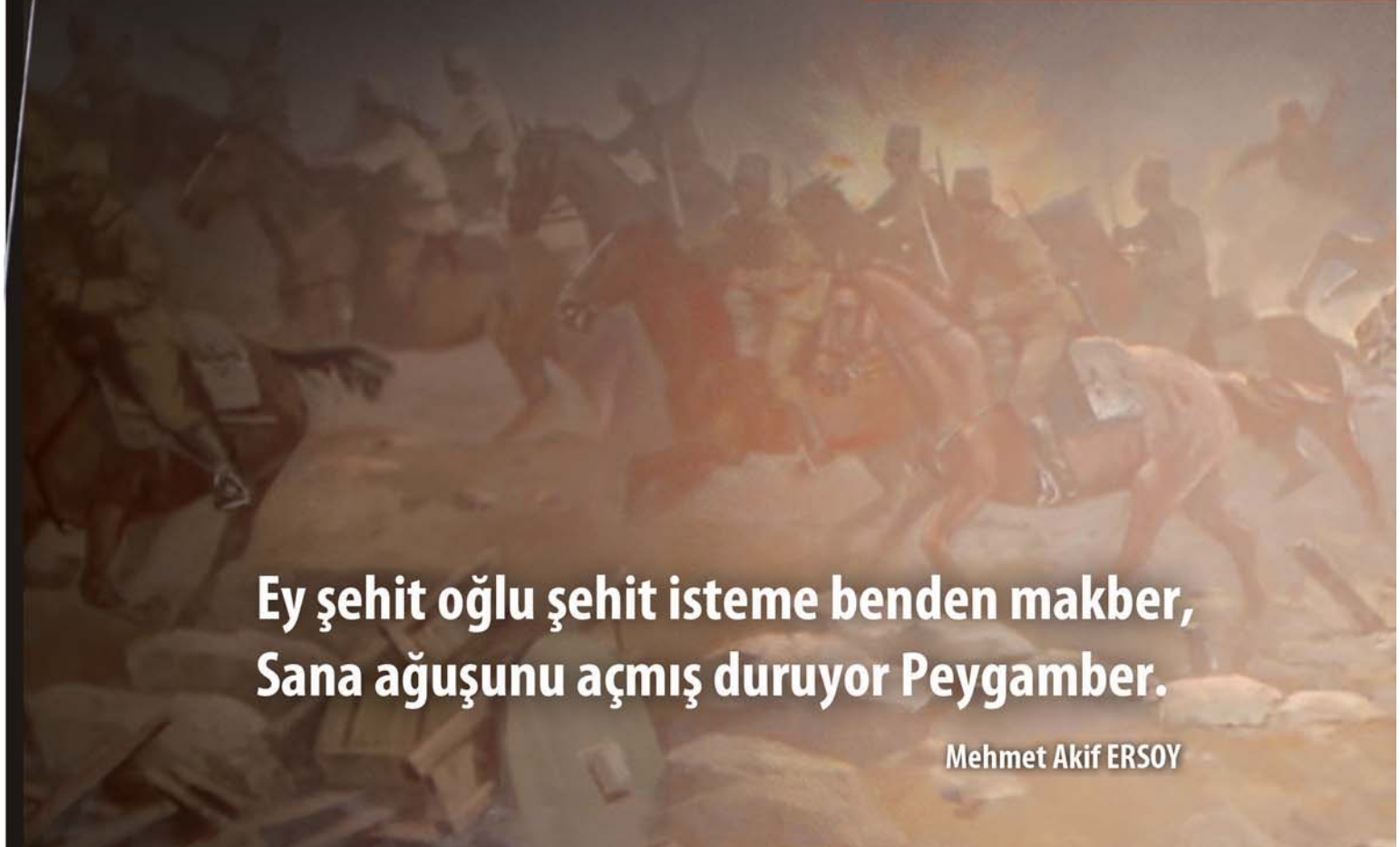
eğitimin sesi

Gelecek eğitimle gelecek

Ocak - Şubat - Mart 2011 Sayı:36 ISSN:1304-4613

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 96. Yıldönümü Kutlu Olsun.

Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber,
Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif ERSOY

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri
Kolu Kamu Çalışanları Sendikası
GENEL MERKEZİ

Ocak - Şubat - Mart 2011
Sayı : 36

Türk Eğitim-Sen Genel
Merkezi adına Sahibi
İsmail KONCUK
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni
Sami ÖZDEMİR
Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri

Yayın Kurulu
Musa AKKAŞ
Seyit Ali KAPLAN
Talip GEYLAN
Cengiz KOCAKAPLAN
M. Yaşar ŞAHİNDOĞAN

Basın Danışmanı
Meltem YALÇINKAYA

Yönetim Yeri
Bayındır 2 Sokak No:46
Kızılay/ANKARA
Tel:0312 424 09 60
Faks:0312 424 09 68

Dergimiz yerel süreli ve ücretsizdir.

Üç ayda bir yayınlanır

Dergide bulunan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir
Basım Tarihi 11.04.2011

Grafik Tasarım ve Baskı

Altuğ Reklam Basın Yayın Ltd. Şti.
Menekşe Sokak 10/10 Kızılay/ANKARA
Tel ve Faks: 0.312 417 81 07
Basım Yeri : Dumat Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Bahçekapı Mah. 2477 Sokak No:6 Şaşmaz /ANKARA

TÜRK EĞİTİM-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN
(Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları
Konfederasyonu) Üyesidir.

İçindekiler

Önsöz	Mücadelemiz Geleceğimiz için	*02*
Başkan'dan	İthal Öğretmen Değil, İthal Bakan İstiyoruz !	*04*
Söyleşi	CHP Zonguldak Milletvekili Ali KOÇAL ile Söyleşi	*07*
Söyleşi	MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Semih YALÇIN ile Söyleşi	*10*
Söyleşi	Gazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Duran ALTIPARMAK ile Söyleşi	*13*
Makale	Yardımcı Hizmetler Sınıfında Çalışanlar da Bu Ülkeye Hizmet Etmektedir	*17*
Makale	Öğretmen Yer Değiştirme ve Atamalarına Dair	*21*
Söyleşi	Sanatçı Ahmet ŞAFAK ile Söyleşi	*26*
Makale	Sahi Siz Ermeniydiniz !	*31*
Makale	Sendikacılıkta İletişim	*33*
Makale	Ücretli Öğretmen Olmak	*36*
Makale	"Anadilde Eğitim" Sloganının Perde Arkası	*39*
Makale	Çanakkale Savaşlarının Önemi ve Sonuçları	*43*
Makale	Türk'ün Vaz Geçilmez Kalesidir Çanakkale	*46*
Makale	Çanakkaleden Yükselen "İstiklâl-i Tam" Ruhu ile "İktisadi Tam"ın Temini için Gerekli Beden Üzerine Bir Yorum	*48*
Makale	1982 Anayasa'nın 66. Maddesi ve Türklük	*52*
Makale	İstiklal Marşımızın Kabulünün 90. Yıldönümü ve Milli BilincinYeniden Uyanışı	*56*
Makale	Ne Mutlu Ahlaklıyım Diye !	*58*
Makale	Söze Bakarım Söz mü Diye, Zevata Bakarım Adam mı Diye	*60*
Şiir	Sende mi ?	*62*
Şiir	Çanakkale Geçilmez	*63*

ÖNSÖZ

Sami ÖZDEMİR Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri
samiozdemir@turkegitimsen.org.tr

Mücadelemiz Geleceğimiz İçin

Baharın gelişinin simgesi olan Mart ayı Türk milleti açısından birçok tarihi olaylara tanıklık etmiştir. 12 Mart İstiklal Marşımızın kabulü "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın" diyen büyük şair Mehmet Akif Ersoy'un dizelerinden dökülen o duygu ve milli ruhu yansıtan, verdiği heyecanla 18 Mart 1915 bir milletin var oluş veya yok oluş mücadelesinin verilişinin yıldönümü.

Çanakkale Zaferi ki tüm dünyaya medeniyet ve insanlık dersi vermiştir. Bu Anadolu coğrafyasını vatan yapabilmek için birkaç saniye sonra şehit olacağını bilen Mehmetçiğin hedefe koştuğu mücadelenin adıdır.

Diğer yandan doğanın canlanması, kardeşlik ve birlikteliğin simgesi baharın gelişi 21 Mart (Nevruz kutlamaları) yine Mart ayı içerisinde kutladığımız bir bayram olarak düşünüyorum. Son dönemlerde ülkemizde yaşanan olaylar tamamen milli birlik ve beraberliğimizi bozan, bayramları savaş alanlarına çeviren olaylara şahit olmaktayız. Türk Eğitim-Sen olarak İstiklal Marşımız ve andımız ile ilgili 18. Milli Eğitim Şûrasından yaşadığımız olayları sizlerin bilgilerine sunmuştuk. Polisimize atılan tokat sivil itaatsizliğin ülkemizin geleceği ve bölünmez bütünlüğü açısından son derece tehlikeli olan bu gelişmeleri Türk toplumuna anlatan tek sendikayız.

Bu bahar başka geliyor, içimizde baharın sevincini yaşayamadığımız buruk bir bahar geliyor. Dünya'nın öbür ucunda büyük depremler ve onun tetiklediği felaketler yaşanırken ülkemizde de kamu çalışanları ile ilgili ben bilirim ve ben yaptım oldu mantığı neticesinde pek çok tahribat meydana geliyor. Bu gün mevcut hükümetin baskıcı, diyalogdan yoksun yandaş kayırmacılığı mantığı ile hem halkımız hem kamu çalışanları hem de eğitim çalışanları büyük bir cenderenin içindedir. İş güvencesi ellerinden alınmaya çalışılan, özlük hakları yeniden tanımlanıyor gibi gösterilerek ellerindeki az da

“Bu ülke sevdalıları için önümüzde iki önemli tarih var. Bunlardan biri mayıs ayına kadar sürecek ve kamu çalışanlarının haklarını toplu görüşme sürecinde kimin savunacağını, seslerini kimin duyuracağını belirleyecek yetki süreci. Türk Eğitim Sen’in yetki sürecini devam ettirip bizler için mücadele edebilmesi için bu süreci iyi değerlendirmek, koşularda son düzlükte atağa kalkan yarışçılar gibi göstereceğimiz gayret ile ipi göğüsleyeceğiz,”

olsa var olan hakları adeta gasp edilmeye çalışılmaktadır. Bütün bu baskılar ve haksızlıklar karşısında kim duruyor? Kim ülke çıkarları ile ilgili vicdanı sızlayarak karar veriyor? Kim kamu çalışanlarının haklarını savunuyor? Kim eğitim çalışanlarının gür sesi oluyor. Tabi ki Türkiye Kamu-Sen Konfederasyonu ve Türk Eğitim Sen.

Bu ülke sevdalıları için önümüzde iki önemli tarih var. Bunlardan biri mayıs ayına kadar sürecek ve kamu çalışanlarının haklarını toplu görüşme sürecinde kimin savunacağını, seslerini kimin duyuracağını belirleyecek yetki süreci. Türk Eğitim Sen’in yetki sürecini devam ettirip bizler için mücadele edebilmesi için bu süreci iyi değerlendirmek, koşularda son düzlükte atağa kalkan yarışçılar gibi göstereceğimiz gayret ile ipi göğüsleyeceğiz, göğüslemek zorundayız. Hacı Bektaş Veli’nin *“Bir olalım iri olalım diri olalım”* sözünü şiar kabul edip bunun için üye çalışmalarına hız vermek teşkilatlarımızla beraber bu yarışta son iki ayı çok iyi değerlendirip amacımıza ulaşmalıyız.

Yetki süreciyle beraber diğer bir süreç ise 12 Haziran seçimleridir. Yetki sürecinden sonra takkenin düşeceği ve kelin görüneceği ak koyunun kara koyunun belli olacağı 12 Haziran seçimlerinde eğitim çalışanları, kamu çalışanları kendisine haksız muamelelerde bulunan mevcut hükümete en sert ve en doğru cevabı verecektir.

Bizi, haklarımız ve geleceğimiz için bu iki süreci iyi değerlendirmemiz gerekiyor. Bize tepkimizi ve tutumumuzu belirtme fırsatı veren bu iki süreçte üstümüze düşeni yapmalıyız. Kişiler bazı imkanlar ellerinden gitmeden kıymetini anlamazlar, bizler bu durma düşmemek ve hükümetin de iktidarın kıymetini anlayabilmesi için onun elinden iktidarı almak için çalışmalıyız.

Saygılarımla… ■

“Yetki süreciyle beraber diğer bir süreç ise 12 Haziran seçimleridir. Yetki sürecinden sonra takkenin düşeceği ve kelin görüneceği ak koyunun kara koyunun belli olacağı 12 Haziran seçimlerinde eğitim çalışanları, kamu çalışanları kendisine haksız muamelelerde bulunan mevcut hükümete en sert ve en doğru cevabı verecektir.”

BAŞKAN'DAN

İthal Öğretmen Değil, İthal Bakan İstiyoruz !

Türk Eğitim-Sen Olarak İthal Öğretmen İstihdamını Protesto Ediyoruz.

Milli Eğitim Bakanlığı yine akıllara zarar bir projeye imza attı. Proje, yabancı dil öğretiminde yabancı öğretmen istihdamını kapsıyor. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 'deli saçması' olarak nitelendirdiğimiz bu projesine göre, her yıl 10 bin olmak üzere toplam 40 bin anadili İngilizce olan yabancı İngilizce öğretmeni istihdam edilecek.

Eğitim camiası bakanlığın ithal öğretmen projesi ile adeta şoka girmiştir. **Çünkü bu proje, Milli Eğitim Bakanlığı'nın kendi yetiştirdiği öğretmenlerine hiç güven duymadığını net bir şekilde ortaya koymuştur. Bakanlığın, yabancı öğretmen istihdam etmeyi planlaması öğretmenlerimize yapılmış çok büyük bir saygısızlıktır. Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu bu projeyle öğretmenleri aşağılayan, horlayan, onlara hakaret eden Bakanlar kervanında yerini almıştır.**

Anlaşılan o ki, bakanlık, çocuklarımızın İngilizceyi öğrenemediğini düşünmekte ve bunun sorumlusu olarak ise Türk öğretmenlerini görmektedir. Hiçbir öz eleştiri yapma-

yan, müfredat programlarını yenilemeyen, buna rağmen faturayı kendi yetiştirdiği öğretmenlerine kesen Milli Eğitim Bakanlığı, böylesine **'ucube'** bir proje ile öğretmenlerimizi **karalamıştır.** Bugün İngilizce öğretmenlerini yurtdışından getirmeye kalkışanlar, yarın hangi branştan öğretmenleri yurtdışından getirecektir? İngilizce öğretmenlerinden sonra sıra fizik, kimya, biyoloji öğretmenlerine mi gelecektir?

Bu ülkede tam 350 bin atanamayan öğretmen vardır. Bu ülkede öğretmenler atanamadıkları için bunalıma girip, intihar etmektedir. Bu ülkede öğretmenler sokaklara, kahve köşelerine itilmiştir. Bu ülkede öğretmenler eline pankart alıp, eylem yapmakta ve 'atanmak istiyoruz' diye feryat etmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin çığlıklarını duymazdan gelirken, öğretmenleri işsizliğin pençesinden çekip, çıkarmak için çaba göstermezken, onlara 30 bin ek atamayı çok görürken, 40 bin yabancı öğretmeni ülkemizde istihdam etmeyi içine sindirebilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı şayet yıllarca eğitim fakültesinde dirsek çürüten öğretmenlerin öğrencilerimizi iyi yetiştiremediğine inanıyorsa, tüm eğitim fakültelerini kapatsın ve öğretmenlerin tamamını yurtdışından ithal etsin! Tüm öğretmenleri yurtdışından ithal edersek, belki Bakan Çubukçu'nun elini de rahatlatmış oluruz.

Öte yandan 5 yıl sürecek olan bu proje yaklaşık 1,5 milyar TL'ye mal olacak. Edindiğimiz bilgilere göre yurtdışından istihdam edilecek öğretmenlere aylık 2 bin dolar maaş verilecek. Hal böyleyken hepimizin aklındaki sorular şunlardır:

Madem bakanlık yabancı öğretmen istihdamına bu kadar bütçe ayırabiliyor, o halde niçin kendi öğretmenlerinin atamasını yapmıyor?

Türk öğretmenlerine karşı eli sıkı olan bakanlık, sıra yabancı öğretmenlere gelince niye bu kadar cömert davranıyor?

Ülkemizde 9/3 dereceki bir öğretmen 1.721 TL, en üst derecedeki öğretmen de 1.974 TL maaş alırken; yabancı öğretmenlerin 3.000 TL maaş alacak olması ne anlama geliyor? İthal öğretmenlere, Türk öğretmenlerden daha yüksek ücret verilecek olması Sayın Bakan'ın vicdanı hiç mi sızlatmıyor?

Öğretmen atamalarında her fırsatta Maliye Bakanlığı'nı önümüze süren Bakan Çubukçu, bu kez nasıl oluyor da Maliye Bakanlığı engelini aşıyor?

PROJE MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN MI, VATİKAN'IN MI?

Tüm bu sorular yanıt beklerken, çok önemli bir şüphe de zihnimizi kurcalamaktadır. **Bu proje gerçekten Milli Eğitim Bakanlığı'nın mı, yoksa Vatikan'ın projesi mi? Türk Eğitim-Sen olarak bu projenin dış kaynaklı ve dış destekli olduğuna inanıyoruz. ABD, İngiltere, Kanada ve Avustralya'da öğretmenlerin ayda ortalama 3 bin dolar kazandığı düşünüldüğünde, aradaki maaş farkını Vatikan mı karşılayacaktır?**

Zira bu projenin bir benzeri 1960'lı yılların sonunda uygulamaya konulmuştur. O dönemde birçok yabancı öğretmen gönüllü olarak Türkiye'ye gelmiştir. Bunun eğitim-öğretimimize hiçbir faydası olmadığı gibi, yurtdışından gelen yabancı öğretmenler ülkemizde misyonerlik ya da casusluk faaliyetlerinde bulunmuştur. Bakanlığın dışarıdan destekli olduğunu düşündüğümüz bu projesinin de bu tür sonuçlar ortaya çıkaracağı çok açıktır.

Bu projeyle ülkemize gelen yabancı öğretmenlerin misyonerlik ve casusluk faaliyetlerinde bulunması ciddi bir olasılıktır ve bunun hükümet eliyle yapılacak olması büyük bir gaflettir.

Tüm bu nedenlerden dolayı bu projeyi hayata geçirmeyi planlayan Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'yu şiddetle ve nefretle kınıyoruz. **Türk Eğitim-Sen olarak, 'İthal Öğretmen Değil, İthal Milli Eğitim Bakanı İstiyoruz.' Bu talebimizde de çok ciddiyiz. Sayın Çubukçu 'kimin bakanı' olduğunu hatırlamadığı sürece bu talebimiz devam edecektir.**

Öte yandan Milli Eğitim Bakanı Nimet Çubukçu'nun görevini iyi yapamadığını, eğitim camiasını olumsuz icraatlarıyla mağdur ettiğini, anlamlı projeler üretmek yerine, kendi öğretmenine güven duymayan, onları aşağılayan bir zihniyeti barındıran projelere imza attığını, eğitimin hiçbir sorununa hâkim olamadığını, eğitim çalışanlarını ve yönettiği bakanlığını tanımadığını düşünüyor ve yurtdışından Milli Eğitim Bakanı getirilmesini istiyoruz. İthal Bakan'ın eğitim camiasına Bakan Çubukçu'dan daha yararlı olacağına samimiyetle inanıyoruz.

Buradan tüm öğretmenlerimize sesleniyoruz: **HAKLARIMIZA SAHİP ÇIKALIM. HER İLDE 'İTHAL MİLLİ EĞİTİM BAKANI İSTİYORUZ' KAMPANYASI BAŞLATALIM VE BAKAN ÇUBUKÇU'YU PROTESTO EDELİM. ÇÜNKÜ BUGÜN TEPKİ GÖSTERMEZSEK, YARIN GELECEĞİMİZ ELİMİZDEN ALINACAK…**

SÖYLEŞİ

CHP Zonguldak Milletvekili **Ali KOÇAL** ile Söyleşi

Röportaj Meltem YALÇINKAYA

“ Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı’nın yeniden yapılandırılması tamamen kadrolaşma düşüncesinden kaynaklanmıştır. ”

ÖSYM Yasası, kadrolaşmaya yol açtığı ve ÖSYM Başkanına fazla yetki verdiği konusunda eleştiriliyor. Öte yandan ÖSYM Yasası ile ÖSYM personeli YÖK personeli haline getiriliyor ve ÖSYM personelinin kaderi YÖK Başkanının insafına bırakılıyor. Siz ÖSYM Yasasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

"Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'nın yeniden yapılandırılması tamamen kadrolaşma düşüncesinden kaynaklanmıştır. Bu yasa değişikliğinde "iyi niyet" aramak mümkün değildir. AKP'nin esas amacı Cumhuriyet kurumlarını yok etmektir. Bugüne kadar yapılan yasal düzenlemeler bu iddiamızın kanıtıdır. ÖSYM personelinin YÖK'e devredilmesi ise kadrolaşma niyetinin açık adresidir. Alanında uzmanlaşmış yönetici-uzman ve çalışanların başka görevlere atanması-etkisiz hale-getirilmesi onlara yapılabilecek en büyük haksızlıktır. Hiç kimse bu değişikliği iyi niyetle izah edemez.

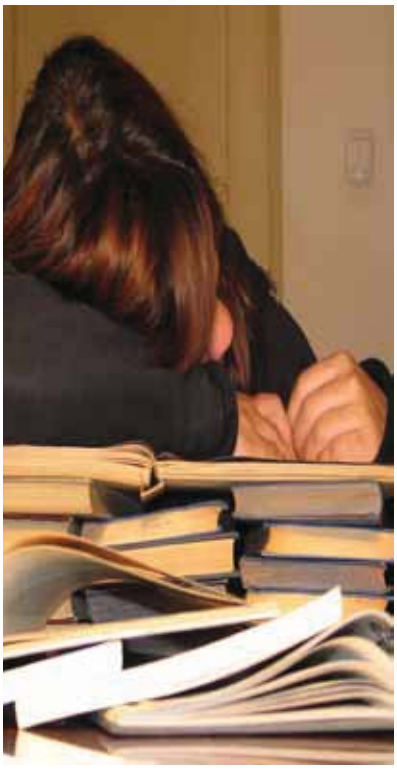
KPSS hırsızlığının üzerinden 7 ay geçmesine rağmen, suçlular ve sorumlular bulunamadı. Kopyacıların atamaları yapılırken, öğretmenler sokaklarda adalet arıyor. Size göre bunun nedenleri nelerdir?

KPSS hırsızlığı bir ekip tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu hırsızlık olayı ÖSYM'de kadro değişikliği yapılması için hazırlanan projenin bir parçasıdır. En güvenilir kurum olan ÖSYM'yi kamuoyunun gözünden düşürerek değişiklik yapılması ve kendi kadrolarını oluşturma projesi hayata geçirilmiştir. Soruşturmalardan sonuç alınamaması bu hırsızlığı kendi yandaşlarının tezgâhladığının bir göstergesidir.

YÖK'ün ve üniversitelerin yeniden yapılandırılması gerektiği dillendirilmektedir. Hatta YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan, YÖK Yasası'nın da değiştirileceğini söylemektedir. Size göre YÖK ve üniversitelerde böyle bir yapılandırılmaya ihtiyaç var mıdır? Varsa, bu nasıl mümkün olacaktır?

> ***"KPSS hırsızlığı bir ekip tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu hırsızlık olayı ÖSYM'de kadro değişikliği yapılması için hazırlanan projenin bir parçasıdır. En güvenilir kurum olan ÖSYM'yi kamuoyunun gözünden düşürerek değişiklik yapılması ve kendi kadrolarını oluşturma projesi hayata geçirilmiştir. Soruşturmalardan sonuç alınamaması bu hırsızlığı kendi yandaşlarının tezgâhladığının bir göstergesidir."***

YÖK'ün yeniden yapılandırılması temel isteğimizdir. Bu ihtiyaç herkes tarafından kabul edilmektedir. Üniversitelerin daha özgür ve daha bağımsız hareket etmeleri esas olmalıdır. Konuşan, üreten, bilimsel çalışma yapan, rakipleri ile rekabet edebilen çağdaş üniversiteler hepimizin ortak dileği olmalıdır. Öte yandan YÖK'ün üniversiteler üzerinden bir baskı aracı olması hiçbir şekilde kabul edilemez. YÖK ancak üniversiteler arasında koordine sağlayan bir kurum olabilir. Aksi halde her geçen gün bilimin ve tekniğin önünde engel olmaya devam edecektir. AKP iktidarı ve onun yandaşlarının yaptığı ve yapacağı hiçbir düzenlemede toplum ve ülke yararının düşünülmüş olması mümkün değildir. Bu iktidar mensupları ve yandaşlarının tüm çabası Cumhuriyet kazanımlarını bir bir yok etmek, kendi düzenlerini kurmaktır. O nedenle; yapılacak yasalarla ilgili bunlara öneri getirmenin hiçbir yararı yoktur. Tek çözüm bu iktidardan kurtulmaktır.

Ülkemizde her geçen gün yeni bir üniversite açılmaktadır. Ne yazık ki bu üniversitelerin birçoğu tabela üniversitesi olarak kalmaktadır. Siz her ile bir üniversite yapılmasını doğru buluyor musunuz?

Ülkemizde her geçen gün bir üniversitenin açılmış olması şekil olarak çok iyi olarak değerlendirilmektedir. Üniversite açalım ama içini dolduralım Vakıf üniversitelerinin yüzde 25'i boş kontenjanlarını dolduramıyor. Zaman içinde bazı bölümlerini kapatıyorlar. Amaç çok üniversite açmak değil; çağdaş ve bilimsel eğitim-kaliteli eğitim yapmak olmalıdır. İyi insan, ahlaklı

insan yetiştirmek olmalıdır. Amaç yurdunu, ulusunu seven insanlar yetiştirmek, bayrağına ve bağımsızlığına sahip çıkabilen insanlar yetiştirmek olmalıdır. Genel olarak Milli Eğitim Bakanlığının son sekiz yılını değerlendirdiğimizde; görünen fotoğraf hiç de iyi değildir. Ne yazık ki Milli Eğitim 'milli' olmaktan çıkartılmış; tamamen mevcut hükümetin siyasi anlayışının bir parçası haline gelmiştir. Hükümet kendi ideolojisini yaymak için Bakanlığı kullanma noktasına gelmiştir. Talim Terbiye Kurulu kadrosunu bir gecede dağıtan ve onların yerine kendi yandaşlarını getiren bir hükümetin kafasının arkasında bir takım projeler var demektir. Yöneticilerin atamalarında takınılan tavır bu hükümetin gerçek düşüncesini yansıtmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı eğitimin geleceği için değil, bu iktidarın gelecek için ortaya koymak istediği projenin gerçekleşmesi adına çaba harcamaktadır. Bakanlığa AKP ideolojisi hâkim olmuştur. Hedef; Atatürk ve Cumhuriyet ile elde edilenleri yok etmektir. Sekiz yıllık AKP döneminde özellikle Milli Eğitim Bakanlığında Atatürk'e ve Cumhuriyet'e karşı olanlar pirim yapmış, ödüllendirilmiştir. Yönetici kadrolarında yer alanlar Atatürk ve Cumhuriyet düşmanlığı konusunda bir birleriyle yarışır olmuşlardır. Hiç kuşkusuz bu vahim bir tablodur, utanç vericidir, kaygı vericidir. Bütün bunların karşısında inanıyorum ki öğretmenlerimizin büyük bir bölümü bu olayın farkındadır. Her türlü baskı ve yıldırma hareketlerine karşı duyarlı öğretmenlerimizin ulusuna ve yurduna sahip çıkacağından hiçbir kuşkum yoktur. Unutulmamalıdır ki, bu ülkede hala Türkiye'nin bağımsızlığı için canını esirgemeyecek milyonlarca yurtdışımız yardır. Ulusal birliğimizi ve kardeşliğimizi savunan milyonlarca insanımız vardır. Ben; yeri ve zamanı geldiğinde öğretmen arkadaşlarımın büyük bir özveriyle eğitime, geleceğimize, Türkiye'mize sahip çıkacağına yürekten inanıyorum. ■

SÖYLEŞİ

MHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. **Semih YALÇIN** ile Söyleşi

Röportaj Meltem YALÇINKAYA

ÖSYM'yi "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi" adıyla yeniden yapılandıran yasa yürürlüğe girdi. Bu yasa, kadrolaşmaya yol açtığı ve ÖSYM Başkanına fazla yetki verdiği konusunda eleştiriliyor. Siz ÖSYM Yasasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde kurumların sağlıklı hizmet vermesi ve işleyişin dürüst kadrolarla devam edebilmesi için, siyasi iktidarın kurumların yapısına müdahaleden vazgeçmesi gerekmektedir. AKP'nin köle teslimiyetinde yöneticilerle kendi kalelerine dönüştürme arzusu taşıdığı kurumlar, gelip geçici kurumlar değildir. **Bugün gerçekleştirilen düzen, yarın bir başkasına da müdahale hakkını vermektedir. Devletin güvenilen kurumlarını, siyasi çatışma alanına çevirmek, aklıselim siyasilerin işi değildir.**

Cumhuriyetin kurumlarını tahrip etmeye çalışan zihniyet, 12 Eylül dönemi ile hesaplaşma adına oy devşirirken, Cuntayı yargılamaksızın aklamış, 12 Eylül ürünü olan YÖK'ü kaldırmak yerine; yeniden yapılandırarak 12 Eylül zihniyetinin mirasçısı olduğunu da ortaya koymaktadır.

ÖSYM ve YÖK'te yaşanan gelişmeler, son yıllarda bu kurumları

öne çıkarmış ve milletin diline düşürmüştür. 9 yıllık AKP iktidarında olduğu gibi, bugüne kadar hiçbir siyasi iktidar bu kurumlara yönelik bir kadrolaşmaya teşebbüs etmemiştir. YÖK'ün uygulamalarına yönelik eleştiri ve düzeltme girişimleri yaşanmış ama bu denli kırıp döken bir sürece, tarih şahit olmamıştır. **YÖK'ün ve üniversitelerin yeniden yapılandırılmasından daha ziyade; AKP'nin elini bu kurumların üzerinden çekmesine ihtiyaç vardır.**

Yaşanan kadrolaşma ve kurumda egemen olan zihniyetin, sınav güvenliğini ortadan kaldırdığını, usulsüz uygulamaların arttığını, üniversite kadrolarına yönelik yeni görevlerin ihdas edilerek kadrolaşma sinyallerinin verildiğini göremeyenlere, iktidarların bir ömrü olduğunu hatırlatmakta fayda vardır. **Devlete hizmet eden bir bürokrat olduğunu unutan yandaş kafalıların bilmesi gereken şudur ki; her usulsüzlüğün, hırsız yandaşı kayırmanın bir hesabı vardır ve mutlaka sorulacaktır…**

> ***"Kurumu iyileştirme adına, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel yerine, yabancı uzmanların da içinde olacağı, sözleşmeli personellerle devletin azami güvenlik gerektiren bir kurumunda hizmet yürütmeye çalışmak, güvenliği ve güvenirliliği ortadan kaldıracak ciddi bir çelişkidir."***

ÖSYM Yasası ile ÖSYM personeli YÖK personeli haline getiriliyor ve ÖSYM personelinin kaderi YÖK Başkanının insafına bırakılıyor. Bu durum neye işaret ediyor?

Mevcut yılların birikimiyle tecrübe kazanmış kadroların değiştirilmesi ve yandaş kılıklı özel kadro oluşturulması ile AKP'nin yandaş kadrolaşma da son oyun alanı ÖSYM, yeni adıyla "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı" olacaktır. **Kurumu iyileştirme adı-**

na, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel yerine, yabancı uzmanların da içinde olacağı, sözleşmeli personellerle devletin azami güvenlik gerektiren bir kurumunda hizmet yürütmeye çalışmak, güvenliği ve güvenirliliği ortadan kaldıracak ciddi bir çelişkidir. Bu teşebbüs hesap sorulamayan, yabancıların da söz sahibi olduğu, şeffaflığını kaybetmiş demir perdeli bir kurum yaratacak ve hesap vermekten kaçılacaktır.

Çalışacak personelin iş güvencesinin YÖK Emiri(!)'nin iki dudağı arasında olacağı yeni düzende "padişahım çok yaşa" naraları atanlar, usulsüzlüklerin örtbas edilmesi için atılan adımlarla cüret bulacaklar ve hukuksuzluk her kuruma olduğu gibi, geçmişte Türkiye'nin en güvenilir kurumlarından biri olarak hatırlanan ÖSYM'ye de egemen olacaktır.

KPSS skandalı ÖSYM'nin işleyişindeki sorunları ve sınav güvenliğinin ne düzeyde olduğunu gün yüzüne çıkardı. Skandalın ardından 7 ay geçti. Bu süreçte ÖSYM'de bir değişim oldu mu? Öte yandan sınav güvenliği ile ilgili çeşitli önlemler gündeme gelmektedir. Sınav salonlarına kamera konulması, kişiye özel çipli, hologramlı sınav kağıdı uygulaması gibi. Tüm bu güvenlik önlemleri ile ilgili neler söyleyeceksiniz?

KPSS hırsızlığında sorumlular ve suç işleyenler kamuoyunun gözü önünde hak ettikleri cezaya çarptırılmamaları ve ipe un serenlerin işi örtbas etme gafletinden vazgeçmemeleri halinde ortaya çıkan sonuç, AKP iktidarının şaibeli olduğudur. Ve bugün söylemlerinde şeffaflık ve demokrasiden bahsedenlerin, bir kurumu antidemokratik ve hırsızlıkların yaşandığı, insanları mağdur eden bir kuruma dönüştürmesi olacaktır.

"Hırsızlığın dışarıda yapıldığı aşikâr iken, sınav salonlarına kamera konulması, kişiye özel çipli, hologramlı sınav kâğıdı kullanılması dershanelerde ve malum evlerde, cep telefonu ve elektronik posta transferleriyle yapılan haksızlığın ve hırsızlığın önünü alamayacaktır. Bu tedbirler tüccar zihniyeti ile devlet yöneten AKP'nin yeni bir yandaş palazlandırma oyunudur."

KPSS sınavında tam puan alanların bir kısmının, sonradan yapılan sınava girmediği ve bunların da peşine düşülmediği iddiaları artık iddia olmaktan çıkmış görülmektedir. **Devletin savcısı, hâkimi, polisi aradan geçen altı aya rağmen sonuca ulaşamamışken, KPSS hırsızlığına karışanların öğretmen olarak atamalarının yapıldığının söylenmesi, devletin her birimine olan güveni zedelemiştir.**

Kendisine rızık kapısı arayan milyonlarca gencimizin umudunun giriş kapısı olarak kabul gören KPSS sınavı ve diğer sınavların üstündeki kara leke, birilerine rant sağlayacak maliyette tedbirler alınacağının söylenmesiyle temizlenmeyecektir. **Hırsızlığın dışarıda yapıldığı aşikâr iken, sınav salonlarına kamera konulması, kişiye özel çipli, hologramlı sınav kâğıdı kullanılması dershanelerde ve malum evlerde, cep telefonu ve elektronik posta transferleriyle yapılan haksızlığın ve hırsızlığın önünü alamayacaktır. Bu tedbirler tüccar zihniyeti ile devlet yöneten AKP'nin yeni bir yandaş palazlandırma oyunudur.**

Şaibeli olan, kadrolaşma ve kurumları ele geçirme hırsıyla hareket eden AKP hükümetidir. Kurumlara yapılan siyasi atamalar, tecrübe ve idarecilik birikimi aranmaksızın kadrolaşma gerçekleşmektedir. Bu atamalar, kurumların işleyişini bozmakta ve hizmette de siyasi bir anlayış egemen olurken yandaşlık, millete hizmetin önüne geçmektedir.

KPSS skandalı ile ilgili TBMM'de Araştırma Komisyonu kurulması hakkındaki teklif iktidar milletvekilleri tarafından reddedilmişti. Bunu neye bağlıyorsunuz?

"KPSS skandalı ile ilgili TBMM'de Araştırma Komisyonu kurulması" hakkındaki teklif iktidar milletvekilleri tarafından reddedilmesi de, şaibenin kaynağını teyit eder nitelikte olup, TBMM'yi de töhmet altına sokmuştur.

Yeni yasal düzenlemenin neler getireceği açıktır. Yaptığımız tespitler, ihtimallerin değil; atılan somut adımların karanlık sonuçlarını ortaya koyacak gerçekliktedir. İstismarın ve usulsüzlüklerin önünün alınması için, siyaset elini kurumlardan çekmeli ve doğrudan eğitimle ilgili sivil toplum kuruluşlarını yandaşlık maskesini çıkararak, uygulama da söz sahibi yapmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde, hakkını çalanların hesabını millet görecektir.

Haksızlığa uğrayanların, kadrosu çalınanların hakları, kendilerine mutlaka iade edilecek ve hırsızlıkla kadro sahibi olanların haksız edindikleri kadrolardan uzaklaştırılacaktır. Hırsızlığa, usulsüzlüğe çanak tutan bürokrat, kişi, kurum ve siyasi uzantıları hesap vermekten kaçamayacaktır. ■

SÖYLEŞİ

Gazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Duran ALTIPARMAK ile Söyleşi

Röportaj Meltem YALÇINKAYA

Gazi Üniversitesi'nin Türk eğitim-öğretim sistemine katkısı nedir, bakışı nasıldır?

Gazi Üniversitesi'nin temeli 1926 yılında kurulan muallim mektebine dayanmaktadır. 85 yıllık geçmişi içerisinde uzun yıllar Türk Milli Eğitiminin eğitim ordusuna öğretmen yetiştirme görevini tek başına üstlenmiştir. 1982 yılından itibaren Türk üniversite sistemi içerisinde yapılanarak dünya üniversiteleri arasında yerini almıştır. Bugün, 70 bin civarında öğrenci, 8 bin civarında akademik ve idari personeli ile 19 Fakülte, 1 Konservatuar, 6 Enstitü, 3 Yüksekokul, 10 Meslek Yüksekokulu ve 45 araştırma merkezi ile ülkemizin önde gelen üniversitelerinden biridir.

Gazi Üniversitesi, köklü bir kurum olarak geçmişte olduğu gibi, ülkemizin nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde çok önemli görevler üstlenmiştir. Bu görevi yaparken; Türk Milletinin sahip olduğu değerleri korumak ve yüceltmek, milletimizi çağdaş medeniyetler seviyesinin üzerine çıkarmak fikir ve hedeflerini esas almaktadır.

Üniversitemiz, yıllarca Ankara dışındaki çeşitli illerimizdeki üniversitelerin kuruluşlarını da gerçekleştirmiştir. Kırşehir, Kastamonu, Çorum, Bolu ve Karabük Üniversiteleri bu hizmetin en önemli örnekleridir. Halen yeni kurulan üniversitelere hem akademik personel desteği ve öğrencilerinin bir kısmına eğitim desteği vermektedir.

Gazi Üniversitesinin eğitim-öğretim sürecine bütün olarak bakması sayesinde, eğitim, bilgi üretme, araştırma görevlerinin yanı sıra, hayat boyu öğrenim projeleriyle sanayinin, çalışma hayatının ihtiyacını karşılamaya, mesleki alanda bireysel gelişmeye yönelik kurs ve eğitimlere devam etmektedir.

> ***"Türk Üniversiteleri, dünyadaki üniversitelerle yarışmak zorundadır. Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) çalışmaları içerisinde yer alan Türk üniversiteleri, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) doğrultusunda yükseköğretim sistemlerini gözden geçirmektedirler. Bu sürecin hedefi; üniversite yapımızın uluslar arası standartlara kavuşturulması, eğitim-öğretim programlarında eşdeğerlik ve akreditasyon ve kalite güvence sisteminin oluşturulmasıdır."***

Uluslar arası derecelendirme kuruluşları tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre; bilimsel araştırma, uluslar arası yayın, lisansüstü çalışmalar bakımından Gazi Üniversitesi Türkiye'de ilk 5 üniversite arasında, dünyada ise ilk 500 üniversite arasında yer almaktadır.

Teknik Eğitim Fakülteleri, Mesleki Eğitim Fakülteleri, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakülteleri, Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi için kapatılma kararı alındı. Gazi Üniversitesi bünyesinde de Teknoloji Fakültesi kuruldu. Teknoloji Fakültelerinin sorunları nelerdir? Mevcut akademisyenlerin ve öğrencilerin durumu ne olacak? Teknoloji Fakültelerinin öğretmen ihtiyacı nasıl karşılanacak? Teknoloji Fakültelerinin eğitim kalitesi nasıl olacak?

Türk Üniversiteleri, dünyadaki üniversitelerle yarışmak zorundadır. Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) çalışmaları içerisinde yer alan Türk üniversiteleri, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) doğrultusunda yükseköğretim sistemlerini gözden geçirmektedirler. Bu sürecin hedefi; üniversite yapımızın uluslar arası standartlara kavuşturulması, eğitim-öğretim programlarında eşdeğerlik ve akreditasyon ve kalite güvence sisteminin oluşturulmasıdır. Gazi Üniversitesinin mesleki ve teknik eğitim veren 4 fakültesinde, uluslar arası tanınırlık ve eşdeğerlik oluşturma amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı'nın yürüttüğü Mesleki ve Teknik Eğitimin Modernizasyonu (MTEM) projesi kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalıştaylar sonunda; özellikle Teknik Eğitim Fakültesi benzeri bir fakülte yapısının uluslar arası karşılığı olmadığı, bu fakülte mezunlarının unvan tanımsızlığı ve Teknik Öğretmenlik niteliklerinin giderek ortadan kalktığı vurgulanarak yeniden yapılandırılması fikri benimsenmiştir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) içerisinde oluşturulan komisyonların yoğun çalışmaları ile hazırlanan rapor YÖK Genel Kuruluna sunulmuştur. Yükseköğretim Kurulu'nun 22.12.2008 tarihinde yaptığı toplantıda, Teknik Eğitim Fakültelerinin kapatılıp **Teknoloji Fakültesi** kurulması kararı verilmiştir. Teknoloji Fakültelerinin misyonu ise uygulama ağırlıklı **Mühendis** yetiştirmek olarak belirlenmiştir. 13 Kasım 2009 tarih ve 27405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu'nun 2009/15546 sayılı Kararnamesine göre, Teknoloji Fakültelerinin kuruluşu yasal olarak gerçekleşmiştir.

Yine benzer gerekçelerle; Mesleki Eğitim Fakülteleri (Gazi ve Selçuk Üniversitesi), Ticaret ve Turizm Eğitim Fakülteleri (Gazi ve Nevşehir), Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi (Gazi) de kapatılmıştır. Yukarıda belirtilen kanunla, sözkonusu üniversitelerin bünyesinde Turizm Fakültesi ile Sanat ve Tasarım Fakültesi kurulmuştur. Yeni açılan

fakültelerden Teknoloji Fakültesi ile diğerleri arasındaki farkı ifade etmekte fayda vardır. **Teknoloji Fakültesi**, fakülte adı ve misyonu ile başta öğretim üyeleri, MEB yetkilileri, sanayi kuruluşlarının ortak görüşü ve Gazi Üniversitesi Rektörlüğü'nün teklifi doğrultusunda kurulmuştur. Ancak, Sanat ve Tasarım Fakültesi ile Turizm Fakültesi fakülte isimleri konusunda geniş bir mutabakat olmamıştır. Gazi Üniversitesi Rektörlüğünün ve ilgili fakülte öğretim üyelerinin teklifi; Turizm Fakültesi yerine **Ticaret ve Turizm Fakültesi veya Ticari Bilimleri Fakültesi**, Sanat ve Tasarım Fakültesi yerine ise **Mesleki Bilimler Fakültesi** kurulması şeklindeydi.

Özellikle şunu vurgulamak gerekir ki, Teknoloji Fakültesinin kurulması, endüstri ve iş dünyasında büyük heyecan yaratmıştır. Nitekim bu olumlu etki, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Teknoloji Fakültesinin bölümlerine kayıt yaptırıp eğitime başlayan öğrencilerimize de yansımış, giriş puanlarının, diğer mühendislik fakültelerinin bazı bölümleriyle kıyaslandığında daha yüksek olduğu görülmüştür.

Sanayicimizin istekleri uyarınca, pratiği güçlü, yeni teknolojiyi bilen ve uygulayan, iş başında üretim süreçlerinde aktif bir şekilde rol alan uygulamacı mühendis tipi ihtiyacı, Teknoloji Fakültelerinden karşılanacaktır. Dünyada birçok örneği bulunan bu uygulama yoğunluklu farklı mühendislik eğitimi, diğer mühendislik fakültelerinden mezun olan mühendislere rakip değil biribirini tamamlayan unsurlar olarak görülmelidir. Yükseköğretim Kurulumuz, bu fakültelerin kaliteli eğitim vermesi ve akredite programlara sahip olması konusunda çok titiz davranmaktadır. Bu amaçla, sadece akademik ve fizikî alt yapısı güçlü olan 7 Teknoloji Fakültesinde ve sınırlı sayıda bölümde eğitim-öğretimin başlamasına izin verilmiştir.

Teknoloji Fakültelerine öğrenci kabulü ile ilgili bir olumsuzluktan söz edilebilir. O da, Mesleki ve Teknik Orta Öğretim (MTOK) mezunları ile Lise mezunlarının farklı sınav kategorisinden alınmasıdır. Zaten teknik lise çıkışlılara toplam kontenjanın %60'ı, lise çıkışlılara %40'ı tahsis edilmişken, teknik lise çıkışlıların YGS-1 sınav grubundan alınan puanlara göre yerleştirilip lise çıkışlıların MF4 sınav grubu sonucuna göre yerleştirilmesi yanlış bir uygulamadır. MTOK mezunları yerleştirildikten sonra temel matematik, fizik ve kimya derslerini kapsayan fen alanında önce bir muafiyet sınavına alınmakta, başarılı olanlar 1. Sınıftan eğitime devam ederken başarısız olanlar ise 1 yıl süreyle sözkonusu derslerden oluşan intibak eğitimine tâbi tutulmaktadırlar. Oysa, Teknoloji Fakültesinin mühendislik programlarına alınacak öğrencilerin tamamı aynı sınav sonucuna göre yani MF4 grubuna göre alınmalıdır. Böylece, mühendislik eğitimi için gerekli temel yeterlilik, üniversitede 1 yıl zaman harcayarak sağlanmak yerine, ilgili programın giriş şartı olan sınav sonucuna göre belirlenecek, aynı mühendislik programında iki farklı grubun oluşması önlenecektir. Buna rağmen farklı eğitimlerden gelen iki grubun biribirine göre eksiklikleri, 1. Ve 2. Yarıyılda karşılıklı olarak müfredata konulan oryantasyon dersi ile telafi edilebilir. Yani MTOK mezunları, programın yapısına göre her iki yarıyılda temel matematik, fizik ve kimya içeren, lise çıkışlılar ise atelye uygulamaları, iş güvenliği, laboratuvar techizat ve ekipmanlarının temel özelliklerini içeren ders almak suretiyle kendilerini istenen mühendislik eğitimine hazırlayabilirler. Buna ilişkin Üniversitemiz önerisi YÖK Başkanlığına iletilmiştir.

Özetle şunu ifade edebiliriz: Teknoloji Fakülteleri, belirli akademik kriterlere sahip, uygulama eğiti-

mine yatkın akademik kadro ile ve yukarıda bahsettiğimiz başarılı öğrenci kitlesi ile çok kaliteli, elinden iş gelen, girişimci mezunlar vereceklerdir.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirme, yeni kurulan bu fakülte mezunlarından istenen niteliklere sahip adaylara 1 yıl pedagojik formasyon eğitimi vermek suretiyle gerçekleştirilecektir.

3795 sayılı yasanın öngördüğü, Teknik Öğretmenlerin halen belirsiz olan yetki ve sorumlulukları ile ilgili yönetmeliğin Milli Eğitim Bakanlığınca mutlaka çıkarılması gerekmektedir. Böylece, sanayi ve kamu kurumlarında çalışan Teknik Eğitim Fakültesi mezunlarının problemleri kısmen çözülmüş olacaktır.

Gazi Üniversitesinin öğrenci sayısı giderek artıyor. Şu anda 70 bin civarında öğrenci eğitim-öğretim görüyor. Mevcut fiziki mekânlarla yeterli hizmet verebiliyor mu?

Eğitim-Öğretim kalitesini doğrudan etkileyen performans göstergelerinden birisi, verimli kullanılabilen fizikî mekânlardır. Derslik ve laboratuarlar ne kadar önemli ise, üniversite hayatının sosyal ve kültürel alanı en az o kadar önem taşımaktadır. Ne yazık ki bu konuda çok rahat olduğumuz söylenemez. Bütün gayretlerimize rağmen, öğrencilerimizin yararlandığı toplam kapalı alan, öğrenci başına 1m2'nin biraz üzerindedir. Bu rakam standartların altındadır. Bu olumsuz durumun iki temel sebebi vardır: Birincisi, Gazi Üniversitesinin merkez yerleşkesinin genişlemeye uygun boş alanının bulunmamasıdır. İkincisi ise, YÖK'ün bizim taleplerimizin üzerinde öğrenci kontenjanları tahsis etmesi ve ek kontenjan uygulamalarıdır. Buna bir de af yasaları ile gelen öğrenciler eklendiğinde, ne dersliğiniz, amfiniz ne laboratuarlarınız ve ne de sosyal mekânlarınız ihtiyacı karşılamayacaktır. Bu şartlarda özlediğimiz kaliteli hizmetleri sunmakta çok zorlandığımızı söyleyebilirim.

Bu önemli problemi çözmek için Rektörümüz sayın Prof.Dr. Rıza AYHAN beyin çok büyük gayretleri vardır. İnşallah hükümet tatminkâr bir yatırım bütçesi sağlarsa önümüzdeki dönem ciddi bir rahatlama umuyoruz.

Gazi Üniversitesi hükümetten niçin az destek alıyor?

Doğrusu bunun sebebini tam olarak bilemiyorum. Belki de Gazi Üniversitesi'ne aşırı güvenden kaynaklanıyordur. Yani "nasıl olsa Gazi Üniversitesi kendi öz kaynakları ile kendi problemlerini çözecek büyük ve güçlü bir üniversite" diye düşünüyor olabilirler. Ama devletimiz daha çok iltifat ederse, Gazi Üniversitemiz dünyanın ilk 100 üniversitesi arasında yerini alır. Buna inanıyorum.

Üniversitelerin, üniversite çalışanlarının, akademisyenlerin en büyük sorunları nelerdir? Madde madde sıralayabilir misiniz?

Zor ve çok uzun açıklamalar gerektiren bir soru. Ben mümkün olduğunca kısa cevaplar vermeye çalışacağım:

a) Üniversitelerimizde yönetime yüklenen sorumluluk ölçüsünde özerklik (mâli ve akademik) bulunmaması

b) Öz gelirlerin oluşturulması önündeki engeller (başta döner sermaye mevzuatı vb)

c) Akademik performans ölçütlerinin sadece yayın esaslı olması, sanayi ve iş dünyasına yönelik çalışmaların ve proje üretiminin değerlendirilmesi için bir mekanizmanın olmaması

d) Akademisyenlerin kısıtlı gelirleri

YÖK'ün ve üniversitelerin yeniden yapılandırılması gerektiği dillendirilmektedir. Böyle bir yapılandırılmaya ihtiyaç var mıdır? Varsa, bu nasıl mümkün olacaktır? YÖK ve üniversitelerin yeniden yapılandırılmasının önündeki engeller nelerdir?

Yine zor ve cevabını kolayca bulamadığımız bir soru. Bu yeniden yapılandırma deyimi moda oldu ama adına gelişen ve değişen şartlara göre düzenleme de denilebilir, buna gerçekten ihtiyaç vardır. Rektörlük seçiminden dekan ve diğer yönetim hiyerarşisine kadar üzerinde çalışılacak çok şey var. Zaten çalışılıyor da. Mayıs ayı içinde YÖK'ün düzenlediği Yükseköğretim Kongresi'nde bu konular tartışılacak. Dünyadaki değişik örnekler sunulacak. Ümit ederim ki ilginç yeni yönelişler ve problemlerin çözümüne yönelik orijinal görüş ve somut öneriler ortaya çıkar. Herhalde işin özünde kolay işleyen bir teşkilat yapısının oluşturulması yatıyor. Bu hem planlama-kalite denetim konumunda olması gereken YÖK için hem de üniversite ve akademik birimler için geçerlidir. Bu kurumlar, mevcut siyasi yapımızda olduğu gibi liyakatten ziyade kişi sadakati ve yönetim erkini mümkün olduğunca belirli kişilerin elinde bulundurma esasına dayanan mevcut yapıyı değiştirdiğimiz zaman gerçek görevlerini yerine getireceklerdir.

MAKALE

Musa AKKAŞ Genel Sekreter

Yardımcı Hizmetler Sınıfında Çalışanlar da Bu Ülkeye Hizmet Etmektedir

Günümüzde memur olmak sorunlarla yaşamak demektir. Kamunun tüm yükünü çeken, her alanda ülkesine hizmet etmeyi kendine şiar edinen, tüm devlet işini yürüten kamu çalışanları bugüne kadar yok sayılmış, sürekli sürecin dışına itilmiştir. Ülkeyi yönetenler maalesef çalışanının feryadını duymamış, onları resmen açlığa, yoksulluğa mahkûm etmiştir. Çalışanlar adeta kendi kaderine terkedilmiştir. Memurun fakirliği zaman zaman devleti yöneten politikacılar tarafından da kabul ediliyor. Gerekçe olarak ise "Ne yapalım devlet imkânları bu kadar, içimiz kan ağlıyor ama daha fazlasını veremiyoruz" diyorlar. Hiçbir gerekçe memurların açlığa, sefalete, yalnızlığa, kimsesizliğe terkedilmesini haklı gösteremez.

Geçmişte; Anneler kızlarını memura vermek için dua ederlermiş. Şimdi memura kiralık ev vermiyorlar. İkinci Dünya Savaşı'nda yaşanan sıkıntılardan en az etkilenen kesim yine memurlar olmuştur. Geçmişte il ve ilçelerde şehir kulüplerinin en önemli müdavimleri memurlarmış. Bugün ise memurlarımız iyi geçinmek için değil, ayakta kalabilmek için çırpınıyorlar. Siyasetçiler memurların durumlarını düzeltmek için ne yapıyorlar? Bolca nutuk atılıyor. İktidarda iken 'devletin imkânı bu kadarını elveriyor' diyenler, muhalefette iken bolca vaatte bulunuyorlar. İşte bunlardan birisi de, Sayın Başbakan Recep Tayip Erdoğan'dır. Sayın Başbakan, 2002 seçim gezilerinde geçmiş hükümetlerin çalışanları yok saydığından bahsederek, çay-simit hesabı yapardı. "Biz geldiğimizde her şey değişecek, memuru açlıktan, içinde bulunduğu sıkıntılardan kurtaracağız" diyordu. Şu an memurların durumunda bir değişiklik var mı, yok mu? Bunun cevabını memurlarımız versinler. Geçmişte orta direk diye tabir ettiğimiz bir kesim vardı. Orta direk falan kalmadı. Ne var derseniz yukarıdakiler ve aşağıdakiler vardır. Bugün gelir dağılımında öyle bir adaletsizlik yaşanıyor ki, devletin temelleri ciddi şekilde sallanıyor. Zengin daha zenginleşiyor, fakir daha fakirleşiyor. Acımasız ve vahşi kapitalizm bu olsa gerek. Evet, bugün adalet dağıtanlar, ülke için canlarını verenler, eğitimciler, devletin katrilyonlarını yönetenler, güvenlik güçleri, toplumun sağlığı için çalışanlar velhasıl tüm kamu çalışanları feryat ediyorlar. Onlar, ayakta kalabilmek ve kimseye muhtaç olmadan yaşamak için tüm enerjilerini sarfediyorlar. Taksicilik yapıyorlar, pazarcılık yapıyorlar, lokantalarda, benzin istasyonlarında, inşaatlarda, otellerde çalışıyorlar. Bizler memurların bu tablosunu ortaya koyarken, ülkeyi yönetenler gelişmişlikten, milli gelirin artığın-

dan bahsediyor. Milli gelir artıyor, ülke ekonomisi büyüyorsa, neden bu artıştan kamu çalışanları yararlanmıyor? Her geçen gün kamu çalışanlarının yaşam standardı düşüyor. Fert başına düşen milli gelirimiz artmış, ülkemiz ekonomik olarak büyümüş. Doğrudur, birilerinin gelirinin arttığı gerçektir. Gemicikler bunun bir örneği olsa gerek. Ankara'nın, İstanbul'un lüks semtlerine, vitrinlere, lüks araçlara bakalım. Dönüp aldığı maaşla geçimini sürdüremediğinden işten sonra lokantada çalışmak zorunda kalan memurlarımıza da bakalım. Fert başına düşen milli gelirimiz çalışanımızı ne kadar değiştirmiş, karar verelim. Türkiye, vicdanları sızlatan böyle bir adaletsiz gelir dağılımıyla yaşayamaz. Çok garip bir ülke olduk. Memurun çocuğu ilköğretimde, ortaöğretimde burs başvurusu yapamıyor, devlet yurtlarında kalamıyor. Neymiş efendim, memurlar esnaflara göre daha zenginmiş. Kimse yanlış anlamasın, burada servet düşmanlığı yapmıyorum. Yaşananlardan ve Türkiye gerçeklerinden bahsediyorum.

Memurlarımızın sorunları oldukça fazla, hangi birini anlatayım. Onların sorunu yalnızca mali sorunlar değil. Çalışma şartlarından kaynaklanan yığınlarca sorunu var. Eğitim iş kolu faaliyet alanımız içerisinde bulunan memur, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan hizmetli personel, şef, şoför, teknisyen, bekçi v.b çalışanların sorunlarının çözülmesi için Türk Eğitim-Sen olarak büyük bir gayret sarf ediyoruz. Çalışanlarımızın sorunlarını toplu görüşme masalarına taşıdık, davalar açtık. Şef olarak çalışanların ek ödemeden yararlanması için açılan davalarımız devam ediyor. Yardımcı Hizmetler kadrosunda hizmetli personel olarak çalışanların sorunlarının tartışıldığı kurultay düzenledik. Kurultayın sonuçlarını kamuoyuna açıkladık. Sorunları YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'na taşıyarak çözülmesini istedik. Türk Eğitim-Sen olarak her zaman öğretmen, akademisyen, yurt-kur çalışanı, memur, hizmetli, teknisyen, mühendis ayrımı gözetmeksizin çalışanlarımızın yanında olduk. Sorunlar, birlikte olunursa daha çabuk çözülür. Sorunları çözmekte biraz da çalışanlara bağlıdır. Uzun süre kamu çalışanları örgütlü, sendikalı bir yapıyı oluşturamamışlar. Sendika kurma hakkı verildikten sonra seslerini duyurmaya, haklarını aramaya başlamışlardır. İşte bu hak aramada ne kadar mücadele verilmiştir, bu tartışılır. Hala çalışanların büyük çoğunluğu sendikasızdır. Korkular, kaygılar, endişeler devam ediyor. Sendikalı olmak demek, sorunların çözümü için bir adımdır. Hak almanın yeri sendikalı olmaktan geçmektedir. Sendika tercihi de önemlidir.

Türk Eğitim-Sen olarak, eğitim sistemini hedefleri, politikaları, yönetimi ve uygulayıcıları yani eğitim çalışanları ile bir bütün olarak görüyoruz. Eğitimi başarılı kılan, işleten hiç şüphesiz insan gücüdür. Yani burada çalışanlardır. Eğitim çalışanlarının beklentilerinin

karşılanmadığı, sıkıntılarının çözülemediği bir ortamda, eğitimden istenen seviyede sağlıklı sonuçlar elde edilemeyeceği bir gerçektir. Eğitim çalışanları bir bütün olarak ele alınmalıdır. Ancak ne var ki bugüne kadar eğitimin görünmeyen kahramanları, okullarımızı ve kurumları eğitim ve öğretime hazırlayan, sağlıklı bir eğitim ortamı oluşmasında en büyük pay sahibi olan yardımcı hizmetler sınıfında görev yapanlar, yardımcı hizmetli, memurlar, teknisyenler, şefler, uzmanlar, idari personel her yönden büyük sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili maddeleri ile diğer mevzuat çerçevesinde atanan yardımcı hizmetler sınıfında çalışanlar, şef, memur ve diğer personel arasında kurumlar itibariyle maaş, ek ödeme, fazla çalışma ücreti ve ikramiye gibi ödemelerde çok büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu durum çalışma barışını bozduğu gibi Anayasanın ilkelerine de aykırıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan şeflerimizin özel hizmet tazminatları emsallerinden daha düşüktür. Diyanette çalışan şefin özel hizmet tazminatı % 110, maliyede çalışan şefin özel hizmet tazminatı % 60 ayrıca ek ödemeye esas tazminatları % 95 olmasına rağmen, Bakanlığımızda çalışan şeflerin özel hizmet tazminatı % 60'dır.Tazminatları farklı olan bu çalışanların maaşları arasında da ciddi farklılıklar vardır. Şefler, Milli Eğitim Bakanlığı'nın son ek ders saatlerine ilişkin çalışmaları esnasında unutulmuşlardır. Şef olarak görev yapan çalışanların mağduriyetleri mutlaka giderilmelidir. Tüm memurların ortak bir sorunu da 5.dereceden yukarı çıkamamalarıdır. Bu konuyla ilgili yasal bir engel olmamasına rağmen Maliye Bakanlığı ve Devlet

Personelin 'olamaz' görüşünden dolayı çalışanlarımız mağdur edilmektedir. Bu sorunun da çözülmesi gerekir. Yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personelin başta görev tanımı olmak üzere, çalışma saatleri ve özlük hakları ile ilgili birçok sorunu bulunmaktadır. Öğretmen dışında yardımcı hizmetler sınıfında görev yapan hizmetli, memur ve diğer personelin atama ve yer değiştirmeleri ile ilgili bir yönetmelik bulunmamaktadır. Bu konuda yaşanan sorunların giderilmesi için acilen bir düzenlemenin yapılması gerekir. Eğitim-Öğretime Hazırlık Ödeneğinin tüm eğitim çalışanlarına ödenmesi için Milli Eğitim Bakanlığı Kurum İdari Kurulu'nda aldırttığımız karar mutlaka uygulanmalıdır. Çalışanlarımız tüm sorunlarını biliyoruz. Bu sorunların çözülmesi için büyük eylemler yapıyoruz.13 Mart tarihinde 20 bine yakın eğitim çalışanının katıldığı Ankara da yürüyüş arkasından miting yaptık.25 Kasım tarihinde iş bırakma eylemi yaptık. Bakanlık bahçesi dahil birçok alanda eylemler yaptık. Şef olarak görev yapanlara yönelik dilekçe kampanyamız devam ediyor. Çalışanlarımızın sorunlarını bakanlıklara, TBMM'ye taşıyoruz. Davalar açıyoruz. Devam eden davalarımız var. Velhasıl çalışanlarımız daha iyi haklara sahip olması, uğradıkları mağduriyetlerin çözülmesi için her türlü gayret gösterilmektedir. Buna karşılık sırtını iktidara dayayarak eğitim çalışanlarının yanında olduklarını iddia edenler bugüne kadar ciddi bir çalışma ve bir eylem ortaya koyamamışlardır. Çalışanların sıkıntılarını sömürerek ve 'ikbal' vaat ederek sendikacılık! yapanlar siyasi iktidarın stratejisini uygulamaktan öteye geçmemişlerdir. Eylem yapmaya, sokağa inmeye cesaret gösterememişlerdir. Bunlar iş bırakma eyleminde tekel işçilerine destek sözü vermişler, kararlarından saat 24.00'de vazgeçmişlerdir. Geçtiğimiz günlerde de Bakanlık bahçesinde sözleşmeli öğretmenlere yönelik eylem kararı almışlar, ağa babaları buna müsaade etmediği için bu eylem kararından da vazgeçmişlerdir. Böylesi bir sendikal anlayışın kamu çalışanlarına ne faydası olabilir?

Eğitim çalışanı arkadaşlarımız şunu iyi bilsin ki; Türk Eğitim-Sen olarak, haklarımızı alana kadar meşru ve demokratik mücadelemiz devam edecektir. İnanıyoruz ki, eğitim çalışanlarının üye olarak güç vereceği bu örgütlü mücadelenin sonucunda güzel yarınları yakalamamız zor olmayacaktır.

HİZMETLİ, MEMUR ve ŞEFLERİN SORUNLARINI DUYMAYANLARDAN, GÖRMEYENLERDEN, SESSİZ KALANLARDAN HESAP SORMAK İÇİN

SEN DE TÜRK EĞİTİM-SEN AİLESİNE KATIL!

TÜRK EĞİTİM-SEN 1992

Türkiye'nin Sendikası

www.turkegitimsen.org.tr

MAKALE

Nevzat YÜKSEL Germencik / AYDIN Şubesi

Öğretmen Yer Değiştirme ve Atamalarına Dair

Öncelikle şunu belirtelim ki, son yıllarda, gerek il içi ve gerekse il dışı isteğe bağlı yer değiştirmelere getirilen şeffaflık oldukça sevindirici. Yani öğretmen, atanmak istediği ilde kendi branşında hangi okulda kaç norm kadro açığı olduğunu internet ortamında görüyor. İsterse yirmi beş okul tercih edebiliyor. Yirmi altıncı tercih konusunda da seçimini yapıyor ve atamalar yapıldıktan sonra da, yazdığı okullara kaç puanla atama yapıldığını görüyor. Atama konusunda bu çalışmayı kim ya da kimler yapmışsa veya önermişse, öğretmen camiası adına kendisine veya kendilerine müteşekkiriz.

İlk görev yerimiz olan Şırnak Lisesinde çalıştığımız 1987-1990 yılları arasında, dönemin Millî Eğitim Bakanlarından Sayın Hasan Celâl GÜZEL'e yazdığımız bir mektupta, Millî Eğitim camiasına yapabileceği en büyük hizmetin belki de adaletli bir tayin sistemi olduğunu ifade etmiştik. Tabiî o mektup Sayın GÜZEL'in eline geçti mi geçmedi mi, geçtiyse o konuda bir çalışma yapıldı mı yapılmadı mı bilmiyoruz. Şimdi meslek hayatımızın son dönemecine girdiğimiz şu yıllarda "şeffaflaşma" ve "biraz daha adil olma" yolunda yapılmaya çalışılanları gördükçe ülkemiz adına memnuniyet duyuyoruz. Evet, Türkiye'de bazı şeyler maalesef çok ağır ve o ölçüde de zor değişiyor. Bunda da en büyük sebep galiba popülist yaklaşımlar. Ancak artık ülkemizdeki A'dan Z'ye bütün kurumların bu anlamda bir özeleştiri yapmaları ve sonrasında da gereğini ortaya koymak için harekete geçmeleri lâzım geldiğini düşünüyoruz. "Adalet"ten, sadece ve sadece imtiyazlı yaşamayı sevenler, bunu alışkanlık hâline getirenler ve belki de bu durumu "doğuştan kazandıkları bir hak gibi görenler" şikâyet ederler. Fakat onlar da bu şikâyetlerini seslendirmeye pek cesaret edemezler. Zira tepkiyle karşılaşacaklarını bilirler. Ayrıca bu durumda olanların sayıları çok fazla olmadığı gibi, güçleri de zannedildiği kadar değildir. Kaldı ki, "GÜÇ"ü yani yönetim erkini elinde bulunduranlar, her hâl ve şartta "ADALET"ten yana taraf olmalıdırlar.

Şimdi gelelim Millî Eğitim Bakanlığında her yıl yapılan il içi, il dışı yer değiştirme ve ilk atamalarla ilgili önerilerimize.

Bir kere; il içi ve il dışı yer değiştirmelerle özür grubu atamalarının başvuruları da, tayin işlemleri de "eşzamanlı" olarak yapılmalı ve atamalardaki "tek kıstas" HİZMET PUANI olmalı. (Bilindiği gibi 2010 yılı yer değiştirmelerinde il içi ve il dışı yer değiştirmeler birlikte yapıldı. Daha sonra il içi sıralar ikinci defa işletildi.) Böylesinin hem Anayasanın eşitlik ilkesine daha uygun hem de ahlâkî açıdan daha adaletli ve hakkaniyetli olacağını düşünüyoruz.

Ayrıca ilk defa 2010 yer değiştirmelerinde getirildiğini sandığımız, "il dışına" kontenjan sınırlamasının olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Kontenjan sınırlaması olmamasının, aslında zorunlu hizmet bölgelerindeki öğretmen açığının giderilmesine de katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Açıklayalım. Genel olarak herkes il merkezlerinde, büyük ilçelerin merkezlerinde çalışmak ister. Fakat yer değiştirmelerde tek kıstas HİZMET PUANI olacağından, buralara gidebilmek için "puan toplaması" gerektiğini de bilir ve düşünür. O zaman da insanlar, meslek hayatlarının bilhassa ilk sekiz on yılını zorunlu hizmet bölgelerinde geçirme konusunda daha istekli ve gönüllü olurlar. Zira bu yıllarda kişi ya bekârdır ya da evliyse bile çocuğu yoktur veya varsa da henüz okul çağında değildir.

Aklımıza gelmişken şunu da söyleyelim. Eşi sınıf öğretmeni olan bir meslektaşımızdan öğrendiğimize göre, son düzenlemeler çerçevesinde zorunlu hizmeti batı bölgelerinde yapacak olan meslektaşlarımız buralarda yedi yıl çalışmak zorunda olacaklarmış. Ancak öğretmen isterse üç yılın sonunda, "yedi yıl kapsamında olan bir başka okula" tayin isteyebilecekmiş. Kanaatimizce bu da gayet iyi düşünülmüş bir uygulama. Zorunlu bölge hizmetini "yedi yıl" kapsamındaki bir yerde yapmayı tercih eden meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu bu süreyi muhtemelen atanacakları ilk görev yerlerinde tamamlayacaklardır. Fakat üç yılın sonunda bir başka yere tayin isteyebileceklerini bilmek o arkadaşlarımızı çok rahatlatacak, meslekî verimliliklerini de artıracaktır.

Burada yeri gelmişken, Bakanlığımızın zorunlu hizmet kapsamındaki meslektaşlarımıza 2010 yılında getirdiği affın (hangi gerekçeyle olursa olsun) son derece yanlış olduğunu ve bunun bir daha asla tekrarlanmaması gereken bir uygulama olduğunu düşündüğümüzü de belirtelim. Şimdi elbette bu aftan yararlanan meslektaşlarımız bize kızabilirler. Fakat lütfen kızgınlıkları geçtikten sonra, arkalarına yaslanıp şöyle bir düşünsünler ve kendilerini zorunlu hizmet bölgelerinde çalışan arkadaşlarının yerine koysunlar; bu aftan sonra onların neler hissettiklerini hissetmeye çalışsınlar. Ayrıca bizler sınıflarda çocuklarımıza hak, hukuk, adalet gibi kavramların yüce değerler olduğunu söyleyip dururken kendimizi nasıl bu değerlendirmenin dışında tutabiliriz? Hayır, sizleri asla suçlamıyoruz. Çünkü affı getiren sizler değilsiniz. Sadece yapılanın yanlış olduğunu, yirmi üç yıllık eğitimci olarak söylüyoruz. Zira bu

tür yanlışlar, o kurumun mensuplarında kırgınlık ve küskünlükten başka bir sonuç doğurmaz. Hâlbuki kurumları yöneten insanlar mensuplarını küstürmeye değil, bilâkis onları aşkla şevkle çalışmaya ve kurumlarına daha sıkı bağlarla bağlanmaya yöneltecek tutum ve uygulamalar içinde olmalılar diye düşünüyoruz.

Evet, dört paragraf yukarıda ifade ettiğimiz gibi il içi, il dışı yer değiştirmelerle özür grubu tayinlerinin başvurularının eşzamanlı olarak yapılması, tayin işlemlerinin de yine eşzamanlı ve puan üstünlüğü esasına göre gerçekleştirilmesi son derece isabetli ve hakkaniyetli olacaktır. Aslında artık Türkiye Cumhuriyeti devletinin Millî Eğitim Bakanlığı, ilk atamalar da dahil, her türlü atama ve yer değiştirme işlemini, hiçbir haksızlığa, usûlsüzlüğe meydan vermeyecek şekilde her yıl en geç Ağustos ayının yirmisine kadar tamamlayabilmeli. Yani, ataması yapılan en son grup da (ki bunlar da öğretmenliğe ilk defa atananlar grubu olmalı) en geç Ağustos ayının yirmisinde görevine başlamış olmalı.

Böylece okul idareleri ders programı yapabilmek için önlerini görebilmeli, öğretmen de dersler başlamadan ev bulma, taşınma gibi işlerini halledebilmeli. Ki, en az bunlar kadar önemli olan bir diğer husus da şu: Bütün atamaların yaz tatili süresince tamamlanması demek, okulların "en az öğretmen açığıyla" ders başı yapması demek olur ki bu da öğrencilerin tatil psikolojisinden çok daha çabuk çıkıp okula adapte olmaları sonucunu doğurur. Hani, bir şey nasıl başlarsa öyle devam eder ve biter denir ya… Yani "eğitim öğretim" bu durumdan olumlu yönde etkilenir. Eğer ders programları da, "okullar açılmadan" on beş gün önce öğretmene verilebilirse bu daha da harika olur. (Yeni kayıt olan öğrenci sayısı öngörülenin çok üstünde veya çok altında olan okullarda, derslerin başladığı ilk hafta bir program daha yapılıverir. Bu da bazı ilköğretim okullarıyla, sınavsız öğrenci alan ortaöğretim kurumlarında olur.) Öğretmen de bu süre içinde yıllık planlarını vs. tamamlar, o yıl gireceği derslerle ilgili ön hazırlıklarını, daha da önemlisi psikolojik hazırlığını yapar.

Şimdi, atama takvimi nasıl olmalı, aklımızın yettiği kadar bununla ilgili düşüncelerimizi ifade edelim: 1-10 Nisan arasında her okul norm kadro açığını ayrıntılı bir şekilde belirleyip 10 Nisan'da hem okulun internet sitesine koymalı hem de "ilçe"ye göndermeli. Böylece, bir yanlışlık olması hâlinde daha en başta "içeriden" uyarılarla yanlışlık düzeltilir. İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri, kendilerine gelen bilgileri düzenleyip en geç 15 Nisan'da hem kendi internet sitelerine koymalı hem de "il"e göndermeli. İl Millî Eğitim Müdürlükleri "ilçe"lerden gelen bilgileri düzenleyip en geç 25 Nisan'a kadar hem kendi internet sitelerine koymalı hem de Bakanlığa göndermeli. Bakanlık da illerden gelen bilgileri düzenleyip en geç 30 Nisan'da "sistem"i başvurulara hazır hâle getirmeli. Bu arada unutmadan belirtelim. Başvuru ekranında, bir okulda hangi branştan kaç öğretmen açığı olduğu mutlaka görülmeli. Yani hiçbir kademedeki yöneticinin bu sayıyı belirtmeme, eksik veya fazla belirtme gibi bir lüksü kesinlikle olmamalı. Bu konuda ihmali olan yöneticiler çıkarsa bunlar mutlaka bir yaptırımla karşılaşmalı. Köy ilköğretim okullarının "köyde" olduğu ayrıntısı da belirtilmeli.

1-15 Mayıs arasında, il içi ve il dışı başvurularla özür grubu başvuruları "eşzamanlı olarak" yapılmalı ve tayin isteme şartı taşıyan her öğretmen isterse hem il içinden hem il dışından tercih yapabilmeli. En geç Mayıs ayının sonuna kadar yer değiştirme sonuçları açıklanmalı. Derslerin kesildiği gün, artık Haziranın kaçı ise, isteğe bağlı ve özür grubu yer değiştirme kapsamında tayini çıkan bütün öğretmenler bulundukları okulla ilişiklerini kesmeli ve en geç Haziran sonuna kadar yeni okullarında göreve başlamalı. Sınav programları, tayini çıkan öğretmenlerin durumu göz önünde bulundurularak yapılmalı.

(Burada bir parantez açalım ve yeri gelmişken eski bir görüşümüzü tekrarlayalım. Biz bütün ilk ve ortaöğretim kurumlarında derslerin Eylül ayının ilk günlerinde başlayıp Haziran ayının ilk haftasının sonunda bitmesinden yanayız. Eğer yetkililerimiz birazcık düşünürlerse onların da bu öneriyi mantıklı bulacakları kanaatini taşıyoruz. Eylül ayı sıcak oluyor deniyorsa, Haziran ayı daha az sıcak olmuyor ki. Hem sezon sonundaki sıcaklara göre sezon başındaki sıcaklara biraz daha kolay katlanılır. Çünkü peşinden havalar yavaş yavaş serinleyecektir. Halbuki sondaki sıcaklar sezonun yorgunluğunun üstüne gelmektir. Zaten Haziran'ın o ilk haftasında da doğru dürüst ders filan işlenmeyecek, o zamana kadar yapılamamış yazılı sınav varsa onlar yapılacaktır. (Fazla mı açık sözlü davrandık! İyi de gerçek bu.) Önerimiz kabul görürse, yarıyıl tatili de Ocak ayının ikinci yarısına konur. Böylece ikinci dönemin verimliliği de biraz daha artırılmış olur. Unutmadan belirtelim. Eğer yetkililerimiz önerimizi uygun görürlerse bu uygulamaya da önümüzdeki bir iki yıllık süreçte, Ramazan Bayramı günlerinin yaz tatili içinde bırakılması hususu gözetilerek kademeli bir şekilde geçilmeli. Bazen çok küçük ama o ölçüde de önemli ayrıntılar atlanabildiği için hatırlatalım dedik.)

Haziran ayının sonuna kadar ilişik kesmeler ve göreve başlamalar sonuçlanacağı için Temmuzun ilk bir iki gününde okul müdürleri, yeni duruma göre oluşan norm kadro açıklarını "ikinci defa" hem kendi okullarının internet sitesine koymalı hem İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerine göndermeli ve işlemler yukarıya doğru süratle işlemeli. Bakanlık da sistemi en geç 15 Temmuzda "ikinci tertip" isteğe bağlı yer değiştirme ve özür tayinleri için başvurulara hazır hâle getirmeli ve o tarihte başvurular başlamalı.

Bu arada emeklilik takvimi de 31 Temmuz'dan 30 Haziran'a çekilmeli. Yani emekliliği düşünen meslektaşlarımız en geç Haziran ayının sonuna kadar, geri dönüşü mümkün olmayacak şekilde kararlarını kesinleştirmeli ve en geç 30 Haziranda başvurularını yapmalı. Böylece emekli olacak öğretmenlerden doğacak norm kadro açıkları da "ikinci tertip" yer değiştirme başvurularında görünmeli.

"İkinci tertip" yer değiştirme işlemlerinde süreç biraz daha hızlandırılmalı, süreler daha kısa tutulmalı ve yer değiştirecek öğretmenler en geç 31 Temmuzda yeni okullarında göreve başlamalı. Bu arada, tıpkı "birinci tertip" yer değiştirme sürecinde olduğu gibi, yer değiştirme başvuruları hem il içine, hem il dışına ve hem de özür gruplarına açık olmalı. (Yani eğitim öğretim yılı içinde, özür grubu da dahil hiçbir tayin yapılmamalı. Bütün tayinler yaz döneminde tamamlanmalı. Eğitimin bütünlüğü ve çocuklarımızın mağdur olmamaları açısından bunun gerekli olduğunu düşünüyoruz.)

Yalnız burada da yine hassas nokta şu ki, "birinci tertip" yer değiştirme sürecinde "başvuruda bulunmuş ve tayini çıkmış hiçbir meslektaşımız" tayinini durduramamalı, "ikinci tertip" yer değiştirme sürecinde başvuruda bulunamamalı. Aksi hâlde bu iş hem çocuk oyuncağına döner hem de "açık"ın ve tayin işinin sonu gelmez ki, böyle bir durum da en başta öğretmenlik mesleğinin saygınlığına zarar verir. Ancak birinci tertip yer değiştirme sürecinde tayin istediği hâlde, hizmet puanı, istediği okullara atanmasına yetmediği için tayini çıkmayan meslektaşlarımız elbette ikinci tertip yer değiştirme sürecinde başvuruda bulunabilmeli.

Görüldüğü gibi, geçen yıl yapıldığı üzere PEŞ PEŞE İKİ ATAMA (ama tabiî sadece il içine değil, yukarıda belirttiğimiz kapsamda) uygulamasından söz ediyoruz ve bunun ülkemiz şartlarında gerekli olduğunu, bundan sonra yer değiştirmelerin artık bu şekilde yapılması gerektiğini söylüyoruz. Gerekçemizi de somut bir örnekle belirtelim. Biz il dışı atamalar kapsamında tayin istediğimizde ilk tercihimiz olan Aydın/Germencik-Ortaklar Lisesinde branşımızda "bir" norm kadro açığı görünüyordu. Göreve başlamak için geldiğimizde, kadrolu iki arkadaşımızın (ki edebiyat branşı için toplam norm kadro zaten üçtü) da il içi atama başvurusunda bulunduklarını öğrendik. Nitekim ikisi de gitti ve bu defa iki açık oluştu. Kaldı ki, il merkezlerinde de bir öğretmen, merkezdeki bir okuldan yine merkezdeki bir başka okula tayin isteyip gidebiliyor. Yani sadece merkezden uzak ilçe, belde ve köylerde değil, il merkezlerindeki en merkezî okullarda bile bu şekilde açıklar oluşuyor. Tabiî ki bu açıklar görevlendirmelerle kapatılmaya çalışılıyor; ama eğer biz çadır devleti değilsek –ki değiliz, bilâkis binlerce yıllık devlet geleneği olan bir milletiz- ve eksiklerimizi tamamlayarak bir SİSTEM oturtmaya çalışıyorsak artık yerleşmiş uygulamalarımız olmaya başlamalı.

Peki görevlendirme hiç olmamalı mı? Tabii ki olmalı, ama o, ilk iki tertip yer değiştirme şeklindeki atamanın arkasından yapılacak "ilk atamalar" sonrasında da açık kalan yerler için olmalı. Yani isteğe bağlı yer değiştirme şeklindeki ikinci tertip atamanın da ardından üçüncü tertip olarak, "öğretmenliğe ilk defa başlayacak olanlarla varsa açıktan atanacak olanların" atamaları yapılmalı ve onlar da en geç okulların açılmasından on beş gün önce yani Ağustos ayı içinde göreve başlamalılar. Bundan sonra yapılacak KPSS'lerin tarihi de bu takvime uygun olarak tespit edilmeli.

(Bize göre KPSS uygulaması devam etmeli. Çünkü, asıl "sınavsız alımlar" istismara son derece müsaittir. Sınav, hiç değilse tıpkı OKS, LGS, SBS, ÖSS, YGS, LYS gibi kendi içinde asgari bir adaleti barındırıyor. Ama tabiî bu sınavların her türlü şaibeden uzak olacak şekilde yapılması gerekiyor. Bu bağlamda, öğretmenlik sınavıyla diğer memuriyetler için yapılacak ve farklı tarihlerde gerçekleştirilecek iki ayrı sınav uygulaması düşünülebilir. Yine sınavların; sadece İstanbul, Ankara ve İzmir il merkezlerinde yapılması, bu üç ilimizin talebi karşılayamaması durumunda kuzeyde Samsun, güneyde Konya ve Adana, güneydoğuda Gaziantep, İç Anadolu'da Kayseri ve Sivas, Marmara'da Bursa ve batıda Eskişehir merkezin de sınav yapılacak iller kapsamına alınması da düşünülebilir.)

Böylece birinci tertip yer değiştirmelerden sonra oluşacak açıklarla emekli olanlardan, müdürlüğe ve müdür yardımcılığına atanacaklardan (Müdürlük ve müdür yardımcılığı sınavları da Şubat veya Mart aylarında olmalı, Nisanda başvurular, Mayısta atamalar yapılmalı ve bu arkadaşlarımız da okullarda bir

boşluk oluşmaması için ders kesim tarihini takip eden günlerde ilişiklerini kesip en geç Haziran sonuna kadar yeni görevlerine başlamalı.) dolayı ortaya çıkacak açıklar ikinci tertip yer değiştirmelerle; ikinci tertip yer değiştirmelerden sonra oluşacak açıklar da "ilk atamalarla" kapatılmaya çalışılmalı. Bütün bunlardan sonra hâlâ açık kalan yerler de görevlendirmelerle ve ücretli öğretmenlerle kapatılmalı.

Son olarak stajyer öğretmenlerle ilgili bir şeyler söylemek istiyoruz. Aslında öğretmenlik mesleğinde bu "bir yıllık stajyerlik uygulaması"nı kim ne zaman düşündüyse çok güzel düşünmüş. Keşke her stajyer öğretmen, mesleğe başlar başlamaz eline tutuşturulan (bazen yüklü) bir ders programıyla ama sıfır tecrübeyle derslere yalnız olarak girmek zorunda kalmasa da, birinci dönemde, kendi branşından farklı öğretmenlerin derslerine sadece izleyici olarak girse, ikinci dönemde de bazen yalnız olarak bazen de o dersin öğretmeninin gözetiminde ders işlese. Sonra, işte burası çok önemli, o öğretmen ertesi yıl il içi-il dışı tayin isteyip başka bir okulda yeni bir başlangıç yapsa. (Stajyer olarak atandığı okulda ilk yıl derslere rehber öğretmeniyle birlikte giren meslektaşlarımız için öğrenciler sonraki yıllarda başka öğretmenlere; "Hocam, o buraya geldiğinde öğretmen bile değildi." diyebiliyorlar.) Bu harika bir uygulama olur ve inanın ülkemiz bu işten gerçek anlamda çok kârlı çıkar.

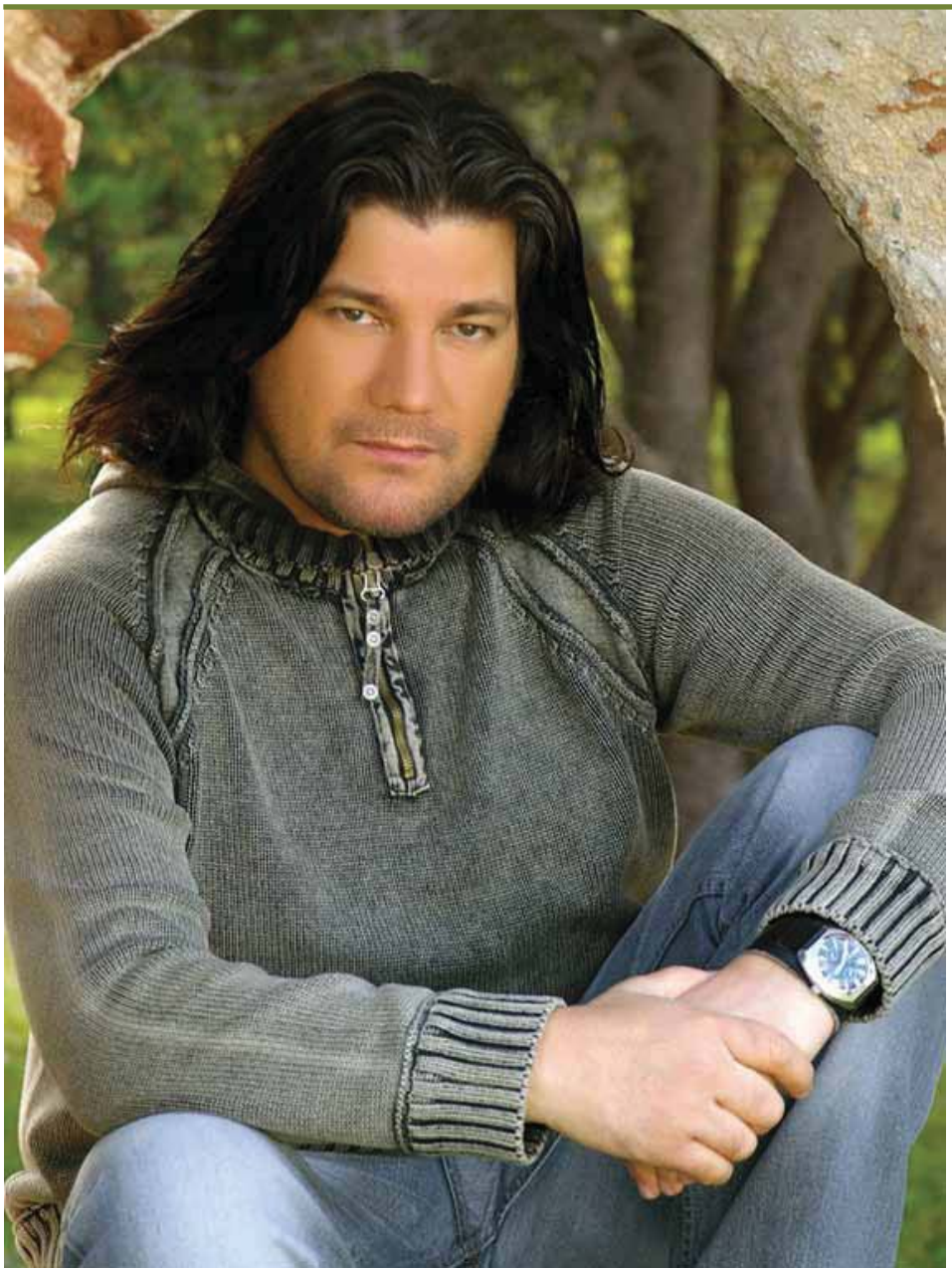
Bu, şimdilik (hiç değilse öğretmen açığı çok alt seviyelere ininceye kadar) belki pek mümkün olmayacağı için biz pratiğe dönelim. Teklifimiz şu: Ağustos ayı içinde, yani okullar dersbaşı yapmadan mesleğe başlamaları sağlanmak kaydıyla stajyer öğretmenlere de (stajyerliklerinin kalkması, takvim yılının dolması filan beklenmeden) bir genelgeyle, tıpkı diğer öğretmenler gibi tayin isteme döneminde, hem "birinci tertip" hem de "ikinci tertip" içinde il içi-il dışı (ama hiç değilse il içi) yer değiştirme başvuru hakkı verilmeli. Genel kanaat, öğretmenliğin beş yıldan sonra öğrenilmeye başlandığı şeklindedir. Fakat biz ilk bir yılda edinilen tecrübenin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Hatta ilk yılda kazanılan tecrübenin ikinci ve üçüncü yılda kazanılan toplam tecrübeden daha önemli ve daha değerli olduğunu düşünüyoruz. Keza en önemli meslekî hatalar ve acemilikler de genel olarak ilk bir yılda yapılır. Eğer bu öğretmenlerimiz ilk bir yılın ardından bir yer değişikliği yaparlarsa, "hatalarını acemiliklerini ilk görev yerlerinde bırakıp tecrübelerini yanlarında götürerek" yeni okullarında yepyeni bir başlangıç yapacaklar, bunun sonucunda da hem yaptıkları işten daha çok zevk alacaklar, hem de meslekte daha verimli olacaklar. Aksi hâlde ilk görev yerinde geçireceği "diğer yıllar" hem öğretmenimizi mutsuz edebilecek hem de dersine gireceği öğrencilere biraz yazık olacaktır. İlk yılda yaşadıklarından mütevellit, yaşamaya devam edebileceği sorunlar da cabası.

Tabiî bütün bunları söylerken, stajyer öğretmenlere birinci eğitim öğretim yılının sonunda tayin isteme hakkı verildiğinde, bundan, elbette bütün stajyerlerin mutlaka tayin isteyecekleri sonucu çıkarılmamalı. Muhtemelen pek çoğu tayin bile istemeyecek, atandıkları okullarda devam edeceklerdir. Hele de okullarında, işini severek yapan, gerektiğinde yardımına ve tecrübesine başvurabilecekleri meslektaşlarımızdan bolca varsa ve elbette öğrencilerle de sağlıklı bir iletişim kurmayı başarabilmişlerse… Verilmesi hâlinde, sözünü ettiğimiz hakkı herhâlde, okullarında, aşmakta zorlandıkları türden sıkıntılar yaşayanlar kullanacaktır. Fakat kullansalar da kullanmasalar da, gerektiğinde kullanabilecekleri bir haklarının bulunduğunu bilmek, henüz yolun başındaki bu genç arkadaşlarımıza büyük bir psikolojik rahatlama sağlayacaktır. Bu bakımdan, karar mekanizmalarının başında bulunan büyüklerimizin bu konuyu serinkanlılıkla ve Türkiye'nin yarınlarını hesaba katarak düşünmelerini öneriyoruz.

Yine, sınavla geçilen okullara atanacak öğretmenlere yönelik sınav da sözgelimi her yıl, yarı yıl tatilinden sonraki üç dört hafta içinde yapılmalı ve belirlenen barajı geçen öğretmenler "yukarıda belirttiğimiz çerçevede hem birinci tertip hem de ikinci tertip yer değiştirme kapsamında" başvuruda bulunabilmeli, onların da atanmalarındaki kıstas yine hizmet puanı olmalı. Çünkü buna hiç kimse itiraz edemez. Yani sınav, "bir engelin aşılması" işlevi görmeli.

Evet, yer değiştirme ve atamalarla ilgili önerilerimiz bunlar. Elbette Bakanlıktaki uzmanlar bizim düşünmediğimiz veya aklımıza gelmeyen hususları da düşünecekler ve "Atama ve Yer değiştirme Yönetmeliği"ni istismara izin vermeyecek şekilde düzenleyecek veya hazırlayacaklardır. Zaten ideal denebilecek ölçüde adaletli ve şeffaf bir "atama-yer değiştirme yönetmeliği" hazırlandığı taktirde bu iş artık her yıl rutin olarak yapılacaktır. Dileğimiz, 2011 yılından başlayarak bütün atamaların en adaletli ve en hakkaniyetli bir şekilde yaz tatili süresince tamamlanması ve en son tayin edilecek olan "ilk atamaların" da en geç Ağustos ayı içinde göreve başlamalarının sağlanması.

Sanatçı **Ahmet ŞAFAK** ile Söyleşi

Son albümünüz "Aşk ve Vatan" adıyla çıktı. Albümün adıyla dahi bir mesaj iletiyorsunuz. Bunu biraz açar mısınız?

Sanatın kendisi mesajdır. Çünkü sanatsal eser bir iletişim aracıdır. Günümüz popüler müziğini bir kenara koyarsak eğer sanatsal eserlerin bir dili olduğunu, yorumlayan ile dinleyen yada izleyen arasında bir sembol değere sahip olduğunu söyleyebiliriz.. Aşk ve Vatan bir durum tespiti gibidir. Şarkılarımın Türkiye'nin içinde bulunduğu genel atmosferin karşılığı olduğunu söyleyebilirim. Hem aşk hem de vatan kavramı konusunda bir değerler erozyonu ile karşı karşıya olduğumuzu söylemek abartı olmaz. Mevlana-Yunus bakışı ile yorumlarsak eğer aşkın içini boşaltmakta vatanı ise aşksız bir coğrafyaya çevirmekteyiz. Ben bireysel kimliğimiz içinde başlattığımız bu erozyonu toplu bir duygu tutulması ile toplumsal alana taşımakta olduğumuzu görüyorum. Zaten bu sebeple adeta bir çığlık mahiyetinde " Aşk ve Vatan " albümünü yaptığımı söyleyebilirim.

Yine aynı albümünüzde yer verdiğiniz "Ulukışla Ağıdı" isimli parçanın ibretlik bir hikayesi var, anlatabilir misiniz? Parçayı dinlediğimizde; vatan sevgisi, bir Anadolu anası kadar yürekten ifade edilebilir mi acaba sorusu akla geliyor değil mi?

Ulukışla Ağıdı, gerçek bir olayın türküsüdür. Falih Rıfkı Atay'ın Zeytindağı isimli anı kitabında yaşadığı bir acı olay. Falih Rıfkı,bilindiği gibi Cemal Paşa'nın cephe katibidir, Ulukışla tren istasyonu ise o dönemde Osmanlı İmparatorluğunun son istasyonudur. Askerler oraya kadar trenle gelir oradan sonra atlar, katırlar marifetiyle yada piyade olarak yola devam ederler. Falih Rıfkı Atay, istasyonda bir kadının yana yakıla oğlunu aradığını, gelene geçene "Oğul Ahmedimi gördün mü" diye yalvararak sual ettiğini yazar.Bu trajedi Türk milletinin vatan yolunda asırlar boyu süren acısını bize anlatır. Bir ananın feryadında hem vatana yapılan ağıdı hem de oğula yanan yüreği görürüz. Türk milletinin son iki asrı yitiklikler, yetimlikler, öksüzlükler ve yıkımlar içinden hem türkü devşirilen hem de ayakta kalmanın iradesinin sergilendiği bir zamanı simgeler. Bu kuru bir vatanseverlik izlenimi vermemelidir bize. Çünkü türkünün bir yerinde anne şöyle diyor: "Elbet vatan yiğidine muhtaçtır..beyim yemen ulukışlaya kaçtır.. Oğlum şimdi hem susuzdur hem açtır.. Kara tren sen oğlumu gördün mü.." Aslında burada bir tavır da söz konusudur. Vatan vatandır ama Yemen ne kadar vatandır…

Yanlış hatırlamıyorsam Kral TV Müzik ödülünü almıştınız. O süreci anlatır mısınız?

Evet 2006 yılında gerçekleşen Kral Tv Müzik Ödüllerinden En İyi Özgün Erkek kategorisinde ödül aldım. Bu ödülü Sarıkamış isimli destan eserimizle almış olmamız ödülün mahiyetini öne çıkarıyor. Özgün Erkek kategorisinde yer alan çok değerli sanatçı arkadaşlarımızın arasından çıkarak bu ödülü almamız elbette önemlidir. Ama bence ödülün önemi Sarıkamış'a ait olmalıdır. Sarıkamış eserimizin yediden yetmişe herkes tarafından sevilip, takdir edilerek ödüle layık görülmesini bende değerli bulurum. Destan-türkünün yaşan-

mış bir acı olayın tarihteki bir yapraktan alınarak sosyal hafızamıza nakşedilmesi yolunda önemli bir adımdır Sarıkamış türküsü. Kral TV ödülü bu açıdan değerlidir.

Yoğun bir konser programınız olduğunu biliyoruz. Fakat asıl dikkat çeken durum ise yurt dışı konserlerinizin yoğunluğu. Bir çok sanatçı yurt dışında konser verir. Fakat siz onlardan farklı olarak, başta özellikle Azerbaycan olmak üzere diğer Türk Cumhuriyetlerinde de oldukça büyük ilgiyle karşılanıyorsunuz. Bu ilginin kaynağı nedir?

Konser yapmak bir sanatçı için eserlerinin geniş kitleye yayılması alanını teşkil eder. Ben de yıllardır, hamdolsun ağırlıklı bir performansla konserlerime devam ediyorum ama epey zamandır hayatıma bir kırmızı çizgi attığımı itiraf ediyorum. Sanatımı büyük Türk medeniyetinin yoluna vakfettim. Konserlerimi bu çizgi çerçevesinde sürdürüyorum. Büyük Türk medeniyetinin sınırları misakı milli ile sınırlanmayacak kadar geniş. Ben medeniyet kavramını esas aldığım için siyasi sınırlarla değil kültür sınırları ile ilgileniyorum. Bu da beni Dede Korkut'un, Ahmet Yesevi'nin, Evliya Çelebi'nin izlerini sürmeye itiyor. Atayurt konserlerime Kırgızistan ile başlamıştım, Manas'ın izi beni Bişkek'e Aladağlar'a taşımıştı. Sonra Dedem Korkut'un izini sürmeye başladım o da beni çok tanıdık bir kültür coğrafyasına götürdü: Azerbaycan'a.. Azerbaycan, Oğuz Türklüğünün zengin, verimli, gümrah topraklarıdır. Türk Dünyasında verdiğim konserlerle sadece bir sanat faaliyeti yapmadığımı nicedir kopan, koparılan Türkiye-Türkistan bağlantısını yakaladım. Eserlerimin içinde bu bağlantıyı canlı tutmaya çalışan parçalara yer vermeye başladım. Bu durum karşılıklı büyük bir sevgi camiasının oluşmasına sebep oldu. Azerbaycan'ın en önemli edebiyat kurumlarından biri olan Azerbaycan Yazarlar Birliği'nin üyesi oldum. Çeşitli ödüller aldım. Aldığım en önemli ödül insanlarımın bana duyduğu güven dolu sevgidir.

En popüler şarkılarınızdan birisi olan Yalnız Kurt çizgi roman olarak hazırlanıyormuş galiba. Bilgi verir misiniz?

Evet.. Türkiye, ilginç bir ülke.. Kendi kültür kökleri üzerinde hayat kurma, hayatını milli referanslar eşliğinde sürdürme alışkanlığına sahip değil. Bu durumun oluşmasında aydınlarımızın büyük kusuru bulunmaktadır. Cumhuriyet kurulduğunda merhum Mustafa Kemal Atatürk,hangi atılımda bulunacaksa Türk tarihinden referans getirir, vaktiyle bunu atalarımız Hunlar şöyle yapmıştı diyerek örneklendirirdi. Mesela, bir okulu ziyarete gittiğinde öğretmen matematik dersini okuturken çocuklara "muvazi" kelimesini kullandığı esnada müdahale etmiş ve bundan sonra muvazi demeyecek paralel diyeceksin. Paralel kelimesinin kökleri şurdan gelir, atalarımız sefere giderken kullandıkları atlı arabanın tekerleklerini birbirine bağlayan çubuğa "para" derlerdi, bizde bundan böyle muvaziye paralel diyeceğiz, demiştir. Örneklerimizin nereden geldiği şunun için önemli kaynak milli ise sonuç da milli olur. Bende Yalnızkurt'un çizgi roman oluşunu bu yüzden önemsedim. Yalnızkurt bir modern destan olacak. Şiddeti değil,aklı ve inancı öne çıkaran bir macera adamı. Çizgi romanda Yalnızkurt'un en önemli yoldaşı çocuklar ve kitaplar olacak. Kötülerle savaşırken kurtlar vadisinden çıkmış yarı lümpen tiplemeler değil öğrenmeyi, kitabı, bilgiyi, aklı ve inancı öne çıkaran rafine bir tipleme olacak. Yalnızkurt, yalnız kaldığında bireysel özgürlüğünü ve toplumsal sorumluluğunu unutmayacak.

Bir söyleşinizde, "Sanatçı, şöhretten önce milli ve manevi değerleri koruyarak zenginleştirmeyi düşünmelidir." Demişsiniz. Burada kastınız şöhret aleyhtarlığı mı yoksa başka bir mesaj mı vurguluyorsunuz? Özellikle sık sık dile getirdiğiniz "Milli Sanat Anlayışı" kavramıyla öne çıkarmak istediğinizi anlatır mısınız?

Şöhret,sanatın cilasıdır. Şöhrete karşı konulmaz ama şöhret kontrol edilebilir. Sanatçı şöhrete endeksi yaşadığında kendisini anlamsızlaştıran ve belli zaman sonra da bedenini esere dönüştüren bir zavallıya benzer. Sanat anlam yaratmaktır. Manasız sanat eğlence aracıdır ama mana eşyanın ruhuna sahip olmakla kendisini belli eder. Bunun içinde eşyanın bilgisine,insan bilgisine ve kainatın bilgisine vakıf olma süreci başlar. Necip Fazıl'ın "Anladım sanat Allah'ı aramakmış.. marifet bu gerisi çelik çomakmış.." demesinin sebebi de bu aslında. Allahın müessiriyetini unutup da yaratmayı kişiselleştirdiğinde kendine tapınma duygusu başlıyor. Yunan tarihinde Narkisos hikayesi vardır,tam da bunu anlatır. Sanatçı gerçek yaratıcının farkına vardığında ilham kapılarını daima açık tutar. Sanatçıyı büyüten şey idealizmidir.Ziya Gökalp,bunu " insanı idealler büyütür.." diyerek açıklar.Hakikaten sanatçı bir mefkureye bağlandığında,kendisini aşan bir idealin ışığında yürüdüğünde kendi hapishanesi olan bedeninin,arzularının, nefs mabedinin dışına çıkar.Milli Sanat işte böyle bir ideali temsil eder.Chopin'e " Polonez" isimli dünyaca ünlü eseri yazdıran milli sanat anlayışı ve Polonya milliyetçiliğidir.Mustafa Kemal Atatürk'ün gencecik Ahmet Adnan Saygun'a Özsoy operasını yazdırıp orada Kurt ile Aslan'ın hikayesinin resmettirmesi ve bu operanın Muhammet Pehlevi'nin huzurunda gösteriye sunulması Milli Sanat anlayışının eseridir.Dikkatinizi çekerim milli sanat milletin kökleri üzerinden geleceğe yürüme sanatıdır.

Ahmet Şafak sadece sanatçı kimliğiyle değil; yazarlığıyla da tanınıyor. Yanılmıyorsam altı kitap yayınladınız. Sanırım diğer bir çok sanatçıdan sizi ayıran vasfınız da bu olsa gerek. Kitaplarınız hakkında bilgi verebilir misiniz? Özellikle "ŞÖHRET SANATI ÖLDÜRDÜ, CİNAYETİ BEN GÖRDÜM" ismini verdiğiniz kitabınız çok ilgi gördü.

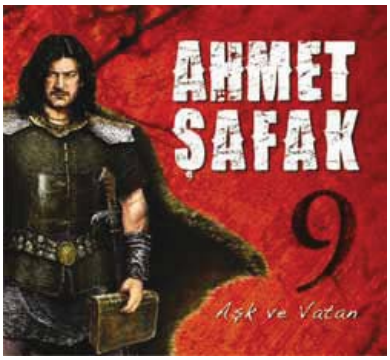

Yazmayı seviyorum, kendimi tahlil ettiğimde yazmak ile müzik arasında sadece teknik fark olduğunu görüyorum.Birisinde notalara diğerinde harflere müracat ediyorsunuz.Şarkılarımın bazıları da adeta makale gibi.Şimdi düşünün Aşk ve Vatan isimle albümümde ki "Kırmızı Başlıklı Kız" isimli şarkıyı makale olarak nasıl yazardım,her halde Türkiye'deki popüler kültürü,post modern yapılaşmanın insan üzerindeki etkilerini iki sayfalık bir köşe yazısıyla anlatırdım." Sulama plastik çiçekleri " demezdim de hayal alemi ve algıda seçicilik erozyonu üzerine iki paragraf yazardım. Şarkısını yaptım ve değişim karşısındaki insanımızın çaresizliğini anlattım. Sanat ile oyun arasında direkt bir ilişki vardır. Şimdi ki iddiam oyun ile toplum arasında da dolaylı bir ilişki olduğu noktasındadır. Türkiye kocaman bir oyun bahçesine dönüştürülüyor. Toplumsal belleğimiz olan kamuoyu'nun seviye yaşı 8-12 yaş civarına indiriliyor. Televizyon bu yolda ciddi bir şartlı refleks aletine dönüştü. Yani toplum bir kurbağa gibi kısık ateşte pişiriliyor. Kazana atılmıyor da televizyona maruz bırakılıyor.Ben bunlarla ilgileniyorum.Sanatımı yaparken bir sancı,bir sıkıntı,bir rahatsızlık eşliğinde okumayı,gözlemlemeyi ve yazmayı da sürdürüyorum.6 kitabımın ilk üçü politik incelemelerdi.Artık politika yazmıyorum.Şimdi kültür felsefesi ve toplumsal analizlerle ilgileniyorum.Bu yüzden son üç eserimin ikisi roman,biri de belirttiğiniz gibi sanat ve kültür felsefesi alanında ŞÖHRET SANATI ÖLDÜRDÜ CİNAYETİ BEN GÖRDÜM adlı kitabım.İki romanımda da ermeni meselesi üzerinden tarihsel tahlillere giriştim.Kan Meclisi 1915 isimli romanım türünde yazılmış ilk eserdir,ama bu ülkede okuma kültürü özellikle aydınlar arasında azaldığı için ilgi gördüğünü söyleyemem.İlerde yeni nesil bu değerlendirmeyi yapacaktır.Türkiye'de elitler,aydınlar sistemi çökmüştür. Herkes kendi zihin hapishanesinde kendi tutsaklığının nöbetini tutmaktadır.

Eğitime ve eğitimcilere verdiğiniz önemi her fırsatta vurguluyorsunuz. Nitekim katıldığınız Türk Eğitim-Sen'in programlarında da bu kanaatinizi açık yüreklilikle ifade ediyorsunuz. Bu bağlamda eğitim ve sanat ilişkisini nasıl kurguluyorsunuz. Biliyoruz ki Ahmet Şafak için milli kültür ve kültürün aktarılması işi en önemli misyon. Bu anlamda eğitimin ve eğitimcilerin rolünü değerlendirir misiniz?

İnsanlık tarihi, aslında bir anlamda, Öğretmenlerle öğrencilerin tarihidir. Özel olarak Türkler, bozkır disiplininden yatukluk süreci dedikleri şehirleşme aşamasına kadar değişimin evrelerinde muallimlik, öğretmenlik, atabeylik, lalalık sistemini hiç bozmamıştır. Türk Devlet Geleneği bir açıdan öğretmenlik ve öğrencilik ilişkisi çerçevesinde olgunlaşmış ve varlı-

ğını sürdürmüştür. Bilge Kağan'ın kitabesini okuyanlar bir muallimin, bir alimin, bir öğretmenin edasını, biliciliğini ve uyarıcılığını göremezler mi? Bu kitabenin her bir paragrafında dün-bugün-yarın terkibi vardır.Ya Dede Korkut'un varlığını neye bağlamalıyız. Dede Korkut sadece oğuz elinin diğer Türk şubelerinin de bir mübarek öğretmendir. Sıfatı ise öğretmenlikle mütenasiptir: Tamam bilici der kendisi için. Türk tasavvuf kutbu Ahmet Yesevi Hazreti Pir'i Türkistan'i büyük bir öğretmendir. Talebeleri Sarı Saltuk, Hacı Bektaşi Velidir.Bugün Fatih'ten bahseden arkasındaki Akşemseddin'in öğretmenliğini görecektir.Osman Gazi'nin mefkuresinin arkasında Şeyh Edebalı'nın muallimliğinin görüleceği gibi. Dikkat edin,Türk tarihinde devlet geleneğinin yozlaşmaya başladığı zamanlarla devlet ehli ile muallimler arasındaki mesafenin arttığı zamanlar arasında birebir ilişki vardır.Bu yüzden öğretmenleri çok önemsiyorum.Mustafa Kemal Atatürk'ün başucu kitabı olan ve okuduktan hemen sonra tercüme ettirip bütün kütüphanelere dağıttırdığı Beyaz Zambaklar Ülkesinde kitabı Snelman isimli bir öğretmenin öyküsüdür. Mustafa Kemal Atatürk'ün, gazilik, kumandanlık, önderlik ibarelerinin yanı sıra bilinen önemli sıfatı "Başöğretmen" liktir. Düşünün ki devletin banisi bir öğretmendir.Öğretmenlik,zihniyet mühendisliğidir.Toplumu şekillendirir ve büyük bir idealizmin adıdır. Türk Eğitim sen'in Türkiye için ifade ettiği değer ise her gün daha bir pırıltıyla ortaya çıkmaktadır.Sadece bir bir meslek grubunun sendikası olmakla yetinmeyip koca bir milletin içerden,yürekten ve bilici sıfatına kederde ve kaderde birlik misyonunu katarak yürüten bir meşaledir Türk Eğitim Sen.. Türkiye'nin umududur,çünkü ülkemizin girdiği kusur cenderesi zihniyet

sahasındadır ve bu saha,aynı zamanda, itibarı popüler kültür karşısında eritilmek istenen eğitim sahasıdır.Bu sahanın oyun kurucusu öğretmenlerdir,bu yüzden itibardan düşürülmek istenenlerde öğretmenlerdir. Türk Eğitim Sen bu itibarsızlaştırma girişimine dur diyecek kararlı, inançlı ve bilikli bir kaledir.Türk Eğitim Sen tarihten geleceğe doğru çizdiği vizyon ataların misyonuyla geleceğin kuşaklarını buluşturmaya matuftur.Bu misyonu çok önemsiyorum.

Ziya Gökalp'e olan ilginizi biliyoruz. Ziya Gökalp'in Ahmet Şafak'ın düşün dünyasındaki konumunu kısaca tarif edebilir misiniz? Son albümünüzde Gökalp'in eşi hanımefendiye yazdığı mektubuna da yer vermişsiniz. Orada Gökalp'in Diyarbakır özlemi ve tasvirini sanırım bir çok dinleyici ilk defa ve hayretle dinlemiştir. Son yıllarda bölücü meyillerin başkenti olarak gösterilmeye çalışılan bu güzide kentimizin, aslında, Gökalp gibi düşünenlerin asırlardır hülyası olduğunu göstermesi bakımından albümün bu parçası çok önem arz ediyor değil mi?

Bu sorunuz için özellikle teşekkür ederim.Ziya Gökalp,Türk düşünce tarihinin zirvesidir.Sadece sosyoloji ekolünün kurucusu değil,idealist fikir adamı geleneğinin de yolbaşçısıdır.Aynı zamanda bir öğretmendir,İstanbul Üniversitesi'nin profesörü,hocaların hocasıdır.Ama bir ilim ehli gibi duvarların,kütüphanelerin içine sıkışmamış halkıyla birlikte kollektif bir vicdanın oluşması yolunda mücadele etmiştir. Düşünün ki Türkiye'nin ilk folklor araştırmacısı,masal,atasözü, ninni,destan tarzı halk söylemlerini ilk ağızdan kayda alan bir halk mütahhassısıdır. Malta'ya sürüldüğünde kendisiyle birlikte sürülen paşalara, devlet adamlarına,aydınlara felsefe dersi vermiş,bu derslerden bin sayfalık bir kitap oluşturmuştur.

Ziya Gökalp Diyarbakırlıdır, memleketine hep bağlı kalmıştır. Diyarbakır tarihi konusunda mektupları,çalışmaları vardır.Sürgünde olduğu Malta'yı, Palveristayı Diyarbakır'a benzetmesi ondaki sıla duygusunun hakimiyetini gösterir. Eşine yazdığı mektupların hepsini okudum,albüme koyduğum mektup aslında üç mektubunun bileşimidir. Ziya Gökalp'i özellikle öğretmenlerin çok iyi tanıması ve öğrencilere anlatması gerekir. Ziya Gökalp'in kıymetini bilen bir ülke dara düşmeyecektir.Ben elimden geldikçe her mekan ve zeminde Gökalp'i anlatıyorum.Bir müzik albümünde Ziya Gökalp'in mektubuna yer vermek belki de ilktir,böyle bir ilki yapmaktan gurur duyarım. Eşine duyduğu hürmetli sevgiyi bu kadar kaliteli ve seviyeli bir ifade ile anlatmış olması Diyarbakır, Türkiye ve aile kavramını bu kadar kaliteli terkip etmesi büyük bir aydın olmanın yanı sıra insan olmanın eşiğidir. Ziya Gökalp'in fikir dünyası ve bu fikri seviyesini ifade ettiği metod günümüzde de geçerlidir. Ziya Gökalp imparatorluğa karşı milli devletten yana bir filozoftu. Dünyanın yeni bir ortaçağ sürecine girdiği ve Yeni imparatorluk aşamasına başladığı bu zamanda Ziya Gökalp'in düşünce sistematiği tekrar öne çıkmıştır diyebiliriz.Yeter ki biz farkına varalım.

MAKALE

Perihan TUNÇOK KILIÇ Türk Eğitim-Sen Üyesi

Sahi Siz Ermeniydiniz !

Bu akşam seni yazmaya karar verdim. Kalemim bile sana hayrette. Neden sana, senin atanı, dedeni ben anlatmak zorunda kalayım… Neden kendi içine bu denli bakmaktan acizsin, hangi nankörün, iftiracının gözlerini edindin, hangi zalimin yüreği ile düşünmektesin… Neden bu denli kendine bakarken kör ve sağırsın. Bilirdim unutkan bir milletiz, ama olamaz bu kadarı da fazla, sen nerelerde hafızanı yitirdin… Sana vatan bağışlayanların üzerindeki hakkını ne çabuk unuttun… Vallahi ziyandasın… Sızlarken onların kemikleri bil ki iflah olmazsın…

"Ceddin deden neslin baban / Hep kahraman Türk milleti" derken kulaklarının dibinde mehter, sen neden hep aksini öğrendin. Çanakkale'yi, Aziziye Tabyalarını, Kocatepe'yi, Efeler diyarını gezmedi mi ayakların, Kurtuluş Mücadelesini hiç mi okumadın? Nasıl olur da Atana dedene kara sürenlerle bir çıkar sesin.

"Yastığı mezar taşı/ yorganı kar" olanları hiç mi duymadınız. Makbere değil peygamber aguşuna emanet edilenleri de mi bilemediniz..Sahi siz bu ömrü nerelerde, ne diye tükettiniz. Sarı gelin türküsünü, Yemen türküsünü "Eledim eledim, höllük eledim gitti de gelmedi yavrum…"diyen annenin ağıtındaki yürek sesini anlamak istedi mi hiç vicdanınız? Bayrağa bakarken; merak ettim ne gördü gözleriniz, kırmızı bir bez, yanında beyaz bir de ayla yıldız… Sakın bunu demeyin bana, siz bu kadar da basit olamazsınız.

Toprağın bağrında sıra dağlar gibi duranları minnetle andınız mı hiç? Erzurum'da, Batum, Kars, Ardahan'da, Kağızman'da Ermeni zulmüne uğrayanları… Camilere toplanıp yakılan kadınların, çocukların canhayraş feryatlarını hiç anlamak istediniz mi? Bunları anlamadıysan, kara yürekli adamların yaktığı canların kokusu da mı, hiç sızlatmadı burun direğini…

Koca bir savaşın içinde dört bir yandan eteklerinden çekiştirilirken, mahşer yerini aratmazken Anadolu, körpecik kızlarımız namus uğruna can verirken, çukurlar kazılıp, bu çukur kaç kelle alır hesabı yapılırken, ak sakallı deden bir kör bıçağın ucunda şahadet şerbeti içerken sahi siz neredeydiniz. Merak ettim hep mi kördü gözleriniz.

Hatırladım kalleşti dedeniz, ninenizin namusuna el uzatan bir haramzadeyi katletmekti günahı, bebesini ağaca çivileyen eli satırla doğrayan amcan da suçluydu. Namusunu teslim etmediği çapulcuyu orakla biçen ninen hele hele hiç affedilebilir mi? Üç aylık bebesini beşiğinde yalnız başına bırakıp Allah'a emanet edip, birkaç saat önce şehit düşen kardeşinin tüfeğini bir de satırını eline alan Nene Hatun ne kadarda zalimdi. Kazım Karabekir komutasında Ermenilere karşı savaş veren Mustafa Kemal'in askeri ne kadar da gereksiz bir mücadeleye girmişti.

Senin bu dedelerin yok mu hepsi de ne kadar da medeniyetten uzak ve barbardı. Senin lügatınla bakarsak; yıllarca ekmeğini yediği toprağa, aşına, namusuna ihanet ettiyse ne olacak ki, böyle basit olaylar için o güzelim ermeni komşularını üzmeye değer mi?

Ah o dedeniz neslinden geldiğin için utanç duyduğunuz. Çok haklısın dedenle utanmalısın. Bir an için affet unuttum, sahi siz Ermeniydiniz…

Anneannem rahmetlik anlatırdı; dedesinin getirdiği yetim kalan iki ermeni çocuğuna nasıl bakıp, kolladıklarını. Üstelik onların gördükçe kan kardeşlerini doğradıklarını. Avrupa'nın, İngiltere'nin pek çok lobisi bile yakıştıramazken mezalimi atana sen utanmadan oturduğun yerde atanı, dedeni yargıla… Ermenilerin, nesline yaptığı zulmü ispatlayan öyle çok belge varken ortada… Bilirim okuryazarsın, ama heyhat boşuna, işine gelmez ki bunları araştırasın..Ben anlatayım dedim ama yine de bilirim ki, almaz ki senin özün.Ne yazık ki aslını yitirmişsin. Kalma kusura bir an için unuttum be gözüm…

Duymuşsundur bu aralar peyda oldu genetiği bozuk organizma (GDO) sen de o ara çıktın ortaya. Galiba sen de o sınıftasın. Aslını inkâr eden haramzade, sen Ermeni'den özür dile tüm kalbinle. Ben de Mustafa Kemal'le beraber haykırıyorum "Ne mutlu Türküm Diyene!"

Ve siz bu toprakları vatan eyleyen kanların sahipleri; manevi huzurunuzda saygıyla eğilirken "Biz Ermeni'yiz" diyenler adına özür diliyorum sizlerden… Biliyorum ki yattığınız yerden gördükçe onları kemikleriniz sızlıyor. "Bunlar için miydi." diye ruhunuz kanıyor…

Ne olur üzülmeyin. Mekânınız cennet, o güzel peygamber yoldaşınız olsun. Bilin ki emanetinizi koruyacak, sizin "Barışın güvercini/ Savaşın kartalı" olduğunuzu bilen nice nice torunlarınız var. Onlarla beraber aziz hatıranız önünde saygı ile eğiliyorum.

Hakkınızı helal ediniz.

MAKALE

Yılmaz YEŞİL Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Sendikacılıkta İletişim

"İletişim, anlamak ve anlaşılmaktır. Anlaşılma arzusu, inanma ve sevilme arzusu kadar şiddetlidir."

Voltaire

İletişim; en basit ifade ile alıcı ve gönderici dediğimiz iki unsur arasında bir mesajın ulaştırılma işidir. İnsanlar, hayvanlar, bitkiler ve hatta cansız varlıklar bile hayatın her anında çevrelerine mesajlar ulaştırırlar. Bir bitkinin solmaya başlaması onun çevresine "ölüyorum" fervatlarıdır. Bu fervadı algılayan bizler onun suya veya güneşe ihtiyacının olduğunu düşünüp toprağına su verip güneş alabileceği bir yere çıkararak onun çığlıklarını algılayıp ona cevap vermiş oluruz. Bu çiçek örneğinde de olduğu gibi iletişimin akamete uğradığı durumlarda "afazi" dediğimiz kimsenin kimseyi anlamaması, anlasa da yanlış anlaması durumları ortaya çıkar. Bu da hem insan olarak hem de sivil toplum kuruluşları için hüsranla sonuçlanacak durumları beraberinde getirir.

Sosyal hayatın yükünü taşıyan, toplumu kucaklayan sivil toplum kuruluşları ise iletişim kurma konusunda oldukça dikkatli olmak zorundadır. Özellikle çalışma hayatında, çalışanların hakkını savunan, onların çalışma standartlarını yükseltmeye çalışan, adeta çalışma hayatının "*kasko sigortası*"; çalışanların sahipsiz kaldığı anlarda "*kimsesizlerin kimsesi*" olan sendikaların iletişim ve doğru iletişim kurma mecburiyeti bulunmaktadır.

"Bir işin başarılı veya başarısız olması işin tekniğini bilmekten çok iletişim kurabilme becerisine bağlıdır."

Sosyal hayatın içinde pek çok sivil toplum kuruluşunu görmekteyiz. Vakıflar, avcılık kulüpleri, mahalle dernekleri, cami dernekleri, okul dernekleri, meslek odaları gibi saymanın hayli uzun süreceği pek çok sivil teşekküller bulunmaktadır. Bunlar arasında Sendikalar müstesna bir yere sahiptir. Çünkü emeğin, ekmeğin, hakkın, hukukun kutsal sayıldığı ve bunlar üzerine pek çok oyunun tezgâhlandığı bu dünya düzeninde zora talip olarak engellerle dolu olduğu kadar yorucu bir yolculuğa çıkmıştır. Bu yolda yapmak istediklerimizi anlatmak, tam ve eksiksiz olarak anlaşılmak yaptığımız ve yapacağımız çalışmaların kabul görmesi açısından oldukça önem arz etmektedir.

Bir İngiliz atasözü diyor ki "*İnsanlar kıyafetlerine göre karşılanır, fikirlerine göre ağırlanır.*" Aynı doğrultuda *"Beden ruhun kendisini gösterme aracıdır diyor."* Bu sözler bize şu gerçeği adeta haykırıyor ve diyor ki iletişim önce dış görünüşümüzle başlar. Zaten çevremize vermiş olduğumuz ilk izlenim insanların bizim ile daha sonraki süreçte gerçekleşecek iletişimi devam ettirip ettirme konusunda karar vermelerini etkiler. Özellikle iş yerlerinde, ilçelerde şubelerin sorumluluğunda bulunan bölgelerde temsil noktasında bulunana adeta sendikanın "görünen yüzü" konumundaki iş yeri temsilcileri, ilçe temsilcileri, şube başkanları temsil ettikleri sivil toplum kuruluşuna zarar vermeyecek bir imaj sergilemek ve itibar kazandırmak durumundadır.

"İnsanlar onları ne kadar önemsediğinizi bilmedikçe ne kadar bildiğinizi önemsemezler…"

Dış görünüşle ilgili önemli ayrıntılardan birisi de gülümsemektir. Gülümseyen insan karşılaştığı kişilere karşı olumlu bir elektrik yaymış ve onlarla ilk iletişimi sağlıklı kurmuş oldur. Gülümsemeyle birlikte selam vermek, hal hatır sormak çevremizdeki insanları ne kadar önemsediğimizi onlara ne kadar değer verdiğimizi en kestirme yoldan anlatma yoludur. Saatlerce konuşarak anlatacağımız bu hadiseyi onlara tebessüm ederek hatırlarını sorup onlarla birlikte iki kelam ederek çok kolaylıkla anlatabiliriz. Bu söylediklerimiz silerinde takdir ettiği gibi aynı zamanda insan olmanın da bir gereğidir. Temsil noktasında bulunan kişiler bulundukları çevrede kanaat önderi olmak için çaba göstermek zorundadır. İnsanların düğününde oynamak, cenazesinde ağlamak hem insanlık görevi hem de bu çabanın bir basamağıdır. Aynı zamanda hastalara geçmiş olsun, evlenenlere Allah mesut etsin, ev alana, araba alana hayırlı olsun, çocuğu olana Allah analı babalı büyütsün diyen ve onların yanında bulunan biz olmak zorundayız.

Gerçek keşif, yeni bir toprak bulmakla değil; yeni bir gözle bakmakla ilgilidir.

Bunları yaparken unutmamamız gereken bir diğer husus ise kendimizin, görevimizin farkında olmaktır. İletişimde önemli noktalardan birisi de "farkındalık ve fark oluşturmak" tır. Yani görevimiz ne ve bunu yaparken diğerlerinden hangi noktalarda ayrılıyoruz. Bunu ortaya koymamız gerekmektedir. Belki sizin bulunduğunuz mahallede 5 tane pide fırını bulunmakta ama siz hep bir tanesini tercih etmektesiniz. Bunun nedeni tercihiniz olan pide fırınının diğerlerinden size göre önemli olan bir farkını öne çıkarmasıdır. Görev olarak Türk Eğitim-Sen'in çalışmalarını ve kazanımlarını anlatmayı seçtiysek. Bunu anlatırken bizimle muhatap olan kişi için önemli olacak ve diğer sendikalardan bizi ayıracak özelliğini ön plana çıkarak anlatmak fark yaratmak olarak tanımlanabilir. Üniversite çalışanı ve Yardımcı doçent hocalarımızla görüşürken sendikamızın yapmış olduğu çalışmalar ile onların lise mezunu memur gibi emekli olma mağduriyetlerinin ortadan kaldırılmış olması bizim için bir fark yaratma ve farkımızı ortaya çıkarma hadisesidir. Bununla birlikte son yapılan Milli Eğitim Şura'sında alınmaya çalışılan bir karar ile eğitim çalışanlarının sözleşmeli statüye geçirilerek iş güvencelerinin ellerinde alınması teşebbüsüne sayın genel başkanımız İsmail KONCUK ve genel merkez yönetimimizin kararlı ve ilkeli çalışmalarıyla mani olmaları bizim kendimizi anlatırken eğitim çalışanlarıyla paylaşabileceğimiz farklardan sadece iki tanesidir.

Çevremize mesajlar verirken zaman zaman çeşitli metalardan yaralanırız. Parmağımızdaki bir yüzük, boynumuzdaki bir kolye, kulağımızdaki bir yakamızdaki bir rozet bu araçlardan en başta gelenleridir. Bu tür araçlarla mesaj verirken çok fazla aşırıya kaçmadan mesaj vermede sade ama etkili bir şekilde bu argümanları kullanabiliriz. Yakamızda taşıyacağımız sendikamızın bir rozeti, elimizde taşıyacağımız sendikamızın adının ve logosunun bulunduğu defter, sendikamızın bülten ve broşürleri sendikamızın markalaşma sürecine hizmet edecek ve insanların Türk Eğitim-Sen'le ilgili tanışıklıkları farkında olmadan da olsa zihinlerdeki yerini alacaktır. Büyük otomobil firmalarının yaptığı markaya aşinalık kazandırma yöntemleri bizim bu anlattıklarımızla aynı çizgidedir. Onlarda büyük araç filosu olan kamu kuruluşlarına, şirketlere taksi duraklarına normal araç fiyatlarının çok altında

hatta maliyet fiyatına araçları vermeleri markaya aşinalık kazandırma çalışmalarına örnektir.

Bu bağlamda sendikamızın işyerimizdeki vitrini olan sendika panolarımızın görünümü de iş yerimizde sendikamızın itibarına katkı sağlar. Panolar ne kadar özenli ve düzenli olur ise sendikamızla ilgili üyelerin ve üye adaylarının fikirleri o derece olumlu olma yolunda ilerleyecektir. Çünkü kendimize ve sendika panolarımıza gösterdiğimiz özen çevremize vermiş olduğumuz değerin bir göstergesidir. Hele ki toplumumuzun düşünen, üreten, insan yetiştiren beyinleri olan öğretmenler ve bu kutsal hizmette emek veren diğer eğitim çalışanları, temizlik, özen ve düzene oldukça önem vermektedir. Zaman zaman bunların kendileri için önem arz ettiğini ve boş derslerde öğle aralarında öğretmenler odasına gidip gelirken baktıklarını zikretmektedir. Dolayısıyla öğretmenler odasında bulunan sendika panoları, öğretmen odalarında bulunacak olan sendikamızın bültenleri, dergileri ve broşürleri ülkemizin münevverleri olan eğitim çalışanlarına mesajlarımızı iletmede önemli rol oynayacaktır. Aynı şekilde fırsat buldukça sendikamızın web sitesini www.turkegitimsen.org.tr adresinden girerek ziyaret etmek anlık haberleşmeleri ve günlük olayları yapılan çalışmaları takip ederek teşkilat içi iletişimde zaman kazandıracak ve gereksiz gecikmeleri önleyecektir.

Sözlü iletişimde kişilere sıcak ve samimi davranmak onlarla art niyetsiz ve doğru iletişim kurmak çalıştığımız ortamı yaşanabilir kılacaktır. Böylelikle kimse ile çatışmadan görevimizi yaparken kendimize çevremize de huzur katmış olacağız. Sendikamızı anlatırken de diğer durumlarda hakkımızı avunurken de tartışma ve çatışmalardan uzak sağduyu ve aklıselim ile davranmak zorundayız. Zaman zaman bizleri maniple etmek isteyen sinirlerimizi yoklayan saldırılar olabilir ve insan olarak zorlandığımız durumlar olabilir. Bu tür durumlarda karşımızdakinin konuşmalarına sizi anlıyorum diyerek sözünü bitirmesini beklemek ve sabırla sözünü bitirmesini beklemek bizim haklı iken haksız duruma düşmemizi engelleyecektir. Ama unutmayın ki onun konuşmasını dinlemek asılsız saldırılarına cevap vermemek bir sinir harbi olan görüşmelerin bizim tarafımızdan kontrol edilmesini sağlayacaktır. Görüşmelerimizde diyaloglarımızda sakin, samimi ve güçlü sendika imajı oluşturmak ve gücümüzü hissettirerek eğitim çalışanlarına yardım etmeyi ve onların haklarını savunmayı şiar edindiğimizi göstermek zorundayız. Üyelik görüşmelerinde üye adayına değer vermek onların bizlerden istediklerini not almak ve bizlere ifade etmiş oldukları konular ile ilgili kendilerine dönüş yapmak bizim eğitim çalışanına bakış açımızı en iyi anlatan davranış olacaktır. An gelir ki saatlerce konuşarak anlatamadığımız ve anlatamayacağımız duyguları, düşünceleri bir davranışımızla anlatabiliriz.

Bütün bu ifade ettiklerimiz hem mensubu olduğumuz sendikanın çalışmalarına katkı sağlayacak bundan da öte insanlara bir sevgi ve değer ortamı sunduğumuz için onların da bize aynı karşılığı vermesine hizmet edecektir. Çalıştığımız ortamları, yaşadığımız çevreleri yaşabilir kılan bir o kadar da çekilmez kılan bizleriz. Bu noktadan bakarsak kendimize değer vermek, ailemize değer vermek çevremizde değer vermek, birlikte çalıştığımız insanlara değer vermek hedeflerimize ulaşmamızda büyük önem taşımaktadır. Mensubu bulunduğunuz sivil toplum kuruluşuna ve ona dair iletişim araçlarına, bu sivil toplum kuruluşu ile ilgili bilgi ve belgelerin yer aldığı sendika panolarına, onun hedeflerine, onun yöneticilerine, üyelerine değer vermek ve bu değere uygun davranmak zorundayız. Unutmayalım ki size ait ve sizin değer vermediğiniz kurum ve kişilere başkalarının değer vermelerini beklemek bigane bir çabadır. ■

MAKALE

Ömer UMUR Devrek Türk Eğitim-Sen İlçe Temsilcisi

Ücretli Öğretmen Olmak

Geçmişte "Ücretli" şimdide "Sözleşmeli" gelecekte "Kadrolu Öğretmen"

Üniversiteyi birincilikle bitirmiş biraz heyecan ve biraz da arkadaşlarımdan ayrılmam sebebiyle oluşan bir üzüntü ile arabaya binmiştim. Dile kolay daha dün gibiydi. Liseyi birincilikle bitirmiş, ilk senemde Türkçe öğretmenliğini kazanmıştım. Memleketimden çok uzaklara -her zaman hayal ettiğim öğretmenlik mesleğini yapmamı sağlayacak diplomayı almaya- gitmiştim.

Çok emek harcamıştım; ama sonunda 4 yıl bitmiş ve üniversiteyi de lisede olduğu gibi birincilikle bitirmiştim. Hocalarıma, aileme verdiğim sözü yerine getirme iç huzuru ile dönüyordum.

Okul bitmişti ama benim için ders çalışmak henüz bitmemişti. Önümde **"KPSS"** denilen son bir sınav daha vardı. Bu sınavı da atlatıp hayalime, öğrencilerime kavuşacaktım. Çok az bir zaman kalmıştı sınava başarmak için elimden geleni yapmalıydım.

Sınava, o gün çok yakın bir akrabamı kaybettiğim için moralsiz bir şekilde girdim. Bu sebeple sınav sonuçları benim için tam bir hayal kırıklığı olmuştu. İlk kez başarısız oluyordum. Yapılan sınavda 240 soru vardı. Benim alanım ile alakalı 30 tane soruyu doğru yapmama rağmen diğer sorularda istediğim başarıyı elde edemediğim için ve sınav günü yaşadığım acı olay sebebiyle sınavdan düşük bir puan almıştım.

Atamalar başladığında şansım olmadığını bilmeme rağmen yine de tercih yaptım 25. tercih olan **"24 tercihim çıkmasa tercih dışı olan yerlere de atanmak istiyorum."** şıkkını da işaretlemiştim. Sonuç yine hüsran oldu. Branşımdan normalde diğer branşlara göre çok alım olmasına rağmen mezun sayısı ile kıyasladığımız zaman oldukça düşük bir sayıda alım olduğu için **"Herhangi bir kuruma yerleştirilemediniz."** uyarısı ile karşılaştım.

Atanamadım ama hayat bitmemişti. Bir yerden başlamalıydım. Önümde iki seçenek vardı: Ya bir "**eğitimci olarak hala eğitilmeye ihtiyacımın olduğunu düşündükleri"** için KPSS dershanesine gidecektim ya da hem harçlığımı çıkarmak hem de öğrencilere kavuşmak hayalimi gerçekleştirmek için **ücretli öğretmenlik** yapacaktım.

Ben ikinci seçeneği tercih etmiştim. Memleketime döndüğüm için İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne dilekçemi verdim. Bana sıra gelmez diye düşünüyordum. Ben daha yeni mezun olmuştum ve **KPSS** puanım düşüktü. En iyisi evde bir süre daha ders çalışmak ve kendime iyi bir KPSS dershanesi bakmaktı.

Dilekçemi verdikten üç gün sora evden aradılar. Bize yakın bir beldede öğretmen ihtiyacı varmış, "Sizi oraya görevlendireceğiz, ilçeye gelip imzalarınızı atar mısınız?" dediler. Ben şaşırmıştım. İki yüze yakın başvuran vardı. Küçük bir ilçeydik; ama bana sıra gelmişti.

Sonradan öğrendim ki benden sonra da başvuranlar ve göreve başlayanlar olmuştu.

İlçeye gittim, gerekli evrakları verdim. Bana çalışacağım okul söylendi ve ben de artık eğitimin ilk haftası olmasa bile ikinci haftası hep hayal ettiğim öğrencilerime kavuşacağımın sevinci ile eve döndüm.

Okula gittiğim ilk gün çok heyecanlıydım. Üniversitedeyken staj için gitmiştim okullara ama bu bambaşka bir duyguydu. Öğrencilerin gözlerindeki o ışık, yüzlerindeki saflık, "yeni öğretmenimiz geldi." diyerek üzerime doğru koşmalarını kelimelerle ifade etmem imkânsızdı. Onları görünce heyecanım daha da arttı. İlerleyen günlerde öğrencilerin her şeye aç ve ne verirsen onlar için yeni ve önemli olduğunu görünce sorumluluğumun da işimin de ne kadar önemli ve kutsal olduğunu daha iyi anladım.

Her şey çok güzel devam etti. İki ay boyunca öğrencilerime elimden gelen her şeyi yaptım. Yine öyle bir gün, çocuklarıma hediyeler almış, okuluma gitmiştim. Okul müdürümüz beni odasına çağırdı ve o gün ücretli öğretmenliğin ne manaya geldiğini, niçin olduğunu anladım. Müdür Bey ara tayinde kadrolu öğretmenimizin geldiğini ve görevime son verildiğini söyledi. O an ne olduğunu, hangi hisler yaşadığımı anlatmam çok zor.

Öğrencilerle çok iyi iletişim kurmuştum, onlara daha verecek çok şeylerim vardı. Hayallerim vardı onlarla kurduğum; ama ücretli öğretmenlik böyle bir şeymiş: Derslerin boş geçmemesi için devletin, öğretmen alımlarına kalıcı sorunlar bulamadığı için bir nevi hatasını kapatmak, eksiklikleri gizlemek, geçici de olsa çözmek maksadı ile bizim gibi gençlerin **"işsiz kalmaması, harçlığını çıkarması"** için bulduğu bir yöntem olduğunu öğrenmiştim.

Oysaki zaten çalıştığım dönemde çok sorunlar ile karşılaşmıştım; ama o sorunlara öğrencilerin sevgisi ve bir an önce mesleğimi yapma isteğiyle göğüs germiştim. Hatta kadrolu öğretmenlerin bize karşı alaycı, küçümseyici sözlerine, tavırlarına ve hatta Müdür Bey'in nöbet, sınıf öğretmenliği, kulüp vb. görevleri -sorumluluğum olmamasına rağmen- bana verdiğinde ve aslında o işleri benim yapmama rağmen ek dersi kadrolu bir öğretmenin aldığını öğrendiğimde bu duruma karşı tepkimi gösterip

Müdür Bey'in **"Uyumlu çalışmasan ilçeye söylerim, bir daha görev vermezler. Senin gibi kaç kişi sırada bekliyor?**" sözünü bile - ağrıma gitmesine rağmen- başım önde kabullenmiştim.

O gün öğrencilerim ile son kez görüştüm. Hem onlar için hem benim için duygusal manada bir yıkım olan bir vedanın ardından evime döndüm.

Babam moralimin bozulmasına çok üzülmüştü. Beni teselli etmek için "**Zaten sigortan tam değildi, aldığın maaştan fazlasını sen sınıfa harcıyordun, geceleri o kadar kafa patlatıyordun acaba yarın öğrencilere ne yapsam diye. Boş ver daha iyi oldu. Hem KPSS çalış, seneye kadrolu atanırsın.**" diyerek üzüntümü hafifletmek istedi ama aksine içindeki üzüntü daha da artmıştı.

Sonucun böyle olacağını biliyordum ama bu kadar erken bir veda olacağını tahmin etmemiştim.

Aradan bir ay geçmişti. Milli Eğitim Müdürlüğü'nden tekrar aradılar. Benim mezun olduğum okulun edebiyat öğretmeni askere gitmiş. Onun yerine sene sonuna kadar derslere girecek birini aradıklarını söylediler. Bir an durdum ve yaşadıklarım aklıma geldi. Yine aynı şeyleri yaşamaktan korktum ama şube müdürünün **"Sen o okuldan mezunsun. Sizin zamanınızda da öğretmensizliğin ne olduğunu sen yaşadın. Şu an okuyanlar onu yaşamasın.**" Sözleri, teklifi kabul etmeme neden oldu. Şube müdürümüze benim branşımın Türkçe olduğunu söyledim. Lise edebiyat dersleri ve orda boş geçen felsefe derslerini yapabilir miyim sıkıntı olmasın diye kaygılarımı ilettim. Müdürümüz: **"Derslerin boş geçmesinden iyidir. Ne yapalım? Senden başka kimse yok. Sizin belde uzak, yol parası vb. masrafları olduğu için ders saati de 23 saat olduğu için kimse oraya gitmek istemiyor."** sözleri eğitimin ne kadar zor şartlarda ve ne hallerde yapıldığı gösteriyordu.

İkinci dönem başıydı. Mezun olduğum okula, unvanımın başında **ÜCRETLİ** yazsa da öğretmen olarak dönmüştüm. Dört yıl önce masanın önünde dururken şimdi masanın arkasında benim gibi hayalleri, umutları olan gençlerin, hayallerine, umutlarına kavuşmaları için yardımcı olmaya gelmiştim.

Lisede hem edebiyat hem de felsefe grubu derslerine giriyordum. Her şey çok güzel başlamıştı. Gençler ile çok güzel iletişim kurmuş onlara hem öğretmenlik hem de örnek oluyordum. Çoğunluğun **"Biz kazanamayız. Burada eğitim çok zayıf. Hep öğretmen değişiyor, dershaneye gitmek zor vb.**" sıkıntıları hatırlattıklarında kendimi örnek gösteriyordum. Müdür Bey de özellikle bu konuyu son sınıflara vurgulamamı istemişti.

Sene sonu gelmişti. Son haftaya girmiştik ve biz artık karneleri hazırlamış son evrak işlerimizi yapıyorduk. Bir dönem çok dolu dolu geçmişti. Sınıf öğrencilerim ile her şeyi paylaşmış öğretmen-öğrenciden çok abla -kardeş ilişkisi gibi samimi sıcak ilişkilerin yaşandığı bir dönem yaşamıştı.

Müdür Bey, her öğretmene sınıf öğretmeni olduğu sınıfın karnelerini vermişti. Ben de ilk defa karne verecektim öğrencilere. Çok heyecanlıydım. Karnelere görüş olarak ne yazmalıyım sorusu ile bir haftadır mücadele ediyordum.

Salı günü, yeni bir edebiyat öğretmeni geldi okula. Hepimiz çok şaşırmıştık. Okulun kapanmasına 4 gün kala bir öğretmen nasıl göreve başladı? Böyle bir atama dönemi nasıl olur, diye birbirimize soruyorduk. Müdür Bey öğretmen ile bizi tanıştırdıktan sonra benim odada kalmam gerektiğini ve diğer arkadaşların çıkması gerektiğini söyledi. Ben "yine mi aynı durum ama bu sefer olmaz olmamalı!"diye içimden geçirdim. Düşündüğüm doğruymuş. İlçeden aramışlar ve yeni öğretmen göreve başladığı için görevime bugün itibari ile son verilmesi gerektiğini yönetmeliğin bu şekilde olduğunu yoksa suç işleneceğini söylerken müdürümün gözleri dolmuştu. İçimden böyle bir duruma sebep olan bakanlığın acaba bu durumlardan bu yaşanan hissiyatlardan haberi olur mu diye geçirerek sanki KPSS sınavından yine düşük bir puan almış hissini yaşadım. Ama müdürümüze benim daha önce de benzer durum ile karşılaştığımı sıkıntı olmadığını söyledim ve seneye bu olayları yaşamamak için önümde kalan son engeli de aşacağımı söyleyerek veda ettim.

Okulumuzda olan bir sözleşmeli öğretmen arkadaşımız her zaman **sözleşmeli öğretmenliğin kölelik olduğunu** anlatıp haklarının kadrolu öğretmenler ile eş değer olmadığını söyleyip dururdu. Hocamıza "Peki bizim durum nedir? Diye sorduğumda verdiği cevap ücretli öğretmenliği özetler niteliktedi: "**Lanet olsun biz köle isek siz maalesef PARYA'sınız** demişti.

Evet, emek verdiğin, dört ay üzerlerine titrediğin öğrencilerine, karne vermeni bile çok gören bir zihniyet için söylenecek başka bir söz yok maalesef.

Bütün ücretli arkadaşlarımın **Parya'lıktan, kölelikten kurtulup bir an önce başında ön ek olmayan öğretmen** olmaları dileği ile

Saygılarımla

MAKALE

Yard. Doç. Dr. M. Hanefi BOSTAN İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı

"Anadilde Eğitim" Sloganının Perde Arkası

Uzun bir zamandan beri "mâlum" çevreler tarafından sürekli gündemde tutulan "Anadilde Eğitim" konusu artık iyiden iyiye can sıkmaya başlamış bulunuyor. Konu, bilindiği gibi, hiç de yeni değil; PKK'nın silahlı terör eylemlerinin başlangıcından beri, gündemde pek fazla yer işgal etmediği zamanlarda bile, hep diri tutulmuş, bazen kuzu postuna bürünmüş masum kurt edasıyla ve çok kereler de Yeşilçam melodramları havasında, bazen da apaçık bir şekilde tehditkâr tavırlarla ortaya sürülmüş, hiçbir vakit gündemden kaybolmasına izin verilmemiştir.

Öne sürülen iddialara gelince; bunları kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1. Kürt vatandaşlarımız başta olmak üzere, anadili Türkçe olmayan vatandaşlarımızın büyük bir kısmı yavaş-yavaş anadillerini konuşamaz hale gelmektedirler; yani bu diller kaybolmaktadır.

2. Bu, adı konmamış bir asimilasyondur, asimilasyon ise bir insanlık suçudur.

3. Türkçe dışındaki dillerde eğitim ve öğretim yapılamadığı için bu diller ve ait oldukları kültürler gelişememektedir.

4. Anadili Türkçe olmayan vatandaşlarımızın genç nesilleri eğitim ve öğretimde Türkçe'ye mecbur kılındıkları için, hem kendi anadilleri ve kültürleri ile olan bağlantıları zayıflamakta ve hem de bu genç nesiller, bilmedikleri "yabancı bir dil" – yani Türkçe – ile eğitim ve öğretimde yeter derecede başarı kazanamamakta, bundan maadâ, psikolojileri yaralanmakta ve kişilikleri zarar görmektedir.

5. Öyleyse, sonuç olarak:

5.1: Kürtçe başta olmak üzere Türkçe dışındaki dillerin öğreniminin önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır.

5.2: Kürtçe başta olmak üzere Türkçe dışındaki diller, resmî eğitim ve öğretim dili olarak kabul edilmelidir.

Nedir acaba "Anadilde Eğitim" ve niçin bu kadar önemle ve ısrarla üzerinde durulmaktadır? Bu sorunun sağlıklı bir şekilde cevaplandırılabilmesi için, önce "Anadil Öğrenimi" ve "Eğitim-Öğretim Dili" konularının ele alınması gerekmektedir.

"Anadil Öğrenimi", "Anadilde Eğitim", ve "Eğitim-Öğretim Dili"

1- Anadil ve Anadil Öğrenimi

Bu konuyu sürekli gündemde tutan çevreler, bilerek ve kasten, yukarıdaki başlıktaki üç kavramı birbirine karıştırarak zihinleri iğfal etmeye ve her zaman yaptıkları gibi, "mağduriyet" zırhının arkasına sığınmaya çalışmaktadırlar.

Şimdi, bile-bile yapılan bu kavram karmaşasını ortadan kaldırmak için, öncelikle belirtmek gerekir ki, **"Anadil Öğrenimi" ile "Anadilde Eğitim" birbirlerinden tamamıyla farklı kavramlardır**.

"Anadil" kavramı, "kişinin ailesinin konuştuğu dildir" şeklinde kısaca tanımlanabilir; ancak, bu kısa tanımlama tam olarak gerçeği yansıtmayabilir her zaman, biraz daha fazlası gerekir ki, o da, sadece aile ile sınırlı kalmayan, ailenin geçmişine uzanan bir anlamı olmasıdır. Şöyle ki: Ailemizden, annemizden öğrendiğimiz dil, "yabancı" bir dil de olabilir; bu, ailemizin konuştuğu, ama anadilimiz olmayan bir dildir, ancak, ailece, bu "yabancı dil"i ve o dilin ait olduğu veya işaret ettiği kimliği benimsemiş isek, artık o bizim için yabancı dil olmaktan çıkar. Şu halde şöyle diyebiliriz: **Anadil, esas olarak, "soy dili"dir;**

kimliğimizin ait olduğu soyumuzun dili.

Şu halde, "anadil" ile anlatılmak istenen mesele, aslında bir soy aidiyeti meselesidir.

Şimdi, buna göre, "Anadil Öğrenimi"nin anlamı daha açıkça anlaşılır hale gelecektir. "**Anadil Öğrenimi", kişinin kendi anadilini, yani etnik soyunun dilini öğrenmesini ifade etmektedir.**

Normal şartlar altında, anadil öğrenimi, okulda değil, aile içinde gerçekleştirilen bir süreçtir. Ancak, burada konu, her zaman olduğu gibi başka yerlere çekilmektedir.

Şimdi buna göre, yukarıdaki iddiaları kısaca ele alalım.

Yukarıdaki ilk üç maddeyi, yani, Kürt vatandaşlarımız başta olmak üzere, anadili Türkçe olmayan vatandaşlarımızın büyük bir kısmının yavaş-yavaş anadillerini konuşamaz hale gelmekte olmaları, yani bu dillerin kaybolmaya yüz tutmaları, Türkçe dışındaki dillerde eğitim ve öğretim yapılamadığı için bu dillerin ve ait oldukları kültürlerin gelişemediği ve bunun da adı konmamış bir asimilasyon olduğu iddiasını kısaca ele almadan önce, bu konudaki bir tespite bakalım [Zübeyde Kılıç, "Anadil Tartışmasına Eğitim Hakkı Açısından Bakılması Gerekir"., *Radikal.,* 6 Ekim 2010, Pazartesi, s.15]:

Ülkemiz nüfusunun % 17'si Türkçenin yanı sıra çeşitli dillere sahip bulunmaktadır. Araştırmamızın açığa çıkardığı diğer bir bulgu ise kuşaktan kuşağa ciddi bir dil kaybının yaşandığıdır. Başka bir ifade ile Sayın Başbakan'ın insanlık suçu olarak nitelediği asimilasyon etkisini göstermekte, kuşaklar arasında anadilini kullanma oranı düşmektedir. Nitekim araştırmamız ana-babaların %20.4 oranında anadillerini sürdürmelerine karşın mevcut nüfusun %16.9'u anadilini sürdürmektedir.

Bu iddialarda "bir miktar" gerçeklik payı bulunmakla beraber, eğer ortada "suç" diye bir şey varsa, suçlu ne Türklerdir ve ne de Türk Devleti. Dünyanın her yerinde, o ülkenin ezici çoğunluğunu oluşturan ana kitlenin konuştuğu dil ile temasa geçen her azınlık dil ("azınlık dili" değil, "azınlık dil") aynı akıbete maruz kalmaktadır ve bu durum Türkiye için de böyledir; yani ortada suçlu aramak sadece bir ardniyettir, olayların gelişimi sosyolojik bir süreçtir. Nitekim, benzer bir durum, Almanya'daki Türkler için de söz konusudur. Berlin Büyükelçiliğimizin 2002 yılında yayınlamış olduğu bir rapor, Almanya'daki son Türk kuşağının birinci dilinin %60 oranında Almanca olup, yine aynı genç kuşağın, anadilleri olan Türkçe'ye tam vakıf bulunmamakta olduğunu göstermektedir**[1].** Bu keyfiyet 2002 yılına ait olduğuna göre, aradan geçen sekiz senede bu oranın daha da artmış olması kuvvetle muhtemeldir. Bu bakımdan yukarıdaki iddiadaki suçlayıcı ifadeler, çok iyi bilinen "etnik politika"nın dışa vurmuş şeklinden başkası değildir. Kaldı ki, burada verilen, Türkçe dışındaki dillerin % 17 olduğunu ileri süren oran da yanlıştır. Bu konuda Zübeyde Kılıç'ın yaptığından daha fazla yapılmış araştırmalar vardır ki bu konudaki güvenilir eserlerden olan, Raymond G. Gordon, Jr.'un editörlüğünde yayınlanan, dünyadaki 6.912 dilin tek-tek, ülke-ülke listesinin verildiği 1272 sayfalık *Etnolog: Dünya Dilleri* isimli kitabın "Türkiye'nin Dilleri" (Languages of Turkey) başlıklı bölümde, Türkçe, 1987 sayımında, nüfusun 90'ının birinci dili olarak verilmektedir. Kitapta "Kurmanji" (Kırmançi) olarak zikredilen ¾ ki doğrusu da budur ¾ Kürtçe'yi konuşan nüfus 1980'de toplam 6.500.000 kişi olup bunların ise sâdece 3.950.000'i (%60) Kürtçe'yi (Kırmançi'yi) "birinci dil" olarak kullanmaktadır, geriye kalan ve %40'lık dilimi oluşturan 2.050.000 kişinin ise birinci dili Türkçedir**[2]**.

Burada bir asimilasyon söz konusu olmadığı gibi, tam tersine, Kürt ve Kürt asıllı yurttaşların hızlanan göçlerle birbirine iyice karışması sonucunda, Kürtçe'nin, baskın nüfusun dili olan Türkçe karşısında kendiliğinden gerilemesi bahse mevzudur.

Ancak, bu, Kürtçe'nin yok olduğu anlamına da gelmemektedir. Nitekim, Christopher Moseley'in editörlüğünde hazırlanan "Tehlike Altındaki Dünya Dilleri" başlıklı kapsamlı ansiklopedide Kürtçe yer almamaktadır **[3]**.

2. "Anadilde Eğitim", ve "Eğitim-Öğretim Dili Olarak Anadil"

Anadil esas olarak baba ocağında, evde öğrenilir, okulda değil; bu konuda Türkçe dışındaki diller üzerine bir baskı uygulandığı, yasaklar konduğu da söylenemeyeceğine göre, anadili Türkçe dışındaki diller olan vatandaşlarımızın evlerinde kendi anadillerini konuşma oranı düşüyorsa bunda yapılacak bir şey yok demektir.

Söz gelimi, resmî olarak açılan ve hizmete arz edilen Kürtçe öğretim kursları, talepsizlikten teker-teker kapanmıştır; burada bir "suç" var ise, neden kimse bu suçun bizzat, herhangi bir sebepten dolayı konuşamadığı anadilini öğrenmek istemeyenlerde aramak yerine Türk Devleti'ne fatura etmektedir?

O halde maksat ne olabilir?

Maksadın ne olabileceği, hemen, – çoğu da güvenilir olmayan şişirme istatistiklere dayanan – bu iddiaların arkasından gelen taleplerde sırıtmaktadır: Kürtçe başta olmak üzere, Türkçe dışındaki dillerde eğitim ve öğretim yapılması.

İşte, asıl maksat ve kabul edilmesi Türkiye'nin bölünmesine giden yolu açacak olan en önemli süreçlerden birisi de budur.

Niçin?

Bunun daha açıkça anlaşılabilmesini sağlamak için, "Anadil Öğrenimi" ile "Anadilde Eğitim" ve "Eğitim-Öğretim Dili Olarak Anadil" kavramlarına temas etmek gerekecektir.

Anadil Öğrenimi, yukarıda da kısaca açıkladığımız gibi, esas olarak aile içinde gerçekleşen bir öğrenimdir; sadece bu haliyle kaldığı takdirde, bizzat bir siyasi talep içermekte değildir ve bunun cevabını da vermiştik: Anadili Türkçe olmayan her yurttaş anadilini önce ailesinde öğrenir, ailesinde anadili konuşulmuyorsa, Devlet'in – mecbur olmadığı halde – açtığı kurslara gidilir, ona da gidilmiyorsa, yapılacak başka bir şey yok demektir; zor mu kullanılması istenmektedir yani, insanlara, öğrenmek istemedikleri anadillerini öğretmek için?

Fakat tabii ki maksat üzüm yemek değil, maksat bağcıyı dövmek.

Yani, asıl maksat siyasî; aşağıda da göreceğimiz gibi.

Şu şekilde siyasî:

Devlet, anadili Türkçe olmayan vatandaşlarına, anadillerinde resmî eğitim-öğretim vermeli, bu hakkı "resmî olarak" tanımalıdır.

İşte, "sorun" burada doğmaktadır.

Çünkü, bu, Devlet'in, Türkçe yanında, Türkçe dışındaki başka dilleri – tabiatıyla şimdilik öncelikle Kürtçe'yi – resmen eğitim-öğretim dili olarak tanıması demektir.

Bu ne demektir?

Bu, **Devlet tarafından, Türkçe dışında resmen ikinci bir dil tanımak, Türkiye'de resmen, Devlet eliyle, iki farklı siyasî toplum yaratmak demektir. Dil daima siyasetin taşıcısıdır zira ve farklı dil ise, farklı siyasi talepler demektir; "Büyük Kitle" ile yolları ayrışan, hatta kesişen, başka ve farklı gelecek tasavvurları olan, geleceğini başka yerlerde görmeye başlayan ve devlet eliyle "etni"den "millet"e dönüştürülecek farklı bir kitlenin siyasi talepleri. Bunun için, farklı bir dilde eğitime meşrûiyet tanındıktan sonra bir tek kişinin dahi bu dilden eğitim talebinde bulunmamasının hiçbir kıymeti olmayacaktır ve zaten bu talepleri ileri sürenlerin niyeti de öncelikle eğitim-öğretim değildir: Kürtçe eğitim-öğretim talebi, bir koyundan iki post çıkarır gibi, bir ülkeden iki ülke çıkarmak için ustalıklı bir vasıtadır esas olarak.**

Bir memlekette eğitim-öğretimin dili, daha açık ve anlaşılabilir bir ifadeyle, "resmen tanınmış ve kabul edilmiş eğitim-öğretim dili", o memlekteki "hükümranlık"ın – yani "egemenlik"in –, yine yani, siyasî otoritenin aidiyetinin, sembolü ve hatta kendisidir. Binaenaleyh, bir memlekette birden fazla dile eğitim-öğretimde resmî nitelik kazandırmak, o memlekette birden fazla siyasi otorite, birden fazla hükümranlık ihdas etmek, hükümranlığın parçalanmasını meşrulaştırmak demektir.

Bir memleketin **"resmî eğitim-öğretim dili"** ile **"resmî dili"** fonksiyonellik açısından özdeştir; tamamıyla ve bire-bir özdeştir. Bu sebeple, resmî eğitim-öğretim dilinin çoğullaşması talebinde bulunmak, **hükümranlığın çoğullaşması** talebinde bulunmak demektir. **Bunun içindir ki, "farklı dil(ler)de eğitim" talebi, saf ve mücerret bir masum talep değildir.**

Yani, ortada çok ciddî bir proje söz konusudur; kılı kırk yararcasına düşünülmüş, iyice hesaplanmış bir büyük proje.

İmdi: Türkiye'de Türkçe'nin dışında herhangi bir dile – ki bu, mükerreren, pratikte Kürtçe için tasarlanmış olan bir "Büyük Proje"dir - resmî eğitim dili niteliği kazandırılınca, bir kısım "piyasa aydını" ile onların kuyruğuna takılmış bir kısım "dönme milliyetçiler", "hemen Türkiye parçalanacak mı?" diye malûm yaygaralarını yine koparmaya başlayacaklardır. Elbette, muhakkak olacak, ama elbette "hemen" değil; elbette birden değil; tıpkı salam doğrar gibi: Dilim-dilim, usul-usul, ağır-ağır, ceste-ceste! Çünkü, bu projeyi hazırlayan keskin zekâ, her şeyi birden almaya kalkışanın her şeyi birden kaybetme riski ile karşıya bulunduğunu bilmeyecek değil her hâlde; öyle ya, ya Türkler uyanıp da "neler oluyor, yahu" derse ne olur acaba, değil mi?

Evet; Türkler uyanırsa, neler olur?

En iyisi, usuletle ve suhuletle gitmek!

İmdi: **Kürtçe resmî eğitim-öğretim dili olunca, bunun arkasından, onu tamamlayacak olan neler varsa sıra ile gelmesi icap edecektir mutlaka; Kürtçe'nin resmî meşruiyetini hukukî açıdan teminat altına alan ve tamamlayan bütün aşamalarla:**

1. Safha, yukarıda bahsedilen ilk safha olup, **Kürtçe'nin eğitim-öğretim'de Türkçe'nin yanında ikinci resmî dil olarak tescil edilmesidir; bu safha, bu "büyük proje"nin giriş kapısıdır**;

2. Safha'da sıra, Kürtçe'nin **mahkemelerde** Türkçe'nin yanında ikinci resmî dil olarak tesciline gelecektir;

3. Safha'da, ilk ikisinin tamamlanmış olması ile, **Türkiye'nin Türkçe ve Kürtçe diye iki ayrı dil sahibi olan Türk ve Kürt adlı iki ayrı "halk"tan, yani iki ayrı "ulusal topluluk"tan oluştuğu da "de facto" (fiilen) tescil edilmiş olacaktır.**

Artık Türkiye bir "üniter ülke" olmaktan çıkmış olacaktır. Çünkü, iki dilli ve iki halklı bir ülkenin hâlâ "üniter" sıfatını taşıdığını iddia etmek ancak abesle iştigal etmek demektir.

Nitekim, Kürtçülük hareketi-

nin "silahsız", "kravatlı", "iyi giyimli", "beyefendi" sivil liderleri, nicedir aynı şeyi dayatmıyorlar mı: "Kürt dilinin ve kültürünün anayasal teminat altına alınması şarttır!"

Yoksa ne olur?

Cevap hazır değil mi?

Yoksa kan akmaya devam eder!

Yani, tehdit!

Hem de gözlerimizin içine bakabaka!

Yine aynı "beyefendi" sivil liderler, nicedir aynı şeyi dayatmıyorlar mı: "Kürtler bir **"ulusal topluluk"**tur, bunu kabul edin" diye?

Yine aynı "beyefendi" sivil liderler, nicedir aynı şeyi dayatmıyorlar mı: Biz **"özerlik isteriz"**, yahut **"federasyon isteriz"** diye veya **"bizim de ayrı bayrağımız olmalıdır"** diye?

O halde bunlar da resmen kabul edilmeli ve anayasal teminat altına alınmalıdır.

Hepsi olacak, ama sırayla: Dilim-dilim, usul-usul, ağır-ağır, cesteceste!

Kim bilir! Belki de ortam müsait olursa, hepsi birden ve bir defada da olabilir; niçin olmasın ki?

Yoksa kan akar!

Şimdi de bundan sonrasına bakalım kısaca:

Nihaî Safha(lar): Sıra, Türkiye'nin **ikili** yapısının **"de facto" (fiili)** tescilinin **"de jura" (hukukî)** tesciline gelecektir. En önemli safha budur ve muhtemelen şöyle olacaktır: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda çok köklü bir tadilat yapılarak şu mealde hükümler konacaktır:

1: Türkiye Cumhuriyeti, Türk ve Kürt halklarından oluşmuş, bir **"federal devlet"** veya bir **"özerlikler devleti (otonomiler devleti)"**dir.

2: Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dilleri Türkçe ve Kürtçe'dir.

Ya bundan sonra?

Kürtlerin bir **"ulusal topluluk"** olarak tescili demek, **"kendi kaderini kendisinin tayin etme hakkı"** (**self determinasyon hakkı**) olduğunu da kabul etmek değil midir?

Elbette öyledir!

O halde; hemen mi?

Duruma göre; muhtemelen hemen değil.

Çünkü, federal veya özerk Kürdistan'ın, Türklerin sırtından epeyce bir müddet daha beslenmesi faydalı olacaktır ve bu arada da piyasa aydını liboşlar ile dönek milliyetçiler de, "bakın işte, boşuna paranoya yaptınız bölünmedik" diye sevinç çığlıkları atacaklardır.

Ya en sonra?

Her şey olup-bittikten sonra; tıpkı aşağıdaki haritada olduğu gibi. Ama bu kadarcık mı?

Hayır efendim; dahası var:

Bu harita eskidi; denizi olmayan bir Kürdistan'dan ne hayır gelir?

İskenderun üzerinden Akdeniz'e yol isteriz!

Dahası var:

Kürdistan'ın dışındaki topraklardaki Kürtler ne olacak?

Onlar için de "kantonlar" isteriz!

Yukarıda, Amerika'da yayınlanan *Silahlı Kuvvetler Dergisi*'nde (*Armed Forces Journal*) neşredilen haritada, büyük kısmı Türkiye'den koparılacak topraklar ile kurulacak olan "Özgür Kürdistan" gösterilmektedir.**[4]**

Ya en sonradan da sonra?

Piyasa aydını liboşlar ile dönek milliyetçiler ne diyeceklerdir acaba?

Bunları düşünmeyiniz efendim; Türklerin hafızası yoktur; hatırlamazlar bile.

Hâlâ bunların kurgu olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Öyleyse şu sorunun üzerinde tefekkür ediniz:

26 sene evvel ağzına alanların ağzını yakacak olan şeyler artık bugün TV'lerde tartışma konusu, TBMM'de müzakere konusu değil mi?

Nasıl alıştık ama?

Devlet'in hapishanesinde yatan bölücü başı ile Devlet artık herkesin gözü önünde resmen görüşmüyor mu?

Bölücü başı Devlet'e resmen akıl vermiyor mu?

Başbakan, "İmralı faktörü"nden açıkça söz etmiyor mu?

Ey Türkler!

Bütün bunları içinize sindirdiğinize göre, dahasını da sindirirsiniz desek, bize mi kızarsınız, yoksa oturup düşünür müsünüz?

[1] Bkz. T.C. Berlin Büyükelçiliği, Yayın No.1: "Türklerin Almanya'ya Uyumu, Bazı Klişeler ve Araştırma Sonuçları", Kasım 2002.

[2] Raymond G. Gordon, Jr. (Ed.), *Ethnologue: Languages of the World*, Fifteenth Edition, 1.272 pp., ISBN 1-55671-159-X

[3] Christopher Moseley (Ed.), *Encyclopedia of the World's Endangered Languages,* Simultaneously published in the USA and Canada by Routledge, 2007, ISBN13: 978-0-7007-1197-0 (Print Edition), ISBN 0-203-64565-0 Master e-book ISBN, This edition published in the Taylor & Francis e-Library, 2008.

[4] Bkz. Ralph Peters, "Blood Borders, How a better Middle East would look", *Armed Forces Journal*, June 2006 Issue, URL: [http://www.armedforcesjournal.com/2006/06/1833899]

MAKALE

Prof.Dr. Cemalettin TAŞKIRAN Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Çanakkale Savaşlarının Önemi ve Sonuçları

Anadolu Yarımadası'nın kuzey batısında bulunan, Ege ve Marmara denizlerini birbirine bağlayan Çanakkale Boğazı, İstanbul Boğazı ile Asya-Avrupa ve Akdeniz-Karadeniz bağlantılarını sağlayan önemli bir suyoludur. Osmanlı başkenti İstanbul'un anahtarı olan Çanakkale Boğazı, Rusya'nın sıcak denizlere açılma yolu olması ve stratejik öneme sahip bulunması nedeniyle pek çok siyasî mücadeleye ve silâhlı çatışmaya sebep olmuştur.

Sanayii, ekonomik ve askerî alanlarda güç kazanan Avrupa devletleri, XX. yüzyıl başlarından itibaren aralarındaki siyasî anlaşmazlıkları bir yana bırakarak, "hasta adam" diye nitelendirdikleri Osmanlı Devleti'ni parçalama ve paylaşmada iş birliğine başlamışlardı.

Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilân etmesini, Selanik, Girit ve Ege adalarının Yunanistan'a geçmesi izledi. İngiltere Mısır'ı himaye altına alıp, Kıbrıs'ı ilhak ederken Yemen ayaklanmasını fırsat sayan İtalya, Trablus-garp ve oniki adaya el koydu.

Osmanlı ordusunu ıslah etmek için İstanbul'a gelen Alman askerî heyetleri ordudaki gelişmelere ve ordunun modernleştirilmesine katkı sağlamıştı. Ancak Osmanlı Devleti bağımsızlıklarını kısa bir süre önce ilân etmiş olan Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ ile girdiği 1912 Birinci Balkan Savaşında Avrupa topraklarını kaybetmiş ve 1913 İkinci Balkan Savaşı'yla ancak Doğu Trakya'yı geri alabilmişti. Balkan Savaşlarında uğranılan bu yenilgi, Osmanlı Devleti ve ordusunun prestijini sarsmıştı.

Ordu, modern silahlardan ve teçhizattan mahrum, donanma ise eski gemilerden ibaretti. Maliyesi çökmüş olan ülke, iç huzursuzluklarla kaynıyor, bunlara bir de azınlıkların devleti parçalama girişimleri ve Avrupa devletlerinin baskıları ekleniyordu.

İçte ve dışta sarsılan saygınlığını yeniden kazanmak isteyen Osmanlı Devleti, askerî ve siyasî yönden bir toparlanma sürecine girmeye çalıştı. Orduda Alman tarzı teşkilât ve eğim uygulamaları için Almanya'dan yeni ıslah heyetleri çağırıldı. Bu heyetlerle gelen Alman subaylar, savaş başladıktan sonra karargah ve birliklerde görev yapmışlardır. Daha önceki heyetlerle gelenler Türk birliklerinde görev almadıkları halde, yeni gelenler birliklerimizin komuta kademelerinde görev almışlardır. Çanakkale Cephesi'nde 5 nci ordu komutanlığına getirilen Liman von Sanders, ıslah heyetleriyle gelmiş bir Alman generaliydi.

Bu arada, Avrupa'da büyük devletler arasındaki siyasî, ekonomik ve askerî rekabetler ülkeleri büyük bir savaşa doğru sürüklemekteydi. Osmanlı Devleti, İngiltere. Fransa ve Rusya'dan oluşan Üçlü İtilâf Devletleriyle ittifak yapma girişimlerinde bulundu. Ancak, İtilâf Devletleri, yıkılmasını yakın gördükleri "Hasta Adam" Osmanlı Devleti'nin yükünü taşımak istemediklerinden ve tam aksine son Osmanlı topraklarını da paylaşma hevesin-

de olduklarından böyle bir ittifaka yanaşmadılar. Bunun yanında Osmanlı Devleti'nin savaşta tarafsız kalmasını tercih ediyorlardı. Çünkü böyle bir durumda Osmanlı Devleti savaşa girerse cepheler çoğalacak ve kuvvetleri bölünecek ve Rusya'ya boğazlar yoluyla yardım gönderilmesi de zora girecekti.

İtilâf Devletlerinin, Almanya'nın yanına ittiği Osmanlı Devleti, böylece kendini hazır olmadığı bir savaşın eşiğinde buldu. I. Dünya Savaşı'nda on ayrı cephede savaşmak zorunda kalan Osmanlı ordusunun zafer kazandığı cephelerinden birisi de Çanakkale cephesidir.

18 Mart 1915-9 Ocak 1916 tarihleri arasında yapılan Çanakkale Muharebeleri, Türk askerlerinin yazdığı bir kahramanlık destanıdır. Türk askeri, denizde ve karada, kendinden kat kat üstün kuvvetlerle savaşmış ve vatan toprağını büyük bir fedakarlıkla savunmuştur.

En son teknolojiyle donatılmış olan Birleşik Filo, 18 Mart 1915 günü, Türk denizcileri ve topçuları tarafından Çanakkale Boğazı'nın sularına gömülmüş, karadan geçmeye teşebbüs eden İtilâf kuvvetlen, Türk süngüsüyle durdurulmuş ve Gelibolu Yarımadası'ndan çekilmek zorunda bırakılmıştır.

Kahraman Mehmetçiğin, gözünü kırpmadan ölüme atılarak kazandığı Çanakkale Zaferi'nin Türk ulusuna en büyük armağanı, Mustafa Kemal ATATÜRK olmuştur. Mustafa Kemal ATATÜRK Çanakkale muharebelerinde askerî dehasını ve liderlik özelliklerini gösterme fırsatı bulmuş ve muharebeler sonunda Türk milleti nezdinde tanınmış bir komutan olarak ortaya çıkmıştır.

Daha önceden de belirtildiği gibi, Çanakkale ve İstanbul Boğazları, Karadeniz'i Akdeniz'e, Asya'yı Avrupa'ya bağlamaları dolayısıyla büyük bir stratejik öneme sahiptirler ve tarih boyunca birçok mücadeleye sahne olmuşlardır.

Ortaya çıkan sonuçlar dolayısıyla, bu mücadelelerin en önemlisi ve en kanlısı Birinci Dünya Savaşı'nda, İngilizlerin Çanakkale Cephesi'ni açmalarıyla başlayan Çanakkale savaşlarıdır. En güçlü ve modern silâhlarla donanmış olarak Boğaz'a saldıran İtilâf kuvvetleri, manevî gücünü dikkate almadan küçümsedikleri Türk ordusundan önce denizde, sonra da karada beklemedikleri bir cevap aldılar. Savaş alanını Türk top, mayın ve süngülerine terk ederek geri çekildiler.

Çanakkale Savaşlarını aşağıda açıklanacağı gibi değerlendirmek yanlış olmayacaktır:

1-Çanakkale savaşları Türk ordusunun ve Türk milletinin dirilişinin başlangıcıdır. Uzun yıllardan beri önemli askerî mağlubiyetler yaşayan Türk ordusu kendisini, bıçağın kemiğe dayandığı yerde yani Çanakkale' de bulmuştur. Türk milleti de uzun yıllardır yaşadığı mağlubiyetlerin ezikliğinden Çanakkale savaşlarıyla kurtulmuştur.

2-Çanakkale savaşları Türk insanının inanç ve azminin modern teknolojiye üstün geldiği savaşlardır. Çanakkale'de Türk insanı, Türk askeri, dönemin en üstün iki donanmasına ve sayıca, silâhça çok çok üstün kara ordularına galip gelmiştir.

3-Çanakkale muharebeleri Emperyalizmin gururunun kırıldığı yerdir. Çanakkale'de dünyanın en büyük iki sömürgeci imparatorluğu olan İngiltere ve Fransa'nın başarısız olmaları bütün emperyalist güçlerin gururunu kırmış ve onların sömürgesi durumunda olan ülkelerde İngiliz ve Fransızların da mağlup edilebileceği düşünce ve kanaatinin doğmasına sebep olmuştur.

4-Çanakkale savaşları olağanüstü şartların ve olağanüstü mücadelelerin savaşıdır. Normal şartlarda kazanılabilecek bir savaş değildir. Türk insanındaki vatanını koruma azmi ve ruhu bilinmeden Çanakkale savaşlarını kavrayabilmek mümkün değildir.

Türk insanı, Türk askeri Çanakkale'de, bu savunmanın, bu muharebenin bir ölüm - kalım mücadelesi olduğunu görmüş ve gelecek nesillerinin varlığı ve bağımsızlığı için hayatını vatanına feda etmekten hiç çekinmemiştir. Bunu en iyi anlatanlardan biri de Mustafa Kemal ATATÜRK'tür. O, şöyle diyor : "... Kahramanlık peşinde koşanlardan değiliz. Ama Bomba Sırtı olayını da anlatmadan geçemeyeceğim. Karşılıklı siperler arasındaki mesafe 8 metre... Yani ölüm muhakkak. Birinci sıradakiler kamilen vuruluyor. İkincidekiler hemen onların yerini alıyor... Fakat ne kadar büyük bir soğukkanlılık ve tevekkülle biliyor musunuz? Öleni görüyor. Üç dakikaya kadar öleceğini biliyor... En ufak bir tereddüt ve sarsılma yok. Bilenler Kuran-ı Kerim okuyarak cennete girmeye hazırlanıyor. Bilmeyenler dualar okuyarak siperlerden çıkıp taarruza geçiyorlar. Bu Türk askerindeki yüksek ruhu gösteren hayrete ve takdire değer bir ruhtur... Emin olmalısınız ki Çanakkale muharebelerini kazandıran bu yüksek ruhtur..."

Türk askerindeki bu yüksek ruhun muharebeler sırasındaki tezahürünü bir de bir yabancı askerden dinleyelim: "...23 Nisan 1915 günü Conkbayır'ında Türkler ve Birleşik Kuvvetler arasında korkunç siper savaşları oluyor. Siperler arasında 8-10 m. mesafe var. Süngü hücumundan sonra savaşa ara verildi. Askerler siperlerine çekildi. Yaralılar ve ölüler toplanıyor. İki siper arasında açıkta ağır yaralı ve bir bacağı kopmak üzere olan İngiliz Yüzbaşı avazı çıktığı kadar bağırıyor, ağlıyor, kurtarın diye yalvarıyordu. Ancak hiçbir siperden kimse çıkıp yardım edemiyor. Çünkü en küçük

bir kıpırdanışta yüzlerce kurşun yağıyordu. Bu sırada akıl almaz bir olay oldu. Türk siperlerinden beyaz bir iç çamaşırı sallandı. Arkasından arslan yapılı bir Türk askeri silâhsız siperden çıktı. Hepimiz donup kaldık. Kimse nefes alamıyor, ona bakıyorduk. Asker yavaş adımlarla yürüyor siper-dekiler kendisine nişan almış bekliyordu. Asker yaralı İngiliz subayını ok-şar gibi yerden kucakladı, kolunu omzuna attı ve bizim siperlere doğru yürümeye başladı. Yaralıyı usulca yere bırakıp geldiği gibi kendi siperlerine döndü. Teşekkür bile edemedik. Savaş alanlarında günlerce bu kahraman Türk askerinin cesareti güzelliği ve insan sevgisi konuşuldu. Dünyanın en yürekli ve kahraman askeri Mehmetçiğe derin sevgi ve saygılar.

Üsteğmen Cosey"

(Sonradan Avustralya Genel Valisi olmuştur.)

Türk ve dünya harp tarihinde önemli bir yer tutan Çanakkale savaşlarının sonuçlarını söyle sıralayabiliriz:

Siyasî Sonuçlar

Çanakkale Zaferi, Balkan Savaşlarıyla içte ve dışta sarsılmış olan devlet prestijini kurtarıp güçlendirmiş, İttihat ve Terakki Hükümeti'nin iktidarda kalış süresini uzatmıştır. Mustafa Kemal ATATÜRK bu durumu şöyle değerlendiriyor: "Balkan harbinde alnımıza sürülen lekeyi Çanakkale'de temizleyebildik..."

- Çökmekte olan Osmanlı İmparatorluğu içinde Türk ulusunun hala gücünü ve dinamizmini koruduğunu göstermiştir.

- Çanakkale Zaferi, müttefiklerinin yardımından yoksun kalan Çarlık Rusya'sının çökmesine ve Bolşevik rejiminin yerleşmesine yol açmıştır.

- Henüz savaşa katılmamış olan devletlerin tutumlarını etkilemiştir. Bulgaristan Merkezi devletlerin yanında yer almış, Romanya, Yunanistan ve İtalya bir süre daha savaş dışında kalmış ve Arap isyanı da bir süre gecikmiştir.

- Birleşik Kara Deniz Kuvveti'nin Boğaz'ı geçemeyişi, İngiltere ve Fransa'nın askerî ve siyasî prestijini sarsmış; bu devletlerin sömürgelerinde bağımsızlık ve özgürlük akımlarının doğmasına, dolayısıyla da dünya haritalarında bazı değişikliklere yol açmıştır.

- Çanakkale'de savaşın Avustralya ve Yeni Zelandalıların millî bilinçlerinin oluşmasında etken olduğu gibi, savaş sırasında ve sonrasında bu ülke vatandaşları ve hükümetleri ile dostlukların ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Boğazların Birinci Dünya Savaşı başında Osmanlı Devleti tarafından kapatılıp, savaşın sonuna kadar açılmaması, uluslararası ticari ilişkileri, Karadeniz'e komşu ülkelerin ticaretini olumsuz etkilemiştir.

Askerî Sonuçlar

- Çanakkale muharebelerine Türkler 310.000, İngilizler 460.000 (yabancı kaynaklara göre 410.000), Fransızlar 79.000 kişilik kuvvetlerle katılmışlardır.

- Bu muharebelerde İtilâf kuvvetleri, Türk kaynaklarına göre toplam 180.000 (İngilizler 155.000, Fransızlar 25.000), yabancı kaynaklara göre de toplam 252.000 (İngilizler 205.000, Fransızlar 47.000) zayiat vermişlerdir. Türkler ise kara muharebelerinde 57.084, deniz muharebelerinde 179, toplam 57.263'ü şehit, geri kalanı yaralı, esir ve kayıp olmak üzere 211.000 zayiat vermişlerdir.

- Birleşik Filo'nun Boğazları geçerek İstanbul'u ele geçirme plânları suya düşmüş ve böylece hükümet çevrelerinde ortaya çıkan ve halka da yansıyan İstanbul'un elden çıkması korkusu da silinmiştir.

- 18 Mart Deniz Zaferi, Gelibolu Yarımadası'nda cereyan eden kara muharebelerinde, Türk askeri için büyük bir moral kaynağı olmuş, Türk ordusunun prestijini iade etmiştir.

- Çanakkale Zaferinin Türk ulusuna en büyük armağanı, kuşkusuz Mustafa Kemal Atatürk'ü ve onun askerî dehasını ortaya çıkarmasıdır.

- Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakarak Almanya'yı kuşatmayı amaçlayan İtilâf devletleri plânını boşa çıkaran Çanakkale Zaferi, savaşın en az iki yıl daha uzamasına neden olmuştur.

- Çanakkale Boğazı'nın kapatılması, Rusya'nın müttefiklerinin silâh ve cephane yardımından yoksun bırakmış ve Türk cephelerinde yarım milyonu aşkın İngiliz ve Fransız askerini tesbit etmiş olduğundan, Almanya'nın doğu cephesi harekatını kolaylaştırmıştır.

- Dünyanın en güçlü donanmasına ve en iyi teçhiz edilmiş ordularına karşı koyan Çanakkale savunucuları, Türk İstiklal Harbi savaşlarına örnek olmuştur.

- Çanakkale Cephesi'nde İngiltere ve Fransa'nın yarım milyonu aşkın kuvvet bulundurmaları ve bu kuvvetin yarısının savaş gücünü kaybetmesi savaşın genel seyrini etkilemiştir.

- Türklerin bu cepheye ayırdıkları 300.000'i aşkın kuvvetin 211.000'inin zayiata uğraması, Türk İstiklâl Harbi'nde insan gücü açısından bir boşluk yaratmıştır.

- Çanakkale savaşlarında yüz binden fazla okumuş ve aydın Türk kaybedilmiş, bu kaybın olumsuz etkileri Türk İstiklâl Harbi'nde ve Cumhuriyet Türkiyesi'nde görülmüştür. Mustafa Kemal ATATÜRK bu durumu şöyle ifade etmiştir: "Biz Çanakkale'de bir Dar-ül fünun (Üniversite) gömdük." ■

MAKALE

İsmihan Kübra AKKAŞ

Türk'ün Geçit Vermez Kalesidir Çanakkale

Mehmet, anasının elini öptü. Belki son defa göreceği bu yüze doya doya bakmak istiyordu. Neden sonra tek bir cümle dökülüverdi dudaklarından: "Anam hakkını helal edesen." Hatice Ana vakur duruyordu durmasına ama içine akıttığı gözyaşları kalbini yakıyordu. Biraz sonra söyleyecekleri ise tam bir Türk Anası dedirtiyordu: "Mehmet'im aslan oğlum; dayın Şıpka'da, baban Döneke'de, ağalarında Yemen'de şehit düştü. Bak, son yongam sensin. Minarelerden ezan sesi kesilecekse sütüm sana haram olsun. O zaman öl de köye dönme. Haydi oğul, haydi şimdi git. Ya gazi ol, ya şehit…" Hatice Ana oğlundan vaz mı geçmişti. Asla! Oğuldan vazgeçilir miydi hiç? Ama bilirdi, vatan fedakarlık beklerdi. Bilirdi ki; susmayacaksa bu ezan, inmeyecekse bu bayrak, bu köye giremeyecekse düşman, bu uğurda gerekirse feda olacaktı binlerce Mehmet ve Hasan…

–

Aynı dakikalarda dünyalar güzeli bir kız bebek dünyaya geldi. Babası Dardados Batarya Kumandanı Üsteğmen Hasan Beydi. Hasan Bey'e bu müjdeli haberle birlikte kızını görmesi için verilen izinde başka bir Batarya Kumandan'ı tarafından bildirildi. O büyük insan bir şey söylemeden hemen teyemmüm abdesti aldı ve iki rekat şükür namazı kıldı. Ardından, tarihe geçecek şu konuşması gökyüzünde yankılandı: "Kumandanım! Bu habere çok sevindim, şükürler olsun; lakin Vatan daha mukaddes, gidemem. Ola ki ben oradayken bir saldırı olursa, vicdan azabından kızımın yüzüne nasıl bakarım? Arkadaşlarım burada ölümüne savaşırken ben rahat döşeklerde uyuyamam. Beni affedin. Vatan tehlikedeyken hiçbir Türk evladı ailesini düşünemez. Ola ki şehitlik nasip olursa kızımın adını Didar (gözbebeği) koysunlar…" Bu konuşma üzerine tüm tabya inanılmaz bir cesaret örneği göstererek düşman askerine büyük zayiatlar vermiştir. Ertesi gün ise Üsteğmen Hasan şahadet şerbetini içmiştir. Onun ruhu göğe yükselirken uzaklarda bir bebek ağlamakta ve diğer bir tepede bir top patlamaktadır…

–

O top Kilitbahir'de patlamıştı. Erlerin büyük çoğunluğu şehit olmuştu. Hayatta kalanların ise yaraları oldukça ağırdı. Kendine gelen ve bu vahim tabloyu görün Seyit Onbaşı'nın gözünden yaşlar süzülmeye başladı. Ama ağlamanın, yas tutmanın sırası değildi. Acilen bir şeyler yapılması gerekiyordu; kaybedilecek tek bir saniye bile yoktu. Bataryanın toplarından yalnızca biri sağlam kalmıştı ve onu taşıyacak vinç kopmuştu. Düşünülecek bir şey yoktu; yapılacak tek şey vardı: O sağlam kalan topun namluya yerleştirilmesi ve bir gemiyi batırması gerekiyordu. İyi ama nasıl? Tek top ve tek atış şansı olması zorluğunun yanı sıra 276 kiloluk o topu nasıl kaldıracaktı? Gözyaşlarına dualarını karışıyordu Koca Seyit'in: "Ey eksiği ve fazlası olmayan! Ey Alemlerin Rabbi! Kuvvetini ve kudretini benden esirgeme…" bunları

söyledikten sonra bir haykırış duyuldu: "Vella havle vela kuvvete illa billah il aliyyül azim." ve "Allah-u Ekber" nidasıyla omuzladı topu. Allah dualarını kabul etmişti. İşte o koca top Seyit Onbaşının omuzlarında yükseliyordu. Ama o anda Koca Seyit tek değildi. Onunla birlikte melekler ve şehitlerde omuz vermişti topa. Top namluya yerleşti ve Koca Seyit'in bir kez daha duasına gözyaşları karıştı: "Utandırma Allah'ım… Sen yardım et… Yardım et Mevla'm…" ve bir nida daha: "Haydi Ya ALLAH…" Namlu'ya yerleşen top, büyük bir gürültüyle patladı. Koca Seyit'in ikinci duası da kabul olmuştu. Ocean adlı gemi sulara gömülürken daha önce yerleştirilen mayınlarda patlamaya başladı. Düşman gemileri bir anda neye uğradığını şaşırıp dağılırken, tüm tepelerden sevinç nidaları yükseldi. Ama Ahmet'in sevinci çok daha başkaydı…

–

Gemiler sulara gömülüyordu. Askerler sevinç çığlıkları atarken yerde yatan ve iki bacağı gemiler batmadan biraz önce Quenn Elizabeth gemisinin yaptığı saldırıda kopmuş olan Ahmet'in, o halinden beklenmeyecek derecedeki yüksek sesi askerleri bir an şaşırttı: "Ne olur kardeşlerim, bende göreyim." Belli ki şahadetten önceki son arzuydu bu. Hemen iki asker, kucakladılar Ahmet'i. Maviliklere ve maviliklere gömülen gemilere baktı. "Şükürler olsun" diyebildi ve sonrasında yüzünde bir gülümseme sabitlendi… Şimdi melekler onu karşılıyordu…

–

Ahmet'in annesi Ayşe Anaya ulaştı şehitlik haberi. Ayşe Ana ağladı ağlamasına ama o anda inanılmaz bir gurur yaşadı. Oğlu şehit olmuştu, Peygamber Efendimize(sav) komşu olmuştu, var mıydı ki daha ötesi? Künyesi, üzerinden çıkan eşyaları ve parası da verildi Ayşe Anaya. Hemen bakkalın yolunu tuttu o yüce kadın. "Selahattin Efendi yaklaşık yedi aydır senden veresiye alırız. Bu oğlumun üzerinden çıkan para, şu parayı alasın ve hakkını helal edesin. Oğlum borçlu yatmasın…" Bunun üzerine "tamam" dedi Selahattin Efendi, "Yalnız yanında okuma- yazma bilen birini getir de hesabı yapalım" Yarım saat sonra komşunun kızıyla çıkageldi Ayşe Ana: "Hadi yapalım hesabı" dedi. Bunun üzerine defteri kıza çevirdi Selahattin Efendi. Orada yazanı okuyan kız hıçkırarak ağlamaya başladı. Defterde tek bir cümle yazmaktaydı ve o cümle öyle bir cümleydi ki belki de her şeyin özetiydi: "Bu hesap Çanakkale'de Ahmet'in kanıyla ödenmiştir."

———————————————

Yukarıdakiler Çanakkale harbinden bazı anıların hikayeleştirilmiş halleridir. Ancak Çanakkale Zaferinde o kadar çok anı yaşanmış ve olağanüstü o kadar çok hadise olmuştur ki bunların tamamını anlatmak ve yazmak mümkün değildir. Çünkü Dünya, tarihin ilk çağlarından bu tarafa bu kadar kahramanı bir arada az görmüştür. Çanakkale'de her Türk askeri, bir kahramandır ve her kahramanın bir hikayesi vardır.

Çanakkale yalnızca bir yer değildir, yalnızca bir savaş değildir. Hatta yalnızca bir zafer de değildir. Çanakkale bir ölüm-kalım mücadelesidir. Çanakkale varlık- yokluk meselesidir. Çanakkale kahramanlığın, inanmışlığın, adanmışlığın, Allah aşkının, vatan,millet, bayrak sevgisinin adıdır. Sivaslının, Erzurumlunun, İstanbullunun, Ankaralının, Trabzonlunun, Diyarbakırlının, Mersinlinin, Elazığlının, Iğdırlının tek yürek, tek bilek olduğu yerdir. O, bir devrin battığı yerdir ve daha da önemlisi vatan kalbinin attığı yerdir.

18 Mart 1915 akşamı; Müstahkem Mevki Komutanı Cevat Paşa not defterine şöyle yazıyordu:

"Gittiler,
Geçemediler,
Geçemeyecekler!"

Evet geçemediler. Aslında fiziki güçleri bizden çok üstündü. Gelirken eminlerdi; geçeceklerdi. Ancak beklemedikleri bir şey vardı: Türk'ün iman dolu göğsü, vatan sevdası ve sarsılmaz inancı. Ve gelirken bilmiyorlardı ama o gün tarih büyük harflerle ve bir daha silinmemek üzere şu notu düşecekti: "ÇANAKKALE GEÇİLMEZ"…

Tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz… Ruhları şad olsun…

MAKALE

Prof. Dr. Recep KÖK Öğretim Üyesi

Çanakkaleden Yükselen "İstiklâl-i Tam" Ruhu ile "İktisadi Tam"ın Temini için Gerekli Beden Üzerine Bir Yorum

Çağdaş düşünürlerimizden Nurettin Topçu'ya göre „hiç bir soysal dâva yok ki, içinde tabiat, insan ve iktisat bulunmasın" Bize göre de uzak tarihlerden beri (son iki buçuk asırdır) hiçbir siyasi dâva yok ki Türk ve İslâm fütuhatına karşı düşmanlık beslememiş olsun. Bu iki tarihsel ve kültürel önermeye şu iki özel önerme ile açıklık getirelim: Zekâ her zaman sezgiye/algılamaya, akıl ise kolaya yönelir. En yalın zekâya sahip çocuğun kendi organlarının keşfi ile başlattığı hayat serüveni ana kucağında beslenip gelişir. Bebek insan daha sonraları aile, okul ve çevreden gelen kazanımlarla akıl donanımı tamamlayarak yol alır ve hayata verdiği anlam ölçüsünde erdemli insan olur.Nihayet kendi sosyal psiklojik kapasitesinin farkını fark eden bir sosyal aidiyet duygusuyla maddi tecrübelerinin bileşkesi olan tek vektör bir hayatı paylaşma hazzıyla yaşar ve her nefis ölümlü olduğu için de bir gün ölür.

Kartezyen bir yapı içine almaya çalıştığımız insan hayatı 45 derecelik doğru üzerinde gel-gitler (medcezir) üzerine kurulu dünyevi olan bir hayattır. Bu soyut doğrultudan kast edilen şey ve bu yazıya konu olan temel amaç, tarih şuurunu vektörel bir tarih sarkacına yüklemek ve bu şuuru iktisat ve adalet ölçeğine indirgeyerek insan ömürleri bileşkesinden doğan insan merkezli nesnel ilişkiye yönelik insan – tabiat ve insan; yine insan merkezli insan - insan ilişkisini ideal devlet geleneğiyle ele almak ve insanlığın sürüklendiği kaotik yapıyı daha sağlıklı bir şekilde yorumlamaktır. Uhrevi olan hayat ise ancak ve ancak inanç sistemiyle açıklanabilen Mutlak Bilgi Sahibi'nin kudretiyle anlam kazanan, gücünü imanın öznesinden alan ve kader çizgisiyle şekillenmiş olandır. Dolayısıyla kişinin algıladığı psikolojik kapasitenin öznesi de yüklemi de tektir, en doğru anlamını da sadece Allah katında bulur.

Kartezyen yapının köşegen vektörüne yerleştirdiğimiz insanı (sert çekirdeği) kuşatan ve yatay eksende (apsiste) yer alan çıkar (menfaat ögesi) ilişkileri "ben" ve sömürülmesi/istismarı gerekli "öteki" (cahil toplum üyesi olarak öğretilmeye mecbur kılınan) ilkesine indirgenmiş; Batı literatüründe imparatorluk (Roma) geleneğinin uzantısını oluşturacak şekilde Sezar'ın hakkı Sezar'a (Devlet gücünü kutasama) deyimiyle de hükümranlık felsefesine dönüşmüştür. Batı dünyasında yaşanan Kral Tanrı yaratma algısı veya tek kutuplu bir dünya düzeni kurgusu, içselleştirme olgusuna bağlı olarak rönesans-aydınlanma süreciyle birlikte Makyavel-Hobbes (daha sonraları Liberalizmin öğretisine büyük katkı sağlayan J.Lock, insanı refarans alan devlet işlevselliğini bir ödev olarak tanımlamış ise de materyalist özden sapmamıştır) çizgisinde, Simith'in iktisadi sistem anlayışı çerçevesinde ve Weber sosyolojisinin Protestan ahlakı, "kadife kılıf içinde" en açık anlamını bulmuştur. Sosyo ekonomik olgu haline getirilip sunulan bu ekonomik sistem yaklaşımı, erişilebilek en yüksek bencil insan "Homoeconomicus" tipolojisiyle zirveye taşınmakla yetinilmemiş; günümüzde kurumsal kapitalizm Fukuyama fütürizmi (gelecek kehaneti) ile tarihin sonu olarak takdim edilmiş ve insan doğasının ve kuracağı devlet anlayışının tarihte gelebileceği son hâl olarak insanlığa dayatılmıştır.

Nitekim, geleneksel emperyalizm, devlet sistemleri çerçevesinde milliyet kavramlarını içinde kaybetme eğilimini yansıtan bir devletin, bir başka devlet ya da bölge üzerinde ekonomik ve kültürel plânda etkin olma ve denetleme yönündeki tüm çabaları kapsamaktadır. Devletler, dünyada var olan toprak, insan, üretim ve tüm sermaye güçleri üzerinde sürekli etkinlik kurma ve iktidarlar savaşında önde bulunmayı bağımsızlıklarının vazgeçilmez bir şartı olarak gördükleri sürece, kendi ayrıcalıklarını genişletmek için her zaman bir biriyle yarışmışlardır. Özellikle kapitalistleşme süreciyle birlikte devletler, yeni pazarlar ve yeni tabiî kaynaklara hükmetme amacıyla, dünyanın az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler ve bölgesel hassasiyetlerini istismar edebilme doğrultusunda "çağcıl" yaklaşımlar geliştirip, küresel ölçekteki egemenlik sınırlarını genişletmiştir. Bu gelişmenin tarihi, "tekelleşme" süreci ile hızlanmış, 1870'ten sonra sistematik emperyalizm çağı başlamıştır. Nitekim Birinci ve İkinci Dünya Savaşları ve içinde yaşadığımız son elli yıldaki lokal operasyonların hemen hemen tamamını bu çerçeveye yerleştirerek analiz etmek, daha sağlıklı sosyal teorilerin kurulmasına katkı sağlayabilecektir.

Yirminci yüzyılın başlarında üzerinde çalışılmaya başlanan emperyalizm teorisi, sömürgelerin ulus devlet olmaya başladığı İkinci Dünya Savaşı sonrasında, yeni boyutlar kazanmıştır. Gerçekten günümüzde kuramsal olarak henüz mükemmelleşememiş olmasına karşın 1960'larda ortaya atılan Yeni Emperyalizm-Yeni Sömürgecilik anlayışı, klasik emperyalizm teorilerinde bulunmayan bir hususu gündeme getirmiştir: Çok Uluslu Şirketlerin ve uluslararası bazı kuruluşların rehberliğinde Türkiye ve benzeri ülkeleri borçlandırarak kendine bağlama yöntemleri geliştirmişlerdir. Ancak, "karşılıklı bağımlılık" anlayışının en gelişmiş ülkeler için bile geçerli olduğu günümüz dünyasında, bu yeni sömürgecilik anlayışının boyutlarını kesin olarak öngörmek oldukça zordur. Çünkü, devletlerin özerkliği ve işlevleri uluslarüstü trendlerin etkisiyle aşınmaya uğramaktadır. Küresel/Global değişime karşı duyarlılıklar ortaya konulsa da, bu güne kadar kilit birim olarak bilinen devletlerin yerine konabilecek ekonomik ve siyasal bütünleşmeler giderek ağırlığını hissettirmektedir. Ekonomik emperyalizm ve uluslararası kaynak tahsisinde çok yönlü değişkenlerin rol oynadığı artık bilinen gerçeklerdir. "Ulus-üstü sistem"in gelişmesiyle birlikte bir çok yabancı şirket, dahil olduğu koruyucu egemen güçleri devreye sokarak dünyanın doğal kaynaklarını kontrol etmeye yönelik hatta büsbütün ele geçirecek çareler geliştirmişlerdir. Son üç-dört yıldır hazırlanan senaryoların beklenen uzantıları çerçevesinde dün Irak petrol rezervleri, bugün Türkiye su rezervleri çerçevesinde dünya kamu oyuna aktarılan mesajlar oldukça ibret vericidir.

Bu eksenden baktığımızda olumlu değerler, insani erdemler (yaratılıştan veri olan insandaki iyi ögeler) giderek yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. İnsani zaaflar kuşağıyla donatılan bu tür insan tipi yaratma çabaları giderek kök salıp doğu insanını da kendisine benzetmenin yollarını aramakta ve uluslar arası kurulan dünya sistemi içinde öteki-

ni kendine mecbur etmenin gücünü oluşturmaktadır.

Bu durum giderek insanlığın bütününü kuşattığı için „insana ait olanı insana verme“ anlayışını törpülemekte; insanın ruh güzelliğini tarihsel vektör bağlamıyla aşağıya doğru- yani çıkarlar eksenine çekmektedir. Kısacası, sadece içgüdülerin emrine tabi olan insan tipi, maddileştirilen ve aşağılanan insan olarak, ruh dünyasından kopmakta ve bedenine köleleşmiş (kendine yabancılaşmış) insan tipini bir yer çekimi kanunu benzeri yaklaşımlar altında zihniyet dünyamızın bu dünyadaki çilesine mahkum etmektedir.

Kartezyen yapının dikey ekseni ise genelde sosyal psikolojik kapasitenin yaratılıştan var olan ile sonradan kazanımlar çerçevesinde bir etkileşim ile açıklanabilecek değerler (yüce amaçlara adanmışlık çerçevesinde adalet, merhamet, şefkat, koruma vb duygular) bütününden oluşmaktadır. Bu bağlamda Fatih'in futuhatının arka planı göz önününe alınırsa Türk ve İslâm'ın medeniyet kurma ve geçmiş medeniyetleri bir emanet gibi koruma zihniyetinin tarihsel izleri daha kolay anlaşılır. Bu anlamda ahlâk felsefesi demek olan etik, "insanın insan olmaktan kaynaklı değerlerinin korunması ve savunulması"dır. Bu olgu ile insanın doğasında var olan ve hiçbir şekilde bir başkasına zarar verme ilkesine dayanam ahlâklı insan tipleri doğu ve batı insanı açısından büyük farklılıklar arzetmektedir. Batı'nın eriştiği son durum: Sezar'ın Hakkı Sezar'a iken; Doğu'nun ana cevherinden nasıl koparıldığı „herkesin hakkı herkese“ ilkesinin nasıl yozlaştırıldığı bilinmektedir. Bu bağlamda çıkar ilişkileri ile insani erdemleri içinde barındıran köşegen vektör üzerinde daha adil bir denge oluşturmanın gerekliliği meselesi önemini korumaktadır.

Mustafa Kemal ilk Türkiye İktisat Kongresini (17 Şubat 1923) açış konuşması'nda "Tarih, milletlerin yükseliş ve çöküş nedenlerini ararken birçok siyasi, askeri, içtimai sebepler bulmakta ve saymaktadır. Şüphe yok, bütün bu sebepler, sosyal olaylarda da etkilidir. Fakat bir milletin doğrudan doğruya hayatıyla, yükselişiyle alâkadar ve münasebetdar olan, milletin iktisadiyatıdır. Hakikaten Türk Tarihi tetkik olunursa bütün yükseliş ve çöküş nedenlerinin bu iktisat meselelerinden başka bir şey olmadığı anlaşılır" derken, M Akif de „medeniyet dediğin tek dişi kalamış canavar“ metaforuyla, Batı'nın ekonomi ve teknoloji ağırlıklı ihtiyar medeniyetinin zımnen aşılması gerkliliğini ortaya koymaktadır. Birisi tarihi ve bir tesbit, diğeri öngördüğü amaç itibariyle bize göre birlikte Türk-İslâm medeniyetinin dünyaya yeniden hediye edilmesini bir ödev olarak gelecek nesillere emanet etmektedirler. Biz bu emanetin neresindeyiz?.. Bu emanetin hâlâ sahibi miyiz?…Çanakkale'de yükselen şuur ve ruha sahip çıkan herkes buna cevap versin!...

MAKALE

Bahadır Bumin ÖZARSLAN
Ege Üniversite Türk Dünyası Enstitüsü

1982 Anayasa'nın 66. Maddesi ve Türklük

Uzunca bir süredir gündemi işgal eden "Açılım" süreci, müphem içeriği ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK)'nin son toplantısı ile birlikte artan alevi ile gündemi kavurmaya devam etmektedir. Açılım süreci kapsamında olduğu iddia edilen ve önce üstü örtülü olarak, son DTK toplantısı ile birlikte ise artık açıkça ifade edilen bir konu da Anayasa'nın 66. maddesinin değiştirilmesi meselesidir. Hâlen yürürlükte olan 1982 Anayasası'nın 66. maddesinin birinci fıkrasına göre **"Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür."** Maddede geçen "Türk" tabiri, açılım vesilesiyle yaylım ateşine tutulmaktadır. Gerekçe olarak da "Türk" tabirinin etnik bir tabir olduğu, Türkiye toprakları içinde farklı etnik grupların bulunduğu ifade edilmekte ve bunun da ayrımcı/dışlayıcı bir yaklaşım olduğu dile getirilmektedir. Gerek iktidara mensup bazı milletvekilleri gerek iktidara destek olan çevreler gerekse bu maddeden rahatsız olan değişik kesimler, bu ve benzeri gerekçelerle maddeyi her fırsatta eleştirmektedirler. Önümüzdeki günlerde de benzer eleştirilerin artacağı ve maddenin değiştirilmesi yönünde kamuoyu oluşturma çalışmalarının yapılacağı görülebilmektedir.

Anayasamızın 66. maddesinin birinci fıkrasına yöneltilen bu eleştiriler, ilk bakışta haklılık payı olduğu kanısı uyandırabilmektedir. Ancak eleştirilerin arka planındaki bakış açısı değiştirildiğinde ya da mantık tersine çevrildiğinde, iddialar havada kalmaktadır. Eleştiri sahiplerinin mantığı, "Türk" tabirine olan sığ bir bakışın ürünüdür. **Zira, bu maddede geçen tabir yalnızca etnik bir kimliği işaret etmemektedir. "Türk" tabiri, genel ve bilinen anlamının yanında, Türkiye topraklarına has bir anlam derinliği de kazanmıştır. Öncelikle "Türk", bir ırkın ve etnik grubun adıdır. Ancak bunların yanında "Türk", Türkiye Cumhuriyeti Devleti topraklarıyla sınırlı olarak sosyolojik bir kimliği ifade ettiği gibi hukukî bir kimliğe de karşılık gelmektedir.** Örnekler üzerinden açıklamak gerekirse Bulgarların ve Macarların bir kısmı, hatta bazı Fin toplulukları bile Türk ırkının içine girmektedirler. Ancak kültürel farklılıklar sebebiyle bunlar için Türk etnik kimliğinin bir parçası olduğunu söylemek, bugün için mümkün görünmemektedir. Aynı şekilde, Avrupa'nın ortasından Sibirya'ya kadar uzanan coğrafyada yer alan değişik Türk boylarına mensup gruplar ırk ve etnisite açısından "Türk kültür dairesi ve Türk Milleti" içinde yer alsalar bile 66. madde açısından "Türk" kabul edilmezler çünkü bu madde aynı zamanda, Türkiye sınırları içindeki "hukukî Türklüğü" ifade etmektedir. Örneğin bu madde kapsamında, Kırım Türklüğünün lideri Mustafa Abdülcemil KIRIMOĞLU, Güney Azerbaycan Türklüğünün temsilcilerinden Mahmud Ali ÇÖHREGANİ ya da Özbek Türklerinin önemli ismi Muhammed SALİH, Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşı olmadıkları için hukukî anlamda Türk kabul edilmezler ancak gazeteci Etyen MAHÇUPYAN, işadamı İshak ALATON ve Fener-Rum Başpiskoposu BARTHOLOMEOS gibi isimler ırk, etnisite ve sosyoloji açısından Türk olmadıkları hâlde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oldukları için hukuken Türk sayılırlar[1]. Öte yandan, maddedeki sosyolojik anlamda Türklük tabiri de farklı ırka ya da etnik gruba mensup oldukları hâlde "Türk kültürü"nü yaşam tarzı hâline getirmiş ve nesiller boyunca bu yaşam tarzını devam ettirmiş kişileri ve grupları "Türk" kabul eden bir kimliğe karşılık gelmektedir ki bu kişilerin ve grupların çoğu da kendileri için "Türk" sıfatını kullanmaktadırlar. Maddede yer alan her dört kıstasın mensupları, Türkiye sınırları içindeki "Türk Milleti"nin unsurlarıdır. Bu unsurların her birinin "Türk Milleti" tabiri içinde yer alması, bu toprakların, Osmanlı İmparatorluğu'nun kurulduğu ve sıklet merkezini oluşturduğu topraklar olmasından kaynaklanmaktadır. İmparatorluk kültürünün ortaya çıkardığı "Türk kimliği", ırk ve etnisiteyi aşarak yeni bir sosyolojik "Türk kimliği" ortaya çıkarmıştır ki bu kimlik, bu topraklara hastır. Bir an için eleştiri sahiplerinin dilini doğru kabul edip aynı dille cevap verirsek, **"Karslı bir Türk ile İzmirli bir Türk arasında mevcut olan ve her milletin mensupları arasında bulunan yerel farklılıklar ne kadar ise Türkiyeli bir Türk ile Türkiyeli Arap, Kürt, Boşnak, Arnavut, Gürcü, Çerkez, vb. herhangi bir etnik grup arasındaki fark da o kadardır.".**

1 Türkiye'de yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Rumların, Ermenilerin ve Yahudilerin, anavatanlarında yaşayan soydaşlarından farklı sosyolojik özellikler taşıdığı, bu durumun gerek imparatorluk kültürünün gerekse Türk kültürünün etkisinden kaynaklandığı ayrıca üzerinde durulması gereken bir konudur. Türkiye'nin bazı yörelerinde, bu vatandaşlarımız açısından sosyolojik farkların asgariye indiği ve hatta sıfır noktasına yaklaştığı da bilinen bir gerçektir. Buna ilişkin olarak geçmişte ve günümüzde, pek çok örneğe rastlamak mümkündür. Pek çok edebî esere de konu olan bu çarpıcı örnekler, yazar Tarık BUĞRA'nın Millî Mücadele dönemini konu alan "Küçük Ağa" isimli romanında da dile getirilmiştir. Bkz. Tarık BUĞRA, **Küçük Ağa**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2000, s. 84-89, 385-400. Prof. Dr. Ümit ÖZDAĞ ve Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ, **"Talat Paşa'dan Alican Kapısı'nın Açılmasına Ermeni Psikolojik Savaşı"** isimli ortak hazırladıkları eseri, "PANDİKYAN EFENDİ, KERESTİCİYAN EFENDİ, BENLİYAN EFENDİ ve ARTİN PENİK" isimli dört sadık Türkiye Ermenisi'ne ithaf etmişlerdir.

66. maddedeki "sosyolojik Türklük", çeşitli eleştirilere maruz kalmaktadır. Bu sosyolojik kimliğin, her etnik grup ya da herhangi bir etnik grubun bazı üyeleri tarafından kabul edilemeyeceği ifade edilmektedir. İtirazlara konu olan grupta veya grup mensuplarında mevcut olan bu "sosyolojik Türk kimliği"nin içeriği ve kazandığı anlam, Türkiye'nin birinci kuşak çevresinde yer alan Türk yurtlarında gözlemlenebilmektedir. Türkiye'nin birinci kuşak sınırları çevresinde bulunan Azerbaycan'daki, Irak'taki, İran'daki, Suriye'deki, Kafkasya'daki ve Balkanlardaki Türk soylu halklarla beraber yaşayan Arap, Kürt, Boşnak, Arnavut, Gürcü, Çerkez grupları için Arap, Kürt, Boşnak, Arnavut, Gürcü ve Çerkez kimlikleri, ayrı birer kimliktir. Onların bu bakış açısı, o bölgelerde yaşayan Türk soylu halklar için de geçerlidir. Etnik kimlik aynı zamanda, sosyolojik kimliği de ifade etmektedir. **Yani Türkiye dışındaki bu bölgelerde, "Türk, Türk'tür; Arap, Araptır; Kürt, Kürt'tür; Boşnak, Boşnak'tır; Arnavut, Arnavut'tur; Gürcü, Gürcü'dür; Çerkez de Çerkezdir.".** Bu kimlikler yalnızca biyolojik olarak değil, sosyolojik olarak da ayrıdırlar. **Nitekim Türkiye sınırları içinde yaşayan Arap, Kürt, Boşnak, Arnavut, Gürcü ve Çerkez asıllı Türkler, sınırları dışında yaşayan Araplardan, Kürtlerden, Boşnaklardan, Arnavutlardan, Gürcülerden ve Çerkezlerden ayrı bir sosyolojik kimliğe sahip olduklarını, o bölgelere gittiklerinde rahatlıkla görebilmekte ve kendilerini onlardan ayrıştırmaktadırlar.** Aynı şekilde Türkiye sınırları dışında yaşayan Türk soylu halkların mensupları da Türkiye'ye geldiklerinde, "Türk" tabiri içine giren diğer etnik grupları görünce, "Türk" tabirinin yaşadıkları coğrafyalardaki etnik sınırlandırmaya tâbi olmadığını, daha kapsayıcı bir sosyolojik kimliği de karşıladığını görmektedirler. Türkiye dışında yaşayan Türk soylu halklar için bunun en çarpıcı örneği, Türkiye'deki Türk Milliyetçilerinin etnik yapısındaki çeşitliliği fark ettikleri andır. Arap, Kürt, Boşnak, Arnavut, Gürcü ve Çerkez asıllı Türk Milliyetçileri ile karşılaşan Azerbaycanlı, Iraklı, İranlı, Suriyeli, Rumelili, Kafkasyalı Türkler tam bir şoka uğramakta ve kendi coğrafyalarında mücadele ettikleri bu etnik grupların Türkiye'deki akrabalarının ise Türkiye dışındaki Türklerin haklarını savunan katıksız Türk Milliyetçileri olması karşısında, "Türklüğün sınır tanımaz gücünü ve asaletini" daha iyi anlamaktadırlar. Bu durum, yakın zamana kadar yaygın bir uygulama olan "karayolu ile hac ve/veya umre ibadeti"ni gerçekleştiren, dinî bayramlarda Suriye'deki akrabalarını ziyaret eden, değişik vesilelerle Türkiye'nin birinci kuşak çevresindeki ülkelere ziyaretler gerçekleştiren Kürt ve Arap asıllı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için çok açık bir şekilde gözlemlenmektedir. Irak ve Suriye Arapları ile Irak, İran, Suriye ve Azerbaycan Kürtleri ile temas eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Türkiye Arapları ve Türkiye Kürtleri, aralarında uzak/yakın akrabalık olan bu gruplarla aralarındaki sosyolojik farkı rahatlıkla görebilmektedirler. **Bu fark, yalnızca coğrafyadan/ikamet edilen bölgeden kaynaklanan bir farkın ötesinde olup dil başta olmak üzere "gelenek-görenek, tavır-davranış, ev düzeni, beslenme, temizlik anlayışı, mimarî tarz, vb." bir çırpıda gözlemlenebilecek olan kültürün bütün unsurlarına aittir.** Bu sebeple bu vatandaşlarımız, imkân olmasına rağmen uzun süre o coğrafyalarda kalmamakta; işlerini bitirir bitirmez ülkemize en hızlı bir şekilde dönmekte ve yaşadıkları bu durumu, açıkça ifade etmektedirler. **Bu duygu hâli, yalnızca "gurbette olma hâli" ile değil, temelde "coğrafyayı vatana çevirmiş olma hâli" ile açıklanabilir. "Coğrafyanın vatana çevrilmesi" ise bahsi geçen "Türk sosyolojik kimliği"nin bilinçli veya bilinç dışı, herhangi bir baskının dışında ve doğal bir şekilde kabullenilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Coğrafî olarak arada çok az bir mesafe bulunmasına rağmen sosyolojik farklılığın çok derin olması, Türkiye Arapları ve Kürtleri için ilk aşamada çok şaşırtıcı gelmekte ancak zaman içinde bu farklılık onlar için de anlaşılır olmakta ve bizzat bu vatandaşlarımız tarafından ikrar edilmektedir.**

En az yüz elli yıldan beri Türkiye topraklarında yapılan Kürtçülük faaliyetlerinden ve yaklaşık son otuz yıldır devam eden düşük yoğunlu çatışma eliyle yaratılan psikolojiden kaynaklanan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan farklı etnik grupların "sosyolojik Türk kimliği" paydasında buluşması ile ilgili olarak bölücü ve liberal çevreler tarafından 66. maddeye yapılan itirazların, örnekler değiştirildiğinde temelsiz ve ön yargılı/art niyetli olduğu daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu çevrelerin yaptığı etnik gruplar arasındaki karşılaştırma, Türkiye topraklarıyla sınırlı kalmaktadır. Aynı etnik grupların Türkiye sınırlarının birinci kuşak ötesindeki akrabalarıyla ilişkisi, sadece siyasî maksatlı değerlendirmelerde, söz gelimi "Büyük Kürdistan (!)" hedefi söz konusu olunca akla gelmektedir. Siyasî amaçlar öne çıktığında akla gelen akrabalık ilişkisi, sosyolojik bir değerlendir-

me söz konusu olduğunda dikkate alınmamaktadır. Zira iddia sahipleri, aradaki sosyolojik kimlik farkını çok iyi bilmektedirler. Dolayısıyla işin bu boyutunu, ısrarla gündemin dışında tutmaktadırlar.

66. maddenin ilk fıkrasının yanlışlığı (!) üzerine görüş beyan edenlerin izlediği yollardan biri de bu maddedeki "Türklük" tabirinin dışında kullanıldığı ileri sürülen kimlikleri ısrarla vurgulamaktır. Bu kimliklerden en çok telaffuz edileni, "Kürtlük"tür. 66. maddedeki "Türk kimliği"ni kabul etmeyip "Kürt kimliği"ne sahip olduğunu belirtenler, burada aslında "kim olduklarından" ziyade, "ne olduklarını" ifade etmektedirler. **66. maddede belirtilen "Türklük", "kim"liktir ve bu "kim"lik resmî bir "kimlik"tir. Bu "kim"lik, resmî olmasının yanında aynı zamanda, fiilî durumu yansıtan bir "kim" olma durumunu da karşılamaktadır. Farklı kimliğe sahip olduklarını iddia edenler aslında, "Kim olduklarını değil, ne olduklarını" ifade etmektedirler[2].** Nitekim, 66. maddeye itiraz edenlerin bu maddenin içeriğinin değiştirilmesine ilişkin olarak sundukları çözüm teklifi, maddedeki "Türk" ibaresinin değiştirilmesi ve yerine "Türkiyelilik" tabirinin kullanılmasıdır. **Burada itiraz sahipleri, "kim" yerine "ne"yin özne olmasını talep etmektedirler.** Ancak itiraz sahiplerinin kötü niyeti, bu teklifte de açığa çıkmaktadır. Zira "Türkiye" kelimesi, coğrafî bir ifadeye karşılık gelmekte olup "Türklerin oturduğu/yerleşik olduğu yer, Türklerin ülkesi" anlamına gelmektedir (Tıpkı Almanya, İspanya, İtalya, Finlandiya, Polonya, vb. örneklerde olduğu gibi). Maddedeki "Türk" tabirinden rahatsız olan itirazcıların, kendi bakış açılarına göre "Türkiye" tabirinden de rahatsız olması beklenir. Eğer "Türkiye" ifadesinden rahatsız değiller ise maddedeki "Türk" ifadesinden de şikâyetçi olmamaları gerekir. Bu çelişki, ortalama zekâya sahip her insan tarafından rahatlıkla fark edilebilecek bir çelişkidir. Ortaya çıkan bu tutarsızlık, bazı şüphelerin doğmasına yol açmaktadır ki bu da belirlenmiş bir stratejinin ilk ayağının "Türkiyelilik" paydası olmasıdır. İlerleyen safhalarda, "Türkiyelilik" paydası da bu anlamından dolayı eleştirilecek ve "Bu coğrafyada sadece Türkler yaşamıyor, bir çok etnik grup yaşıyor. Bu durum, Cumhurbaşkanı ve Başbakan da dâhil olmak üzere resmî çevrelerce de sıklıkla vurgulanıyor. Türkiye ve Türkiyelilik, bu coğrafyayı ve üzerinde yaşayan insanları ifade etmede yetersiz kalıyor. O hâlde bu coğrafyanın adını ve Anayasa'daki ifadeyi değiştirelim ve mesela, bu coğrafyanın antik ismi olan 'Anadolu'yu payda kabul edip 'Anadolululuk' tabirini esas alalım." itirazları yükselecektir. Bu itirazların hayata geçmesinin bile yeterli olmayacağı ve itirazların hayatın her alanına yansıyacak şekilde resmen kabul edilmesinin ve kullanılmasının da gerektiği yüksek sesle dile getirilecektir. Nitekim son günlerde ortaya atılan alternatif çözüm teklifleri içinde, "Anayasa'da diğer etnik grup isimlerinin de ifade edilmesi gerektiği" bulunmaktadır. Bu teklifin kabul görmemesi hâlinde, ortaya atılacak bir sonraki çözüm alternatifinin bahsi geçen "Anadolululuk" olması kuvvetle muhtemeldir. **Bütün bu çabalar, 66. madde ile ilgili olarak ileri sürülen itirazlarda samimiyet, masumiyet ve iyi niyet aramanın beyhude olduğunu göstermektedir.**

Yukarıda bahsi geçen tartışmaların ve örneklerin ortaya çıkardığı sonuç ise gayet açıktır. 1982 Anayasası'nın 66. maddesinin birinci fıkrasındaki "Türk" ifadesi, kesinlikle etnik bir kimliğe işaret etmemektedir. Bu ifade, yalnızca hukukî bir tanımlama olarak da ifade edilemez. Bu fıkranın fiilen işaret ettiği asıl zemin, etnik ve hukukî olmaktan daha çok, "sosyolojik"tir. B u sosyolojik zemin, Türkiye sınırlarının hemen ötesindeki akraba topluluklar ile mukayese yapıldığında çok açık bir şekilde su yüzüne çıkmaktadır. Sosyolojik zemin üzerine inşa edilmiş "Türk kimliği" yerine, coğrafî bir karşılık ikame etmek, yersiz ve temelsizdir. Toplumun tamamını kuşatıcı bir niteliğe sahip bir "Türk kimliği", ayrıştırıcı nitelikte başka zehirli kimliklerin panzehiri durumundadır. Dolayısıyla maddenin ilk fıkrasındaki "Türk" tabiri, dışlayıcı ve ayrımcı olmanın çok ötesinde, kapsayıcı ve kucaklayıcı bir niteliğe sahiptir. Bu kapsayıcılık ve kucaklayıcılık 66. maddeye yansımış ve zorlama veya asimilasyon gibi yollara başvurulmaksızın, hayatın doğal akışı içinde kendiliğinden ortaya çıkmış olan "sosyolojik Türk kimliği" hukuken de teminat altına alınmıştır. Bu teminat, 1982 Anayasası'nın 2. maddesinde yer alan "hukuk devleti" anlayışıyla çelişmediği gibi tam tersine bu ilkeyi pekiştirici bir niteliğe de sahiptir.

2 Bu çalışma ile ilgili olarak yaptığı değerlendirmede, konunun bu yönüne dikkat çekerek beni yönlendiren Prof. Dr. Ümit ÖZDAĞ'a teşekkür ederim.

MAKALE

Muzaffer DOĞAN Tekirdağ Şube Başkanı

İstiklal Marşımızın Kabulünün 90. Yıldönümü ve Milli Bilincin Yeniden Uyanışı

Emperyalist güçlerin ülkemizi ele geçirmek için var gücüyle çalıştığı dönemde düşmana karşı tek yürek, tek beden olan Türk Milleti, büyük bir azim ve kararlılıkla, bütün imkânsızlıklara rağmen bir kurtuluş destanı yazdı. Ülkemizin dört bir yandan kuşatma altına alındığı sırada ulu önder Atatürk'ün liderliğinde dünyanın en güçlü devletlerine karşı milli mücadele ruhu yeniden canlandı ve Türk Milleti bağımsızlık ateşini yaktı. Bu sırada Türk Milleti'ne cesaret vermek, bağımsızlık coşkusunu artırmak, **milli bilinci yükseltmek**, cephedeki askerlerimizin moral ve motivasyonunu sağlamak için milli bir marşın hazırlanması gerekliliği doğdu.

İşte tam bu sırada büyük şair ve yazar Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'nı yazdı. **Her mısrasında kahramanlık mücadelesinin ilmek ilmek işlendiği; vatan, bayrak, millet sevgisinin kutsallığının anlatıldığı İstiklal Marşımız, 12 Mart 1921 yılında TBMM'de Milli Marşımız olarak kabul edildi.**

Hürriyet aşığı olan, bağımsızlığın kutsallığına inanan, Türk Milletinin esaret zincirlerini kırmasını her şeyden çok isteyen Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşımızın her mısrasını özenle, ilmek ilmek işlemiştir.

Ersoy'un milli mücadeleye katkısı çok büyüktür. Büyük şair Mehmet Akif Ersoy'un Türk Edebiyatına kattığı çok sayıda eser de, bugün başucu kitabımız olmuştur. O'nun değerlerinin, fikirlerinin izinden yürüyen bizler, bugün büyük şaire çok şey borçluyuz.

İstiklal Marşımızın kabulünün üzerinden bugün tam 90 yıl geçti. Bu süreçte Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni cephede yok edemeyeceğini anlayan dış güçler, bu kez içteki payandalarını da yanlarına alarak taktik değiştirdi.

Bölücülüğün prim yaptığı bu dönemde, topraklarımız üzerine kargalar çöreklenmiştir. Yıllardır terör belasıyla uğraşmış, teröre nice canlar vermiş olan bir milletin mensupları olarak bugün yaşananları oldukça manidar buluyoruz.

Bugün Ata'mızın kurduğu Türkiye Büyük Millet Meclis'inde dağdaki teröristlerin sözcüleri bulunmaktadır. Bu sözcüler, PKK'nın taşeronluğunu yapmakta ve PKK'nın taleplerini Meclis'e taşımaktadır. Hatta öyle ki, terör örgütünün taşeronları, farklı dil ve lehçelerde kullanılan harflerin, Türk harflerine eklenmesi amacıyla kanun teklifi verebilecek cüreti bile bulmuştur. Bununla da yetinmeyenler, TBMM çatısı altında, resmi kürsülerde Kürtçe konuşma yapmakta beis görmemektedir.

Devletin televizyonu TRT'nin Kürtçe yayınla başlattığı furya, ana dilde eğitim talepleriyle devam ediyor. Tüm bunlara zemin hazırlayanlar, bölücülerin ekmeğine yağ sürmektedir. Zira bugün küçük politik hesaplar içerisinde olanlar, yarın oluşacak taleplerin önüne geçemeyecektir. İşte o zaman ağlayıp, sızlanmanın kimseye faydası olmayacaktır.

Ancak, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni baskı altıda tutmaya yeltenen dış güçler, Türk Devleti'nin fiilen bölünmesi için harekete geçenler amaçlarına ulaşamayacaklardır. Cesaretle küstahlığı birbirine karıştıranlar, Türk tarihini iyi okumalıdır.

"**Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım**" diye haykırarak varoluş mücadelesini gerçekleştiren, **vatanının her karış toprağı şehit kanlarıyla sulanan Türk Milleti, bugün de teröre, mandacı zihniyete, fikri çatışmaları körükleyenlere, kardeşi kardeşe kırdıranlara karşı tek ses, tek yürek olacaktır.**

İstiklal Marşı, milli duygularımızın manevi değerlerimizle bütünleştiği ve her mısrasında Türk Milletinin bağımsızlık inancının, mücadelesinin, vatan sevdasının, hürriyet tutkusunun, hiçbir güce kulluk yapmayacağının anlatıldığı eşsiz bir eserdir. İstiklal Marşı yalnızca şerefli bir milletin mukaddes mücadelesinin ifadesi değil; aynı zamanda nesiller boyunca sürecek olan bir mirasın belgesidir.

Türk Eğitim-Sen olarak, bu duygu ve düşüncelerle İstiklal Marşımızın 90. yıldönümünü kutluyor; İstiklal Marşımızı Türk Milletine kazandıran değerli şair Mehmet Akif ERSOY'u bir kez daha saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz.

MAKALE

Mevlüt EKİNCİ Seydişehir Şubesi

Ne Mutlu Ahlaklıyım Diye !

Kültürel bir erozyon yaşıyoruz…

Milletçe karmaşık duygular içindeyiz…

"Tehlikenin farkında mıyız?"

Ben bir suçlu veya sorumlu aramıyorum. "dış güçler bizim böyle olmamızı istiyor ve üzerimize oyunlar oynuyor" şeklinde genel bir cümle de kurmak istemiyorum. Bunun böyle olup olmadığına karar vermek niyetinde de değilim. Ancak bir rehber öğretmen olarak durumu ortaya koymak da bizim görevlerimiz arasındadır. Bu vesile ile toplumuma döndüm. Onun macerasını kısa metraj bir kesitle değerlendirmek istedim.

Öncelikle bir toplumun ayakta kalabilmesinin en temel yolu bireylerinin kendi kültürüne, inançlarına, vatanına ve milletine olan bağlarıyla mümkündür. Maalesef bunların her birinde çeşitli ve çok faktörlü bozulmalar yaşadığımız bir gerçektir.

Gençlik gelecek için kaygılanmaktan vazgeçmiş vaktinin büyük bölümünü sanal âlemde geçiriyor. Dar gelirli insanlar daha çok çalışmalarının gerekliliğini bir kenara bırakmış şans talih oyunlarına bel bağlamış. Geliri biraz daha fazla olan insanlar ise hesapsızca, kredi kartlarıyla yapılan tüketim tuzaklarına düşmüş durumda.

"Diğerleri" ise paranın, eğlencenin, cinselliğin, spor arabaların, yatların, katların "tadını çıkarırken" nasıl bir tehlikenin eşiğinde olduklarının bile farkında olmadan, sınır tanımadan yaşantılarına "gittiği yere kadar" devam ediyor.

TV dizileri, magazin programları, yarışma programları hatta bilgi paylaşımı açısından önemli görülen tartışma programları kültürel bir yozlaşmaya sebep olmakla kalmayıp bunu çok güzelmiş gibi sunarak insanımızın kafasında "doğal" hale getiriyor.

İnsanlara sanal bir mutluluk, gerçek dışı bir umut aşılayan, para, güç, itibar, vaat eden medya eğlenceli birkaç saat geçirmeleri için insanları televizyon başına kilitlemeye çalışıyor. Tüketimi artırmak, malını pazarlamak isteyenlerin medyayı kullanarak giriştikleri yarış da bahsettiğim süreci tetikliyor.

Reklâm şirketleri cinselliği kullanarak ürünlerini çekici hale getirmeye çalışıyor. Hatta yalan söylemekten bile çekinmiyorlar. Gençler bir markayı, kendilerini ifade etme aracı olarak görmeye ve o markanın reklâmlardaki sloganını da hayat felsefesi olarak benimsemeye başlıyor. Moda uğruna ailelerine karşı gelen gençler 14–15 yaşında sevgili edinip 18 yaşında ayrı eve taşınmak için elinden geleni yapıyor. Bunun gelir durumu ile de çok ilgisi kalmamış durumda. Dar gelirli bir ailenin çocuğu da modaya çok rahat uyum sağlayabiliyor. Sonra dayatılan "post post modern" kültürün etkisi ile ailesinden uzaklaşıp benimsediği akımın, modanın, müzik grubunun, arkadaş çevresinin, davranış biçiminin izinden gitmek konusunda kendisini yeterince özgür hissediyor. Gençlik gerçekten göreceli bir tehlikenin içinde…

Göreceli diyorum çünkü bunu bir tehlike olarak görmeyi reddedenler de var elbette. Görüşlerine saygı duyuyorum ancak ben Türk toplumunun bu yozlaşmayı çok fazla kaldırabileceğini yani kendi kültürüne yeniden uyumlaştırabileceğini düşünmediğim için bunu

bir tehlike olarak görüyorum. Modernlik de zaten kelime anlamı olarak bir yanıyla da, "batının öğretilerini ve yaşam biçimlerini benimsemek" değil midir? İşte bu noktada Müslüman olmayan, Türk olmayan bir Batı ile ne kadar kültür örtüşmesi yaşarız? Bence bu çok zor ve ağır bir ameliyat sürecidir ki, ameliyatı yapan da ameliyata maruz kalan da bu zor sürecin altından kalkamayabilir. Peki, ne olur? Bunu önceden görmek çok zor ama görünen örnekleriyle söyleyebilirim ki gençlik iki kültür arasında bir arayış içindedir.

İnançlarımızın ve kültürümüzün gereklerini uygulama konusunda bir boşluk var. Bu boşluğu dolduracak olan eğitimle birlikte topyekûn bir muhafazakârlıktır. Günümüzde anlaşıldığı gibi bir muhafazakârlıktan bahsetmiyorum. Bu, inançlarımızı ve kültürümüzü korumak anlamında olmalıdır.

Metro seksüelliğin "bakımlı erkek", milliyetçiliğin "ırkçılık", katillerin "kader mahkûmu", güzelliğin "90–60–90", evlilik dışı yaşamın "modernlik", hırsızlığın "işini bilmek", kadına değer verme bilincinin "feminizm" olarak anlam değiştirdiği günümüzde, çocuklarımızın soracağı şok sorulara cevap verebilmek her geçen gün zorlaşıyor.

Zenginin yoksulu gözettiği, komşusu açken tok yatmama bilincinin olduğu, insanların birbirine güvendiği devirler geçmiş gibi görünse de toplumumuzda hala bu bilinç vardır ve bir an önce harekete geçirilmelidir. Bunu yaparken medyanın, sivil toplum örgütlerinin, hükümetlerin ve eğitim camiasının üzerine çok büyük görev düşmektedir.

Mevlana'nın hoşgörüsü, Fuzuli'nin aşk anlayışı, Fatih Sultan Mehmet'in ülküsü, ahlak abidelerinin, gurur tablolarının efsaneleşen hikâyeleri, Arif Nihat Asya'nın tanımladığı vatan sevgisi, Mehmet Akif Ersoy'un bahsettiği iman dolu göğüslerdir kültür erozyonunun önüne dikilecek olan yemyeşil ağaçlar.

Gölgesinde hala şanlı tarihimizden, Müslüman ecdadımızdan bahsedildiğince gözü yaşaran gençliğin oturduğu ağaçlardan bahsediyorum.

Büyüdükçe ahlak oksijeni yayan, vicdan yağmurları taşıyan bulutları getiren, dört mevsim yeşil kalabilen, "gerçek umut" ağaçlarından bahsediyorum.

Bugünü bir önceki günden daha iyi hale getirmeye çalışan, tehlikenin farkında olan, geçmişini unutmamış, geleceğini şekillendirirken hassasiyetleri olan, ahlaklı insanlarımıza ne mutlu…

Gönüllerimizden süzdüğümüz tertemiz su ile sulayacağımız fidanları, ülkemizin her köşesine dikebilmek umuduyla… Yeniden kendimize şans tanımak için insanlığın en güzel kazanımı olan Ahlak'a merhaba diyorum. ■

MAKALE

Kamil TERZİ Amasya Şube Başkanı

Söze Bakarım Söz mü Diye, Zevata Bakarım Adam mı Diye

Meşhur bir söz vardır. Başarının yüzde doksan dokuzu alın terine, yüzde biri ise ilhama dayanır. Bu anlayışla, gece-gündüz çalışarak, dağ bayır dolaşarak tüm eğitim çalışanlarına ulaşarak, 8 yıl gibi uzun bir sürede ve her türlü Bizans oyununun oynandığı, akla karanın karıştığı bir dönemde, hiç yılmadan direnen,mücadele eden, her yıl üye sayısını artıran, dost düşman herkes tarafından takdir edilen sendikamıza; kaybetmeye mahkûm olanlarca yapılmak istenen saldırının nedenini anlamak zor değil.

Saldırının failleri, saldıranların niyeti belli. Ağababalarının verdiği süre doluyor, bunca kayırmaya, bunca desteğe rağmen yetkili olamıyorlar. Beceriksizliklerini gizlemek için saldırıyorlar. Zira kim daha fazla saldırırsa o tutulacak, diğeri serbest bırakılacak.

Hiç yetkili ol(a)mamış olan bu zevatın en büyük aymazlığı ise, üye yaparken zaten yabancısı olduğu ahlak ve fazilet gibi kavramlara hiç yaklaşamamasıdır(üye olmazsan işin olmaz anlayışı).

Dini, milli, insani tüm değerleri altüst eden bu Makyavelist yaklaşım sahiplerine tavsiye gömlek değiştirmeden önceki hocalarından geliyor. Sayın Necmettin ERBAKAN 11 Haziran 2007 tarihinde,

"Manevi tahribat dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Bu dönemde evladına Kur´an okutan babaya hapis cezası kanunu çıkartıldı. ´Zina suç değildir´ diye kanun çıkartıldı. Esnafa kredi verileceğine, domuz çiftliğine kredi verildi. Bütün bunların hepsini yaşadınız. Ne yapıldığını gördünüz. Bunun adı manevi felakettir, tahribattır. Yok olmaya götürülüyoruz.

Arka kapıdan kaçan hayırsız evlatlarsanız da bizim vecibemiz var. Bak yine nasihat ediyoruz. Siz zannediyorsunuz ki un var, su var, tuz var ekmek yaparız. Bir şeyi unutuyorsunuz. Ekmek için maya lazım maya. O maya sizde yok." diyor

Biliyoruz, nefsanî hırslar uğruna değişenleri terbiye etme, kaybedilen değerleri geri getirme şansımız yok. Allah ıslah etsin diyor ve soruyorum;

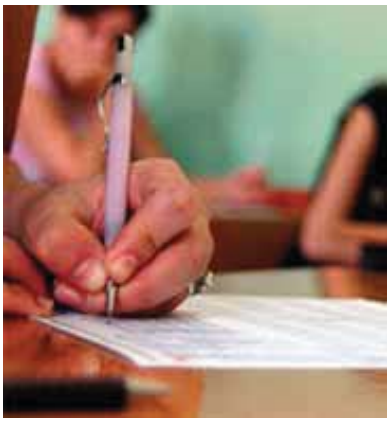
Başörtüsü yasağı sona ermediği, meslek lisesi mezunlarının üniversiteye girişlerinde uygulanan hak-

sızlık ortadan kalkmadığı sürece, hiçbir makamı işgal etmeyeceğiz diyebildiniz mi? Başörtüsü ile 76. madde koltuklarını takas etmemişsinizdir inşallah. Yoksa anayasa değişiklik paketinde "başörtüsü serbestliği ve katsayı eşitliği" getirildi de o yüzden mi nikâh masasından daha arzulu evet dediniz? Koltuğunuzu altınızdan çekmediği sürece yandaşlık yaptıklarınız sizin mitinglerinizden sonra Filistin'deki İsrail zulmünü durdurduğu için mi yağdanlığa devam ediyorsunuz. Yoksa Irak'ta Amerikalı katillerin öldürdüğü 1,5 milyon Iraklının Müslümanlığından şüpheniz mi var ki, Amerikan zulmünü hiç dile getirmiyorsunuz, Iraklı Müslümanlar için miting yapmıyorsunuz? Sizin de mi Büyük Ortadoğu Projesinde imzanız var yoksa? Küçük ve büyük şeytanlar melek mi oldu, yoksa şeytanların sayısı mı arttı değişimden sonra?

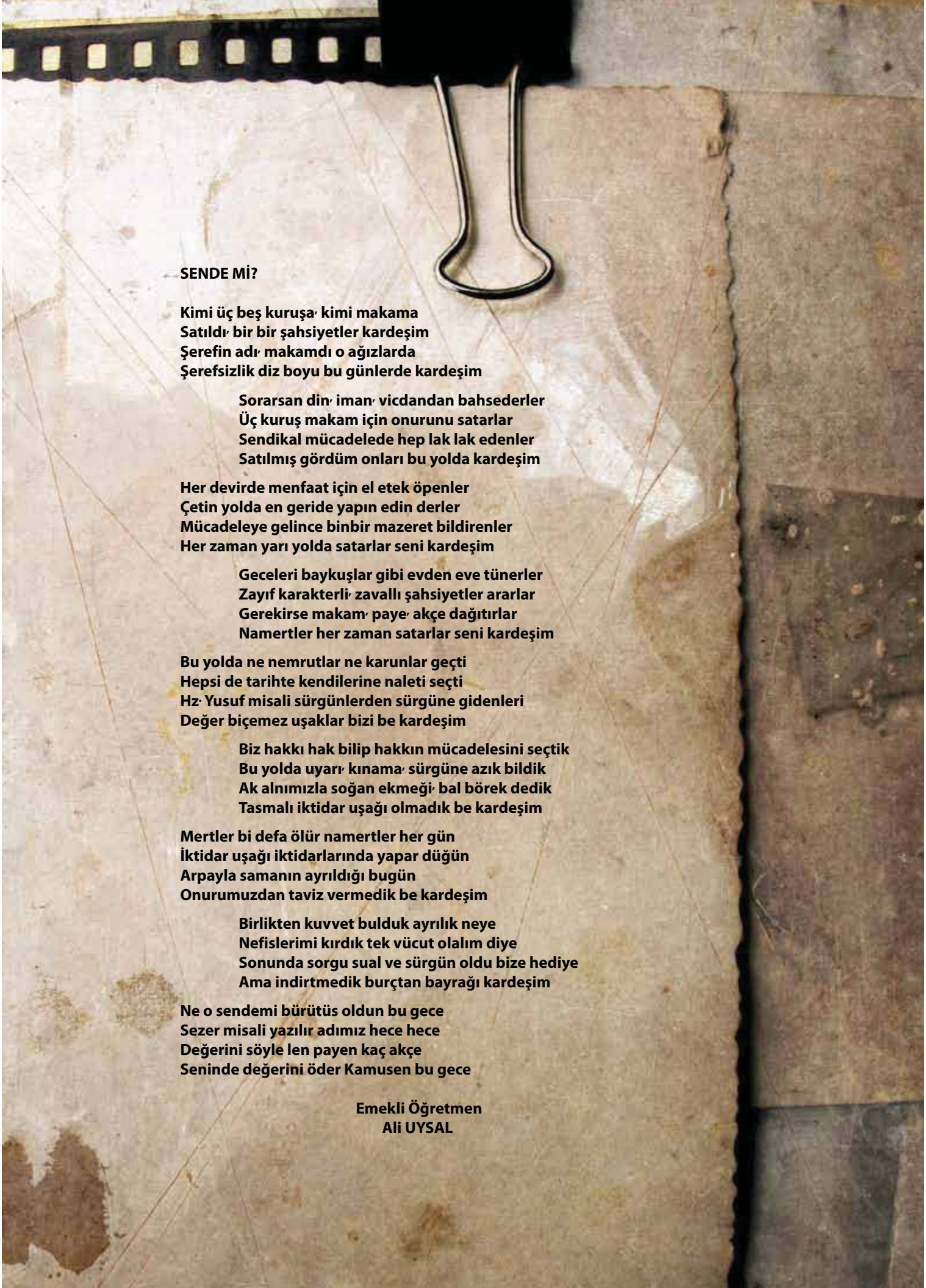

Biz hayır dedik, siz evet dediniz referandumda. Biz tek tek tartıştık maddeleri Çanakkale'de. Çanakkale'deki şehitlerin manevi huzurunda aldık HAYIR kararını. Ne Washington'a ne Brüksel'e, ne de Pensilvanyaya baktık bu kararı alırken.57. Alaya, Balıkesirli Kocaseyit'e, Mehmet Akif'e, Mustafa Kemal'e baktık. Başkent Ankara, ay yıldızlı albayrak, bin yıllık kardeşlikten ve Türkçe'den ilham aldık. Çanakkale Şehitliğinden bakıldığında Habur rezaleti görülüyor, Akdamar'daki çan sesi duyuluyor, bölge toplantılarında andımız kaldırılsın, teröriste af çıksın, ana dilde eğitim yapılsın diyenlerin nikâhlarından daha arzulu evet dedikleri görülüyordu, O yüzden HAYIR dedik. Bu gerekçelerle hayır diyen biri varsa biz onu gururla gönül bahçemize dikeriz, devletimize de baş ederiz.

KPSS hırsızlarına dahi göz yuman,76. madde atamalarını organize eden, devletin makamlarını ve imkânlarını kendi çıkarına kullanan, kul hakkını göz ardı edip Müslümanlığı işine geldiğince yorumlayan, tüm değerlerimizi kirli mideleri ve nefisleri için ayaklar altına alan, darbe zihniyetiyle kadroları ele geçirip sultanlarına şirin görünmeye çalışan bir zihniyetin idare ettiği, yandaşlık toplulukları, sendikamsılar asla Türk Eğitimcisini temsil edemeyecektir. Buna Türk Eğitimcileri de,Allah-u Teala da müsaade etmeyecektir.Çünkü darbelerden beslenen bu zihniyet, Türk Eğitim Sen'in yaklaşık 200 bin üyesine,yani 200 bin eğitim çalışanına iftira atmaktadırlar,yalan söylemektedirler. Anlaşılıyor ki sendikacılık adına bir şey söyleyemeyenler, taşların bağlanıp, köpeklerin salıverildiği bu ortamı son bir umut ve can havliyle değerlendirmeye çalışacaklar, sararak saldırmaya devam edeceklerdir. Müslüman Türk milletinin birliği, huzuru ve tüm eğitim çalışanlarının adaletli bir biçimde,hak hukuk çerçevesinde barış içinde yaşaması için çaba gösteren, daima güçlünün değil,haklının ve hakkın savucusu olan Türk Eğitim Sen'e iftira atanlara "Onlar o kimselerdir ki, onlara Allah lânet etmiştir, sonra onları sağır kılmıştır ve gözlerini kör etmiştir." Ayeti kerimesini hatırlatıyor, Allah tüm insanları iftiradan ve Allah'ın lanetinden uzak tutsun, diyorum. Saygılar sunuyorum.

SENDE Mİ?

Kimi üç beş kuruşa, kimi makama
Satıldı, bir bir şahsiyetler kardeşim
Şerefin adı, makamdı o ağızlarda
Şerefsizlik diz boyu bu günlerde kardeşim

Sorarsan din, iman, vicdandan bahsederler
Üç kuruş makam için onurunu satarlar
Sendikal mücadelede hep lak lak edenler
Satılmış gördüm onları bu yolda kardeşim

Her devirde menfaat için el etek öpenler
Çetin yolda en geride yapın edin derler
Mücadeleye gelince binbir mazeret bildirenler
Her zaman yarı yolda satarlar seni kardeşim

Geceleri baykuşlar gibi evden eve tünerler
Zayıf karakterli, zavallı şahsiyetler ararlar
Gerekirse makam, paye, akçe dağıtırlar
Namertler her zaman satarlar seni kardeşim

Bu yolda ne nemrutlar ne karunlar geçti
Hepsi de tarihte kendilerine naleti seçti
Hz. Yusuf misali sürgünlerden sürgüne gidenleri
Değer biçemez uşaklar bizi be kardeşim

Biz hakkı hak bilip hakkın mücadelesini seçtik
Bu yolda uyarı, kınama, sürgüne azık bildik
Ak alnımızla soğan ekmeği, bal börek dedik
Tasmalı iktidar uşağı olmadık be kardeşim

Mertler bi defa ölür namertler her gün
İktidar uşağı iktidarlarında yapar düğün
Arpayla samanın ayrıldığı bugün
Onurumuzdan taviz vermedik be kardeşim

Birlikten kuvvet bulduk ayrılık neye
Nefislerimi kırdık tek vücut olalım diye
Sonunda sorgu sual ve sürgün oldu bize hediye
Ama indirtmedik burçtan bayrağı kardeşim

Ne o sendemi bürütüs oldun bu gece
Sezer misali yazılır adımız hece hece
Değerini söyle len payen kaç akçe
Seninde değerini öder Kamusen bu gece

Emekli Öğretmen
Ali UYSAL

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

Anadolu ve onu tamamlayan parçası
Rumeli ve boğazlar tüm dünyanın hülyası
Tarihte çok olaya sahne oldu burası
Fakat on sekiz Mart'tır buranın baş vakası

Saldırmışlardı Türk'ün harimi ismetine
Güçlü o donanmanın Türk set oldu önüne
Boğazın iki yanı dönmüştü kan gölüne
Şehitler can katmıştı devletinin ömrüne

İki yüz on beş okka mermiyi kaldırarak
Top namlusuna sürdü tevhitten güç alarak
Onbaşı Seyit yiğit nişanını alarak
Boğazda dibe gömdü ocean'ı vurarak

Bombayla şarapnelle parçalanan bedenler
Birbirine karıştı ayaklar kol ve eller
Düşmanla çarpışarak şahadete erenler
Gömüldüler toprağa kefensiz o neferler

Dünyada hangi ana vatanına adamış
Evladını cepheye kınalayıp yollamış
Burada savaşanın tümü kahramanlaşmış
Kahramanlıklarıyla biliniz kutsallaşmış

Boğazı geçirtmemek Türk'ün bir mucizesi
Saldırganların yoktur haklı bir gerekçesi
Savaşan her neferin hüdadır destekçisi
Şahadete erenin Kuran'dır müjdecisi

Bu cephe de münevver bir nesil yok olmuştu
İnsanlık böyle vahşet ne görmüş ne duymuştu
Katliama insaflı kurşun karşı durmuştu
Çarpışarak havada ölümü yok olmuştu

Geçilmeyen Çanakkale bir sır değil bir güçtür
Cephede Mustafa Kemal aylarca dövüşmüştür
Sevk ve idaresini bütün dünya övmüştür
Yüzyılın liderinin doğuşunu görmüştür

Çanakkale savaşı sekiz buçuk ay sürdü
Saldırının maksadı yok etmek sömürüydü
Buradaki manzara ürküten görüntüydü
Bu vahşet medeni batının ürünüydü

Ya istiklal hürriyet ya seçer şahadeti
Görmedi hiçbir zaman ecdadım esareti
Hep var oldu bağımsız daima bir devleti
Çanakkale geçilmez dedirtti Türk milleti·

Erol Faik BİRLİK
Tarih Öğretmeni

TÜRK EĞİTİM-SEN
1992

16 NİSAN'DA

İş güvencemize sahip çıkmak için,

4/B'li, 4/C'li köleliğe ve
Taşeronlaşmaya dur demek için,

Şeflerin, memurların, hizmetlilerin
verilmeyen hakları için,

Öğretmenlerin, üniversite ve Yurt-Kur
çalışanlarının özlük hakları için,

Ataması yapılmayan
öğretmenlere sahip çıkmak için,

ANKARA'DA BULUŞALIM

Yer : Abdi İpekçi - Sıhhiye
Tarih: 16 Nisan 2011 Cumartesi
Saat : 12:00